

FRENK LARAMI

**DOK
HODJEJ**

CENA 20 DINARA

BROJ 112

**DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU**

**DUG PUT
MRŽNJE**

★ **DOK HOLIDEJ** ★

FRENK LARAMI

DUG PUT MRŽNJE

NIŠRO FORUM OUR MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA
DOK HOLIDEJ
Broj 112

Glavni i odgovorni urednik:
Svetozar TOMIĆ

Naslov originala:
Frank Laramy
VERFEMT

Recenzija:
Radomir MILOSAVLJEVIĆ

Adaptacija i prevod:
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Lektor:
Zorka ĆIRIĆ

Korektori:
Vilma BEKER-GAČEŠA
Marta MLADENOVIC

Tehnički urednik:
Ferenc BARAT

Štampa: 9. VII 1981. godine
Tržište: 15. VII 1981. godine

Izdaje i štampa NIŠRO FORUM — OOUR MARKETPRINT, Novi Sad, Vojvode
Mišića 1. Glavni i odgovorni urednik: Svetozar TOMIĆ. Naslov originala: Frenk
Laramy — VERFEMT. Prevod: Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ, Copyright by:
UNIVERSUM PRESS — London.
Oslobodeno osnovnog poreza na promet mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata
za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine, broj 413-279/73 od 10. maja
1973. godine.

Iz tog čoveka izbijalo je nešto demonsko. To mu se ogledalo na licu bledom kao pergament, u olovnosivim prodornim očima i na tankim, stisnutim usnama. Već punih sedam dana iz večeri u večer, sedeo je za zelenim kockarskim stolom. Do tada ga nikada ranije nisu videli u ovom malom gradu na obali Misisipija. Jedne večeri, kada se poštanska kočija zaustavila, izašao je iz nje u društvu mlade devojke.

Ralf Higin i njegova kći Laura.

Devojka tek što je napunila šesnaest godina. Imala je ticijan crvenu kosu i zelene, sanjalačke oči. Bila je uz oca kad kod je igrao. Stajala je iza njegove stolice kao senka koja donosi sreću. Bde-nja u zadimljenim salunima i kockarnicama još nisu ostavili traga na njenom lepom licu. Pogledi ljudi počivali su na ovoj devojci. Gledali su je, zaboravljajući pri tom da motre na vešte prste starog kockara.

Tako je Ralf Higin dobijao.

Za sedam dana dobio je osam hiljada dolara.

Smatrali su ga najveštijim varalicom na kartama na tadašnjem Zapadu. Koristio je svoju kćer za svoje prljave kockarske smicali-

ce. Laura je bila ta koja je privlačila žrtve da bi ih on očerupao.

Ovaj neobičan par nikada nije dugo boravio u jednom gradu. Najviše sedam dana, a onda bi kretali dalje. Za njima su ostajale glasne ili neme psovke ljudi koji su izgubili svoj novac.

Na životnom putu Ralfa Higin sa nisu bile posejane samo psovke, nego ponekad i krv.

Niko ne bi ni pomislio da ovaj čovek, nalik na starca, može tako brzo da potegne „kolt“. Nosio je u futroli revolver kalibar 35 sa kratkom cevi. U životu je bio samo još mali broj ljudi koji su stajali ispred cevi ovog opasnog oružja.

Međutim, uvek je to bilo kvalifikovano kao nužna odbrana.

Mlada devojka je formalno obobavala svoga oca. Verovala je u sve što je govorio. Za Lauru je stari kockar, njen otac, bio jedan progonjeni čovek. Išla je s njim iz grada u grad, iz države u državu. Život im je bio nemiran. Ljudi su u njoj gledali vešticu, a žene šaputale za njom kada bi prolazila ulicom.

— Vreme je da krenemo dalje, dete — rekao je Higin.

Stajao je ispred ogledala i upravo vezivao svilenu crvenu kravatu.

Devojka je bila naslonjena na prozor i zagledala se u noć.

— Kada putujemo?

Kockar se okrete i pogleda svoju kćer. Osmeh mu je bio ružan i bezbojan, kao uostalom sve na njemu.

— Putujemo u Sent Luis. To je lep grad. Tamo bismo mogli da ostanemo nekoliko nedelja. U Kvinsiju sam već dovoljno novca zaradio.

— Sent Luis — ponovi Laura Higin zaneseno. — U Sent Luisu nećeš igrati oče, zar ne?

— Prve nedelje sigurno ne, Laura. Nego hajdemo sada dole. Možda će se naći još neko ko hoće da se oslobodi svojih dolara.

Takav se našao.

Kapetan Voker sa broda „Lincoln“, koji je plovio Misisipijem.

Nije još poznavao Higin, niti se našao neko ko bi ga upozorio da se čuva prevejanog kockara. Te večeri doplovio je svojim brodom s juga, a već sutradan ujutru trebalo je da nastavi put do Luizijane.

Voker je bio čovek od pedeset godina, prosede kose i lica ogrubelog od vetra i sunca. Ceo njegov život bio je ispunjen radom, teškim radom na rečnom brodu. Retko se događalo da Voker navratu u kockarnicu ili sedne za

kockarski sto. Sigurno se to ni večeras ne bi dogodilo, da nije bilo crvenokose devojke.

Kada je stupio u salun, upravo ju ugledao Lauru kako silazi širokim stepenicama. Čoveka, koji je išao iza nje, na svega nekoliko koraka, potpuno je prevideo.

Na dnu stepenica su zastali oboje: otac i kći. Kockar je nešto šaputao devojci na uvo, a ona klimala glavom.

Laura je prišla baru i odmah stala uz kapetana. Nije ga udostojila nijednim pogledom nego se obratila krčmaru:

— Kada sutra poštanska kočija polazi u Sent Luis?

Krčmar, krupan, dežmekast čovek debelih usana i vodnjikavih očiju, obrisa ruke o kecelju i osmehnu se ljubazno.

— Nećete nas već napustiti, gospođice?

Laura uzvratila osmehom.

— Da, sutra hoćemo da otputujemo.

— Zar vam se ne dopada u našem gradu, gospođice Higin?

— Meni se dopada — uzvratila devojka i nesvesno pogleda prema ocu.

Krčmar je sledio njen pogled i razumeo je.

— Da, da, shvatam. Ali, sutra od puta nema ništa. Prva kočija polazi tek za dva dana.

Kapetan Voker je slušao razgovor i zaboravio viski koji mu je krčmar natočio. Pogled mu je bio prikovan za belu maramu,

koju je mlada devojka nosila oko vrata. Pre nego što je progovorio, značajno se nakašljao.

— Smem li da se predstavim, gospođice? Ja sam kapetan Voker. Moj brod će već sutra ujutru isploviti. Možda biste mogli sa mnom da putujete.

Laura se sasvim lagano okrete. Oko usana joj zaigra gotovo detinji osmeh.

— Vi ste kapetan?

Voker se ponosito isprsi, i pokaza na širite na uniformi.

— Da, gospođice, ja upravljam „Linkolnom“ i vozim ga starim Misisipijem.

— Dakle, vi sutra ujutru polazite u Sent Luis?

— Tako je, u osam sati.

— Bilo bi veoma lepo kad biste nas povezli. Hoćete li to reći mom ocu? — Pri tom je pokazala na zeleni sto, za kojim je Higin već sedeo, pretvarajući se da razgovor između kćerke i kapetana uopšte nije čuo.

Kapetan Voker radosno podiže glavu i pogleda starog kockara.

— Vaš otac, dakle!

U njegovim rečima osećalo se izvesno olakšanje. Spremno je krenuo za devojkom prema kockarskom stolu.

II

Prošla su dva sata.

Kapetan Voker je za to vreme izgubio dve stotine dolara. Velika

suma za kapetana rečnog broda. Lice mu je postalo tvrdo. Razvedrilo se samo kada bi ugledao Laurin osmeh.

Devojka je sedela za kockarskim stolom odmah uz kapetana.

Za šankom je stajalo nekoliko kauboja. Bili su na putu prema severu, gde su gonili krdo goveda. Stoku su smestili za tu noć u veliki koral ispred samog Kvin-sija. I ovi su svi povremeno bacali pogled prema lepoj devojci. Tada be i na njihovim prašnjavim licima zaigrao osmeh.

Krčmar je nervozno dobioao palama po izglacanom šanku. Bilo mu je očigledno neprijatno što kapetan Voker gubi toliki novac u njegovom lokal. Ovog lada razara poznavao je već godinama, i znao njegovu neprijatnu, preku narav.

Kapetan Voker je bio inače pošten i dobar čovek, i ne bi rebalo da primeti da ga varaju.

Krčmaru je bilo potpuno jasno da Higinsova kockarska sreća uopšte nije prava. Jasno, ne bi mogao ništa da dokaže. Već godinama stajao je za šankom i upoznao ljude. Uostalom, da nije bilo devojke, vlasnik saluna bi već odavno zabranio Higinu da stupi u njegov lokal.

Pošto su završili turu, Ralf Higin sa žaljenjem podiže ramena.

— To je zbilja maler, mister Vokere, no, siguran sam da ćete u sledećoj turi imati više sreće.

Kapetan je počeo smeteno da pretura po džepovima, ali, u njima nije bilo više novčanica.

— Sledeće ture više sigurno neće biti, mister Higinse. Nemam više novaca.

— To ne mari ništa — uzvratil kockar uz ljubazan osmeh. — Moj kći i ja smo u izvesnom smislu dužnici, kapetane. Osim toga, moraćemo da platimo i putne karte.

Voker je posmatrao starog kockara sa nevericom.

— Ne mislite to valjda ozbiljno? Hoćete da igrate u novac za putne karte?

— Ne treba biti sitničar, mister Vokere. Koliko je meni poznato, u mnogo štošta se može kockati.

Podmukli osmeh na kockarevom licu trebalo je da opomene kapetana. No, Voker je u ovoj poslednjoj igri još jedino video šansu da povрати izgubljeni novac.

Ta poslednja runda je počela.

U salunu je zavládala tišina. Ljudi su upravili poglede prema kockarskom stolu i to najverovatnije zbog toga što je to bila poslednja tura, nego radi toga što je nešto čudno, neobjašnjivo i preteće nábdelo u vazduhu. Jedan od kaubojá uze čašu sa šanka i priđe kockarskom stolu. Bio je to koščat mršav čovek, grubog, preplanulog lica.

Bezimeni gonič, a ipak onaj koji je stavio točak u pokret.

Kapetan Voker je držao u ruci

tri keca. Radost mu se ogledala na licu.

Stari kockar nije otvarao karte. Ne podižući pogled, rekao je kćerki.

— Laura, hoćeš li mi doneti od krčmara jednu cigaretu?

Devojka je pošla prema baru, njišući bokovima.

Svi bez razlike pratili su njenu vitku pojavu, zadržanim pogledima.

Izuzev jednog, kaubojá sa preplanulim licem. Samo je on netremice pratio ono što se munjevito događalo za kockarskim stolom. Uprkos tome, jedva je primetio kako stari kockar izvlači jednu kartu iz rukava.

Higgins spusti na sto četiri kralja.

Kapetan Voker je iznenađeno posmatrao karte u svojoj ruci.

Na to se kauboj žustro nasmeja.

— Kapetane, u ovoj turi niste imali nikakvu šansu.

Voker nije uzvratil ništa. Reagovao je kockar. Lice mu je bilo izobličeno.

— Šta ste time hteli da kažete, mister? — upitao je muklo.

— S vama nisam razgovarao stranče — odbrusi kauboj staroj varalici. — Vi tačno znate šta sam mislio.

Ralf Higgins skoči sa stolice kao oparen. Lice mu je bilo izobličeno, a u olovnosivim očima ogledala se bezgranična mržnja. Znao je tačno da je kauboj video prevaru.

Sada je postojalo samo još jedno jedino rešenje, isto ono koje je varalica koristio kada bi mu prevara bila otkrivena.

Laura Higinis je stajala za šankom i držala cigaretu u ruci. Oči su joj bile razrogačene od užasa. Odmah je krenula nazad, sluteći šta će se već u sledećem trenutku odigrati. Uostalom, često je bila svedok ovakvih sukoba.

Kauboju prezrivo odmeri varalicu.

— Nemojte slučajno pomisliti da bih hteo dvoboj sa vama. Mene se vaši prijavili trikovi uopšte ne tiču. Jedno ću vam ipak reći: sa mnom ne biste potezali karte iz rukava.

U tom trenutku, kapetan Voker skoči i snažnom pesnicom odgurnu sto. Dokopao je kockara za ramena.

— Da li je tačno ono što tvrdi gonič krava?

— On je pripit — branio se Higinis.

Kauboju se upravo odvojio od stola i krenuo prema šanku. Kada je čuo kockareve reči, okrenuo se na potpeticama.

— Vi ste varalica, mister — rekao je hladno i prezrivo pljunuo na pod. — To međutim, nije moja stvar; samo sam kazao. Kod mene vam to, ponavljam, ne bi upalilo čak i pod uslovom da zelenooka lutka sedi za stolom.

Sve se odigralo munjevito.

— Moj novac nazad! — vikao

je kapetan Voker i ustremio se na kockara.

— Oče! Ne! — vrisnula je devojka.

Stari kauboju se smešio zadovoljno, unapred se radujući lekciji koju će snažni lađar da da kockaru.

Niko nije video kako se „kolt“ kratke cevi stvorio u Higinisovoj ruci. Tek odjednom, cev zablista, osvetljena lampom.

— Odmah da ste me pustili — ječao je Higinis s mukom hvatajući vazduh i uperio „kolt“ kapetanu u grudi.

Voker se trže. Pustio je kockareva ramena i s nevericom gledao u oružje.

— Šta sada to treba da znači?

Pitanje je bilo krajnje besmisleno, s obzirom na vrlo opasnu situaciju.

— Ako imate „kolt“, onda ga potegnite kapetane. Ako ne, onda se izgubite ovog časa iz saluna.

Samo je Voker mogao da čuje ove reči procedene kroz zube.

Brodar je imao „kolt“ i to je bila njegova propast.

Bilo je to prastaro oružje, kalibra 45. Voker gotovo da nikada nije pucao iz njega ni na prazne flaše, a o živim metama da se i ne govori. Nosio je uzani opasač ispod svoje duge uniforme i to samo zbog toga što je svaki čovek na Zapadu nosio oružje.

Grubim udarcem kapetana odgurnu kockara unazad. Higinis je posrnuo, ali je ostao na nogama.

Voker zavuče ruku ispod kaputa.

— Dobro čoveče! Ako baš tako hoćeš, mogu se i pucaljkom poslužiti!

Tešak revolver našao mu se u ruci.

U sledećem trenutku, kapetan broda „Linkoln” bio je mrtav. Nije stigao ni da povuče obarač. Usijano olovo iz kockarevog „kolta” zarilo mu se u srce još pre nego što je savio kažiprst.

Volkerov revolver pade s treskom, kao kamen na drveni pod saluna. Međutim, još uvek je stajao raskoračen, pogleda upravljenog na bledo Higinsovo lice.

U lokalu je vladala pritiskujuća tišina. Između dva čoveka lebdeo je oblak barutnog dima. Još pre nego što se dim razišao, kapetan Voker se sručio kao posećeno stablo pod poslednjim udarcem sekire. Ležao je lica okrenutog prema podu i ispruženih ruku.

Rečni brod „Linkoln” koji je ujutru trebalo da isplovi, nije više imao kapetana. Voker je pao u dvoboju revolverima.

Svima je bilo jasno da kapetan nije imao nikakvih šansi protiv brze Higinsove ruke. Pa ipak, on kapetan počinio je grešku, nije smeo da poteže oružje.

Laura je stajala kraj šanka i avetinjski bledog lica gledala mrtvog kapetana. Bilo joj je teško da podigne pogled prema svo-
me ocu.

Ralf Higins je još uvek držao u ruci „kolt” kratke drške, iz koga se dizao tračak dima. Na licu mu se nije ogledalo užasavanje. Naprotiv, pre bi se reklo opreznost i budnost.

— Vi ste sve videli? — rekao je žustro. — Bila je to nužna odbrana!

Nije uspeo da prikrije strah u grlu.

Niko nije odgovorio.

Možda su prezrivi pogledi ljudi u lokalu bili odgovor.

Varalica je instinktivno osetio da se situacija može opasno okrenuti protiv njega. Nije mu promaklo držanje kauboja, ni odbojni izraz na krčmarevom licu.

Mora na svaki način da ode odavde. Ali kako? Pokušao je da u svoj glas unese čvrstinu, govoreći:

— Idem do šerifa, a vi morate posvedočiti da je to bila nužna odbrana.

S ulaza se oglasi dubok muški glas.

— Ne morate ići po mene. Ovde sam!

Svi pogledi bili su sada upravljeni prema vratima.

Na njima je stajao šerif. Bio je to mali, dežmekasti čovek, plavičastocrvenog lica, tipično za srčane bolesnike. Nosio je beli džinovski „stetson”, koji ga je činio još manjim.

Šerif Vinter, međutim, nije bio tako bezazlen i bezopasan kako je to na prvi pogled delovao. On

je nepomirljivo i nepokolebljivo zastupao zakon u Kvinsiju.

Kockar Ralf Higin bio mu je već duže vreme trn u oku. Do tada, međutim, nije imao nikakve zakonske osnove da ga protera iz grada.

Kratkim, brzim koracima, prišao je kockaru. Pre nego što je Higin shvatio šta se zbiva, i njegov revolver se stvorio u šerifovom džepu.

Čuvar zakona odmeri podozri-vo kockara.

— To sam mogao i da pretpostavim. Kada neka kockarska ajkula dođe u grad, obično se tako i završi.

— Ne dozvoljavam šerife ... — pokušavao je Higin da se brani.

— Izvolite zavezati kad ja govorim — breću se šerif. Obratio se krčmaru.

— Šta se dogodilo ovde, Hale?

Vlasnik lokala izađe ispred šanka i uperi prst u kockara.

— On ga je ubio!

— To nije istina — branio se Higin. — Prvi je potegao kape-
tan. Bila je to nužna odbrana!

— Kao uvek — zaključio šerif.

— Nije bilo kao uvek — umeša se sada stari kauboj, jedini koji je video kako varalica vadi kartu iz rukava.

— Šta ste time hteli da kažete? — pitao je šerif i podozrivo pogledao goniča.

Kauboj se smešio.

— Da, ja znam, vi mislite da sam saučesnik. U zabludi ste, še-

rife. Mi se nalazimo sa krdom ispred grada. Ovog čoveka vidim danas prvi put.

Pri tom pokaza bradom na Higinu.

— Dakle, govorite, čoveče! Šta je to ovog puta bilo drugačije? — pitao je Vinter nestrpljivo.

Nije se moglo zameriti šerifu što ne daje mnogo na reči goniča krava kojeg ne poznaje. Uvek je bilo nevolja sa kaubojima koji posle dugog putovanja dođu u neki grad. Posle napornih nedelja na drumu, čuvari zakona su, po pravilu, imali s njima posla.

Ovog puta šerif Vinter nije bio u pravu.

Kauboj po imenu Hanter, po-
hitao je da objasni.

— On je izvukao kartu iz rukava. Sada mi je strašno žao što sam to uopšte pomenuo. Mislim, da sam držao jezik za zubima, sada bi kapetan još bio živ.

Ralf Higin je prebledeo od gneva i straha. Mora ovog Hantera da učutka po svaku cenu. Situacija bi mogla da postane paklena po njega, ukoliko bi se rečima ovog kauboja poverovalo. Zbog toga je kao razjareni panter počeo da sikće na Hantera.

— Lažeš, prokleti goniču krava! Nemojte mu verovati, šerife! On je sa kapetanom duvao u isti rog.

Kauboj pride kockaru i stavi mu svoju snažnu pesnicu pod nos.

— Sa mnom ne, amigo! Ti jesi izvukao kartu iz rukava. Na za-

lost, kapetan je imao oči samo za tvoju ... dobro, recimo kćerku. Dobar tim, uzgred rečeno, samo što bi to kod mene teško prošlo.

— Dosta pretnji i uvreda — prekida ih šerif grubo. — O tome će odlučiti sudija. — Zatim se obratio kauboju. — Vi ćete morati da ponovite svoj iskaz i položite zakletvu.

— Žao mi je šerife — uzvratila Hanter. — Mi još sutra u zoru gonimo krdo dalje.

Celo varalice Higinso bilo je sada pokriveno graškama hladnog znoja. Prokletstvo, postaje vruće! Ispod oka je pogledao kćerku i bio, bar što se njenog držanja tiče, umiren.

Laura nije verovala kauboju. Verovala je samo njemu, svome ocu. Tako je uostalom uvek i bilo.

Šerif Vinter zamišljeno pređe prstom preko usne. Znao je da ne sme da zadržava kauboja. Ipak, taj čovek je jedini svedok.

Da je Higinso dejstvovao u nužnoj odbrani nije se moglo osporiti. Međutim, ako bi kočkar bio raskrinkan kao varalica, postojala je bar mogućnost da bude izveden na sud.

Vinter zadrži pogled na starom kauboju nekoliko trenutaka. Oklevao je šta da učini. Tek kada je smislio rešenje, rekao je.

— Poći ćete sa mnom u kan-

celariju i tamo potpisati svoju izjavu.

— Ako baš mora — promrmlja kauboj mrzovoljno. Očigledno bi mu bilo draže da je ostao u salunu.

Ralf Higinso upitno pogleda šerifa.

— Onda ja mogu sa svojom kćerkom da odem gore?

— Da, možete, ali, samo da biste uzeli svoje stvari. Vi ćete takođe sa mnom. Po meni, vaša kćerka može da ostane u sobi. Ne pretpostavljam da je umešana u ovu prljavu stvar.

Kockarevo lice bilo je belo kao sveže okrećeni zid. Nervozno je grčio šake.

— Ne znači li to, možda, da hoćete da me uhapsite? — upitao je muklo.

— Pun pogodak, Higinso.

— Ne mislite to valjda ozbiljno šerife? Nemate nikakvog osnova da me zatvorite!

— Kako bi bilo da to prepustite meni? Sada požurite, jer nemam volje da vas ovde čekam satima.

Higinso nije hteo tako lako da položi oružje. Huknuo je glasno.

— Zatiću se na vas, šerife. U ovom trenutku ne preostaje mi ništa drugo nego da pođem. — Obratio se kćerki. — Hajde, Laura, pomoz mi da zapakujem stvari. Budi sigurna, dete moje, da je sudija ovde, ustanovio bi da sam u pravu.

Pre nego što je krenuo, pogle-

dao je starog kauboja sa neskri-venom mržnjom.

Devojka je krenula za njim uz stepenice.

Serif Vinter doviknuo je za kockarem.

— Požurite Higinse!

Odgovor nije dobio. Samo je lokalom odjeknuo tresak vrata Higinsove sobe.

Serif obrisa rukom srebrnu zvezdu, pričvršćenu na levu stranu grudi, a onda ljutito pogleda veliki sat požutelog brojčanika iza šanka.

— Prokletstvo, već četvrt sata je gore. To je prevršilo! Idem po njega. Koji broj sobe ima, Hale?

Krčmar se zamisli na trenutak, pre nego što je uzvratilo.

— On ima sedam, a ona osam.

Čuvar zakona u Kvinsiju pođe mirno uz stepenice.

Nije potrajalo ni pola minuta, a već je trčao dole bez daha. Uzbuden stao je ispred šanka.

— Nestali su oboje.

Vlasnik lokala odmahnu glavom.

— To je nemoguće, šerife! Gore nema izlaza. Ako su hteli napolje, morali su kroz lokal. Kladim se da su se negde prikrili.

Vinter se osmehnu gorko.

— Prozor u njegovoj sobi bio je otvoren.

— Pa šta?

Serif pokaza palcem na stepenice.

— Idi gore, pa vidi sam. Koristili su se čaršavima da bi šmug-nuli kroz prozor. A ja, budala, čekam ih ovde više od četvrt sata. Sam đavo zna gde ih sada još mogu naći.

Govoreći to, čuvar zakona je već grabio prema vratima.

Stari Hanter, vođa grupa goni-ča, obrati se svojim ljudima.

— Kako cenim, moja izjava šerifu neće biti potrebna. Da popijemo još jedno piće, momci. Krčmaru, još jedna runda na moj račun.

Iza njih na prašnjavom podu ležao je mrtav kapetan broda „Lin-koln”.

— Ne biste li ga možda prvo odneli u bočnu prostoriju? — upita vlasnik lokala.

Hanter ćutke klimnu glavom.

— Uхватите ga, momci. Treba da ga iznesemo!

III

Nad velikom rekom duvao je hladan istočni vetar povijajući grane žbunja na obali i pevajući svoju monotonu pesmu na palubi broda „Linkoln”.

Samo ispred kapetanskog mosta goreo je fenjer, bacajući svoju treperavu svetlost na brod. Bila je to mutna, avetinjska svetlost.

Mornar Hoten je te noći imao drugu stražarsku smenu. Sedeo je

na palubi na stoličici i dremao. Kraj njega je ležala poluispijena, trbušasta flaša rakije.

Hoten je bio veoma ljut, jer su svi ostali otišli na kopno, a nje ga je kapetan odredio da stražari. Proklet bio! Najviše od svega ljutilo ga je to što zapravo nema ništa da čuva osim jedne stare kofe. Ljuteći se tako, ponovo se mašio za flašu i otpio dobar gutljaj. Šem Hoten je bio rodnom iz Nju Orleansa i ranije zarađivao hleb kao lučki radnik. Ovaj posao na brodu bio je lakši, a donosio je i više novca. Ovo je upravo bilo deseto putovanje sa kojim je krenuo sa kapetanom Vokerom. Cela posada je volela svoga kapetana, jer je bio pravičan i umeo da progleda kroz prste, ako nešto pođe naopako.

Izuzetak je činio Hoten, koji je veoma teško izlazio na kraj sa kapetanom. Jasno, nije bilo bez razloga. Razlog je bio žestoki alkohol, koji je Hoten ispijao nemilice.

Istina, i drugi su pili. Kapetan ne bi ništa rekao ako bi njegova posada uveče, ili kada je slobodna, ispila nekoliko čašica. Jedino nije dozvoljavao da se za vreme plovidbe pije. I to je imalo razloga. Mornar na rečnom brodu, koji plovi Misisipijem, morao je biti veštiji od ostalih. Reka Misisipi bila je opasna, imala je stotine, hiljade sprudova. Ti peščani sprudovi su bili najveća opasnost za brodove. Kapetan koji

dobro poznaje reku kojom plovi, posebno Misisipi, i ne može se potpuno osloniti na svoje ljude, ne može daleko da odmakne. Posle nekoliko milja, brod će mu se garantovano nasukati na peščani sprud.

Na mornara Hotena se baš nije moglo osloniti. Desilo mu se nekoliko puta da se u toku dana uspava. Situacija je bila utoliko nezgodnija i opasnija, što je Hoten radio u kotlarnici, a kotlarnica je pravi pakao za čoveka koji voli da pije. Bez obzira koliko je Hoten bio kriv za slabost prema alkoholu i neodgovornost, pretvorio se u zakletog kapetanovog neprijatelja. Krivicu je pripisivao jedino Vokeru.

Bila je gotovo ponoć. Vetar je nešto popustio, a noć postala toplija. Nebo je bilo vedro, tamnoplavo i posuto hiljadama zvezda.

Mornar Hoten prinese flašu ustima, iskapi ostatak pića, a onda je praznu flašu bacio preko ograde.

Prokletstvo, nema više! Opsovao je kroz zube i nestrpljivo počeo da traži po džepovima cigaretu. Pre nego što je pripalio, čuo je tiho melodično pevušenje s obale. Ne, to mora da je bilo na mostu.

Grom i pakao, pa, to je žena — promrsi Hoten iznenađeno i ustade. Prišao je ogradi i napregnuto posmatrao obalu, međutim, ništa nije mogao da razazna.

Ženski glas se i dalje čuo, sa-

da čak jasnije. Žena mora da se nalazi na utovarnom mostu.

Pripiti mornor obliza svoje usne i široko se nasmeja.

— Baš prava prijatna promena. Čekaj, golubice, odmah dolazim!

Nesigurnim koracima, uputilo se prema utovarnom mostu i odmah ugledao ženu.

Bila je sama. Pustila je ruke na ogradu, a glavu oborila. Zagledala se u tamne talase reke.

Mornar joj se lagano približavao i zastao nedaleko od nje. Pri svetlosti, mogao je da razazna da je još mlada. U svetloj haljini, njena vitka figura se dobro ocrtavala.

— Lepa noć, gospođice, zar ne — počeo je Hoten svojim od alkoholi i jeftinog duvana ogrubelim glasom.

Devojka se pretvarala da je iznenađena, okrenula se i stavila ruku na usta.

— Odakle ste se stvorili vi na jednom ovde?

— Samo bez straha, gospođice. Ja sam odavde sa broda. Tako ste lepo pevali.

Mornar nije primetio senku, koja mu se kao mačka nečujno približavala iza leđa. Uostalom, bio je tako uzbuđen neočekivanim susretom, da ne bi primetio ni slona.

Trgao se tek kada je čuo iza leđa muški glas.

— Nemojte se uplašiti prijatelju, ja sam otac ove mlade dame. Rado bismo govorili.

Uprkos opomeni, Hoten se smrtno uplašio, pa mu je trebalo dosta vremena da se pribere.

— Ko ste vi? Šta hoćete ovde? — upitao je žustro.

— Teško je u nekoliko reči kazati. Nego, prvo jedno pitanje: hoće li nas neko ovde zateći, možda?

— Sam sam na palubi. Ostali su na kepnu — uzvratio je mornar otegnuto. Pre dva do tri sata po ponoći, neće se vratiti.

— To je dobro — rekao je nepoznati čovek. — Dakle pazite! Nas dvoje bismo želeli u Sent Luis. Vaš brod ujutro kreće prema jugu.

Hoten je bio bezgranično razočaran što je avantura dobila tako poslovan i trezven obrt. Zbog toga je odgovorio mrzovoljno.

— Zbog toga vam nije potrebno da se šunjate usred noći, mister. Brod polazi sutra u osam. Mesta su slobodna.

Stranac se nasmeja.

— To znam i sam, prijatelju, ali, mi nećemo da se pojavimo sutra rano na palubi, jer niko ne treba da zna da putujemo.

Holten zviznu kroz zube, i baci ispod oka pogled na vitku priliku mlade devojke.

— Dakle, slepi putnici, a umesto dolara u izvesnom smislu ova mala...

— Trenutak prijatelju, to sa dolarima je u redu. Za vas dve stotine. Baš lepa suma! Putna karta po osobi staje svega dvadeset.

Mornaru je za trenutak zastao

dah. Dve stotine dolara! Prokletstvo, zamašna svota. Za nju je morao mesecima da dirinči.

— Dakle, šta bi prijatelju — prekide stranac mornara u razmišljanju. — Zna li neko mesto na brodu gde biste mogli da nas sakrijete i to samo do Sent Luisa.

Dejstvo alkohola na mornarev mozak bilo je kao rukom odneseno. Doneo je odluku.

•

Do Sent Luisa ima samo pola dana puta. To mora da ide glatko. Onda mu je nešto iznenada palo na pamet. Da li ova nežna krhka devojka može da provede osamnaest sati u toj zagušljivoj prostoriji bez svetla.

— Ako hoćete da se sakrijete, ne mogu da vam ponudim baš luksuznu kabinu, mister.

— To i ne očekujemo. Bićemo zadovoljni da nas smestite u neku ostavu, ili tako negde. Najvažnije je da nas ne nađu.

Tek sada je mornaru palo na pamet da pita za razlog ovog skrivanja. Konačno, znao je dobro šta ga čeka ako ovo dvoje bude otkriveno na brodu. Setio se toga trenutka da je već proveo tri godine u Memfis, iza rešetaka. Tog vremena se, inače sećao nerado.

Stranac je postao nestrpljiv.

— Dakle, šta je? Hoćete li da zaradite te dolare? Polovinu ćete dobiti odmah, a ostatak kad stignemo u Sent Luis.

— Da, naravno — promuća mornar — ali, ja uopšte ne znam...

U tom trenutku, s obale odjeknuše glasovi ljudi i topot kopita.

— Ovde ne moramo da tražimo, momci. To je bio njegov brod — zaorio se nečiji krupan glas. Odjahaćemo još jednom do severnog kraja grada, a onda moramo pričekati do jutra.

— Da li su to vama za petama? — prošaputa Hoten uzbuđeno.

— Nije teško zaključiti da je tako — uzvratila stranac tiho.

— Šta se dogodilo?

— Reći ću vam kasnije. Prvo nas smestite na brod. Ako se neko od mornara vrati i vidi nas ovde, biće prekasno. Mislite na dolare.

Posle kraćeg oklevanja, mornar odlučio.

— Pođite!

Stranac je krenuo za njim, a korak iza, išla je devojka.

Tako je ubici i varalici Ralfu Higinu uspelo da sa kćerkom umakne iz Kvinsija.

Dobro se sakrio na brodu čiji je kapetan pao od njegovog metka.

To što je izabrao baš ovu mogućnost za bekstvo, samo je potvrdivalo do koje je mere Ralf Higin bio hladnokrvan, bezobziran i prevejan tip. Kome bi uopšte palo na pamet da ga potraži na ovom brodu?

Mornara je imao u rukama. Ovaj čovek će najkasnije sutra

ujutru saznati šta se dogodilo u gradu. No, dobro će se čuvati da pisne bilo šta. Dolari i strah će mu zatvoriti usta.

U ostavi, koja im je bila skrovište, bilo je vraški neugodno. Smrad je bio tako žestok, da su devojci grunule suze na oči.

— Zar je sve ovo moralo da bude ovako, oče? — pitala je Laura kada je mornar otišao da donese malu lampu.

— Ovako je bolje, dete — uzvratio je kockar.

— Ali, ti si bio u pravu. Nisu nam mogli ništa učiniti.

Bezdušni kockar je smislio vešt odgovor.

— Ti još ne shvataš, Laura. Mi živimo u surovoj zemlji. Svakako, ja sam bio u pravu, no, kao što znaš, šerif mi je oduzeo oružje. Šta bih mogao da učinim ako bi hteli da me linčuju?

— Sve je to tako užasno — jecala je devojka. — Zar ne bi hteo konačno da prestaneš sa kockom, oče? Povlačimo se iz grada u grad, kao odbačeni.

— Sve to činim za tebe, Laura.

Ona jasno nije osetila laž u njegovim rečima i verovala mu je kao i uvek do tada.

Već godinama, krstarila je državama s njim, nesvesna toga postala je saučesnik u njegovim razbojništvima.

Ventili su bili pod jakim pritiskom, para je zviždala. Široke lopatice više nisu bacale nemirnu vodu Misisipija. Težak trup broda ječeći se približavao istovarnom mostu.

Mornar Hoten je stajao na pramcu i bacio teško uže Crncu, koji je stajao na doku.

Samo nekoliko minuta kasnije, „Lincoln” je bio ukotvljen. Našao je i bez svoga starog kapetana put prema jugu.

Na mostu je stajao krmanoš. Već punih pet godina plovio je rekom pod Vokerovom komandom. Sada je trebalo da postane kapetan. Nikada ranije nije pomišljao da će upravljati brodom, ili, kako se to među brodocima govorilo, imati svoj brod. Eto, sada je neočekivano i do toga došlo, ali, krmanošu nije donelo nikakvu radost.

Voker i on su bili dobri prijatelji. Kada je posada u toku noći saznala za kapetanovu smrt, svi su hteli da krenu u grad i traga ju za ubicom.

Krmanoš je imao muke da ih odvрати od toga.

Brod je morao idućeg jutra da isplovi, čak i ako na njemu nema kapetana. Tako su predviđala pravila.

Da se ubica kapetana nalazi na samom brodu, znao je samo jedan čovek, mornar Hoten.

Cutao je, jer je za to imao više razloga. Osim toga, bio je jedini na celom brodu koji je na neki

način bio zadovoljan kapetanovom smrću.

Dobrovoljno se javio da stražari na palubi i time pokazao da ne želi da se iskrca.

Krmanoš ga pogleda iznenađeno.

— Vi se inače ne otimate za posao, Hotene? — rekao je, nabražši čelo.

— Hteo bih da uštedim novac, krmanošu.

— Hm, takva osobina kod vas mi je sasvim nepoznata, no, ako baš hoćete, preuzmite stražu.

Na „Linkolnu” uskoro je postalo tiho. Putnici su već odavno napustili brod, pa i oni koji sutradan putuju dalje. Uputili su se u Sent Luis.

Grad od kamena, kako su ga nekada zvali, neodoljivo je privlačio strance. Ovde nije bilo drvenih pločnika ni prašnjavih ulica, korala i bučnih kaubojja. Široki bulevari, omeđeni visokim kamenim kućama, elegantni barovi, otmeni restorani i veliki hoteli, činili su Sent Luis drugačijim i veoma različitim od gradova na Zapadu nalik na drvene sanduke.

Ovo mesto je bilo kao stvoreno za kockara kova Ralfa Higinisa. Ovde je mogao dugo da ostane nezapažen. Mnogobrojne kockarnice pružale su mu mogućnost da svoje prevare koristi mnogo više i duže nego u kaubojskim gradovima Zapada.

Varalica je napustio brod od-

mah posle ponoći. Zajedno sa kćerkom, naravno.

Dole u ostavi, ležao je mrtvac. Mornar Sem Fiddžerald Hoten.

Ralf Higinis je rekao svojoj kćerki da hoće samo da ga onesvesti kako bi se obezbedio. Laura se bila okrenula, pa nije videla gvozdenu šipku koju je varalica uzeo. Naravno, promaklo joj je i to da je otac mornaru ispraznio džepove.

Ralf Higinis nije bio čovek koji nekome poklanja svoje dolare.

Bez obzira kakvoj vrsti ljudi je pripadao, mornar Hoten, jedno je bilo izvesno: ovu smrt nije zaslužio.

Savest ovog bezočnog varalice Higinisa nije bila opterećena. Još pre nego što je brod isplovio iz Kvinsija, doneo je odluku da ubije mornara Hotena.

Uskoro je Higinis zajedno sa svojom kćerkom nestao u ulicama Sent Luisa, zaštićen velom noći.

U Misisipi bulevaru ušli su u predvorje elegantnog „Metropolitan” hotela. Svetlost brojnih kristalnih lustera obasjala je dvoje gostiju kojima je dečak crnac pridržao vrata. Ova svetlost bila je nemilosrdna. Odeća Ralfa Higinisa i njegove kćeri bila je umazana uljem, kosa umašćena, a lica crna. Najgore od svega bilo je to, što su tek sada primetili u kakvom se stanju nalaze.

Pri oskudnoj svetlosti fenjera

koji im je Hoten stavio na raspolaganje nisu uopšte primetili da nisu odeveni za salon. Isto tako, uzbudjenja koja su imali poslednje noći, odstranila su im pažnju od izgleda.

Ralf Higinis se jedva uzdrža da ne opsuje.

Za povratak je bilo kasno. Nekoliko zakasnelih gostiju ih je već videlo. Sedeli su za prednjim stolovima i za barom u dnu.

Sve oči bile su sada upravljene na ovo dvoje prljavih i umašćenih pridošlica.

Jedna žena se zakikota, a odmah za njom počese i ostali gosti da se uzdržano smeju.

U kockarevoj glavi su se misli kovitlale neshvatljivom brzinom, kao pahulje snega na oluji. Grozničavo je tražio izlaz iz ove nemile situacije.

Laura je oborila glavu. Bila je crvena kao majska ruža, i postidena.

Dva mladića za recepcijom su nešto šaputala, očigledno na račun tek prispelih gostiju.

Prevejani kockar se snašao brzo. Gospodario je ponovo situacijom. Galantno je ponudio svojoj kćerki ruku i gipkim koracima pošao ka recepciji.

— Došli smo noćnim vozom iz Litl Roka. Napali su nas ...

Priča koju je zatim ispričao, naterala je hotelskim gostima gotovo suze na oči.

IV

Te noći, kopač zlata Rod Tejlor doživeo je nešto doista neobično.

Nalazio se hiljadu milja zapadno od Sent Luisa, duboko u Roki planinama, na samom izvoru reke Rio Grande del Norte.

Rod Tejlor bio je suviše star da bi u surovim planinskim predelima tragao za žutom prašinom, no, život prema njemu nije bio milostiv, pa drugog izbora nije imao.

Dva puta ukrali su mu sve što je dosada godinama uspeo da iskopa. Nije imao kud, morao je natrag u planine, uprkos svojoj prosedoj kosi i gihtičnim zglobovima. Morao je, jer je imao paralizovanog sina. Džimiju je bilo tek četrnaest godina. Dečaku se moglo pomoći tek ako bi otac uspeo da ga odvede na istok kod poznatih lekara.

To je, međutim, stajalo mnogo dolara, daleko više nego što je kopač imao.

Pre gotovo dve godine sakupio je novac, ali je u Denveru pao u ruke jednom varalici na kartama.

Dakle, morao je nazad u planine.

Međutim, ono što se te večeri dogodilo, stari kopač jedva da je mogao da preživi.

Opet je igrao.

Na samoj rečici nekoliko preduzimljivih i hrabrih ljudi otvorilo je radnje, mali salun, i dve trgo-

vine. Retko se događalo da Rod Tejlor siđe u salun i popije viski. Čuvao je svaku uncu zlata.

Baš danas, svratio je tamo. Na kockarski sto bilo je položeno nekoliko kožnih vreća sa zlatom.

Neki nepoznati stranac držao je banku. Bio je to čovek u tamnom odelu, koga do tada niko ovde u planini nije video i kojem uopšte nije bilo mesto među ovim gotovo poludivljim ljudima.

Nesrećnog Roda Tejlora opet savlada kockarska strast. Izgubio je. Izgubio je čak veoma mnogo.

— Idem po novo zlato. Moram pokušati da se izvučem. Suviše sam izgubio — rekao je neznancu u tamnom odelu.

Onda je otišao.

Sada je sedeo već dva sata kraj male logorske vatre. Plamićci vatre bacali su treperavu svetlost na izborano, umorno lice starog kopača i iskrili na njegovoj sedim vlasima prošaranaj kosi.

Vodio je tešku unutrašnju borbu sa samim sobom.

Da li da se vrati još jednom?

Možda će dobiti, a možda opet izgubiti sve kao nekada u Denveru.

Bacio je gotovo bojažljiv pogled prema mestu gde je sakrio svoje zlato: nalazilo se ispod jedne kamene gromade, gotovo deset jardi iza kolibe.

Bilo je to dobro mesto, niko ga tamo neće naći.

Doista niko?

[Zar se pre nekoliko godina nije

dogodilo nešto strašno: prinudili su ga da oda skrovište svoga zlata. Morao je da ga pokaže, inače bi ga razbojnici ubili.

Iz sumornih misli ga neki čudan šum neočekivano trže. Da to nije topot kopita?

Kopač zlata skoči na noge i čizmom rastera drva sa vatre. Međutim, nije mu uspeo da sasvim ugasi plamen. Svetlost je još uvek padala na okolne stene. Iza same Tejlorove kolibe dizao se strmi kameni zid gotovo do samog neba.

Jahač se približavao. Mora da je upravo prošao kraj oskudnog šumarka na mestu gde se planinski put račva.

Rod Tejlor utrča u kolibu i uze iz nje „sačmaricu“. Stara puška nije bila pogodna za odbranu od eventualnih noćnih napada. Odavno je trebalo da nabavi „kolt“. Uvek kada bi odlučio da kupi oružje, setio se svoga sina Džimija i novca koji treba štedeti.

Tejlor napusti kolibu i počeo da se šunja duž kamenog zida, sve do mesta gde je sakrio kožne džakove sa zlatnom prašinom. Tu je legao potrbuške na zemlju i napregnuo to osluškivao.

Topot je bio sve jači. Jahač je morao da bude sasvim blizu.

Tejlor je lagano repetirao staru pušku.

U međuvremenu, vatra ispred kolibe se sasvim ugasila. Međutim, na nesreću, bilo je to vreme kada se na zapadnom horizontu pojavljuje mesec. Obasjao je svo-

jom bledom svetlošću kolibu i ugašenu logorsku vatru.

Sada je već Tejlor mogao da vidi jahača kako izlazi iz žbunja. Stranac je zaustavio konja i posmatrao gotovo ugašenu žar vatre.

Kopač podiže pušku i pokuša da cilja na stranca. Međutim, mesečeva svetlost kao da je pomerala cilj.

Tejlor spusti oružje, kao da mu je neki unutrašnji glas govorio da ovaj čovek ne dolazi kao neprijatelj.

No, da li se ovde gore može imati prijatelja? Prijatelja koji dolaze noću?

Među ljudima koji grozničavo tragaju za žutom prašinom, prijateljstva nikada nije bilo. Među njima je postojalo samo — podozrenje.

Ne, ne, ovaj čovek tamo ne dolazi s prijateljskim namerama. Mora da ga je njegov unutrašnji glas prevario. Stranac sigurno misli da je ovo mesto napušteno. Kako bi se inače drznuo da se pojavi tako otvoreno, nezaklonjeno.

— Čekaj, čekaj, momče dođi samo bliže pa ću te ja izbaciti iz sedla — promrsi Tejlor u bradu.

Jahač je sve vreme stajao nepomično ispred žbuna i posmatrao ostatke logorske vatre. Nije mogao da vidi čoveka pritajenog uz kameni zid, ali, osećao je da se neko nalazi u blizini.

— Mister Tejllore! — pozvao je stranac tiho.

Tako ti namamljuj starog ko-

nja iz korala, pomisli kopač gnevno.

Na mestu, na kome je Tejlor stajao, vladao je potpun mrak. I vatra se u međuvremenu ugasila.

Jahač lagano kliznu iz sedla. Bio je još uvek uveren da nije ovde sam. Mora da se negde u blizini pritajio čovek. Nepogrešivo je osećao da su na njega upereni par očiju i cev puške. Nimalo prijatan osećaj.

Prišao je nekoliko koraka bliže ugašenoj vatri, a onda ponovo zastao.

— Mister Tejllore!

Odgovora nije bilo.

Oblaci su polako počeli da se navlače i prigušili oskudnu svetlost. Sova je kriknula i uznemirila ptice koje su se spustile nedaleko od rečice.

Ponovo je zavládala tišina.

Jahač je napregnuto osluškivao u mrak. Čuo je šum koji nije odgovarao tišini ovog usamljenog planinskog sveta. Neobičan noćni šum. Nije znao šta je, ali, slutio je opasnost.

Munjeyitim skokom bacio se u stranu i ležao je priljubljen za tle.

Žestoka grmljavina narušila je noćnu tišinu. Vatra je za trenutak suknula iz teške „kentaki” puške i osvetlila stenoviti zid od belog krečnjaka.

Posle toga, noć se činila još tamnijom nego što je bila.

Jahač se nasmeja.

— I to je neki odgovor.

Ne bi mu bilo teško da kopača

zlata pogodi „koltom”. Vatra iz cevi označila mu je cilj.

Stari Tejlor je baš čekao taj metak. Hladni znoj rosio mu je čelo. Imao je osećaj da ga neka nevidljiva ruka davi.

Bio je izgubljen!.

Uzbuđen, zaboravio je da ponese municiju iz kolibe. Nije mogao da krene tamo, da donese municiju, jer bi to bio put u sigurnu smrt. Trebalo bi, naime, da prođe kraj ugašene vatre da bi stigao u svoju kolibu.

Taj nepoznati mora da leži negde u blizini zgarišta.

Stari kopač ponovo začu neobičan, metalni glas iz mraka.

— Pucanj je bio lep i bučan, mister, i mislim da je to dovoljno. Hteo bih da govorim s vama.

— Znam ja tu priču amigo — odgovori starac grubo. — Gubi se, inače će ti sledeći metak probušiti lobanju.

Stari kopač je grozničavo mislio na to da nipošto ne sme dozvoliti, da stranac primeti da je bez municije. Moraće da blefira.

Međutim, reči nepoznatog jahača ugasiše svaku iskru nade.

— Vi više nemate municije.

Rod Tejlor se okameni.

Ne, to ne može biti istina. Ni je moguće! Odakle bi to stranac mogao da zna? Bio je to blef, jeftin, podmukli blef. Samo to i ništa drugo.

To blef nije bio. Bio je to zaključak logičnog razmišljanja Tejlora bi svakako odavno pucao po

drugi put, da je imao još municije u džepovima.

Kopač zlata prasnu u grohotan izveštačen smeh.

— Ako mislite da više nemam municije, onda dođite ovamo do mene.

— Ol rajt, dolazim.

Sada je gotovo, dobovalo je Tejlora u glavi. Video je stranca kako ustaje, sasvim jasno je mogao da razazna njegovu vitku priliku i gibak hod pri mesečevoj svetlosti, pošto su se oblaci povukli.

Da bar ima jedan metak!

Stari kopač još uvek nije odustajao.

— Ni koraka dalje, čoveče, ili ću povući obarač!

— Ja nemam oružje u rukama, mister Tejlare. Shvatite konačno, da sa vama hoću da razgovaram.

— Ko ste vi? — upitao je kopač i u njegovim rečima kao da je zatreperio zračak nade.

— Moje je ime Holidej. Večeras smo igrali.

— Shvatam, sada hoćete da uzmete ostatak moga zlata.

Dok Holidej se nasmeja jedva čujno.

— Ja ne, mister Tejlare.

Kopač zlata je prečuo dvosmislenost ovog odgovora.

— Šta onda hoćete?

— Rekao sam vam već, moram da razgovaram sa vama.

— Ne znam o čemu bismo nas dvojica mogli da razgovaramo. Vi ste zaradili moje zlato, za koje ću

morati još punu godinu da dirindžim. Mi smo kvit. Igra je bila čista.

Rod Tejlor je sada prišao zga-rištu logorske vatre. Između njih dvojice bila je samo još gomila pepela.

Stari kopač je još uvek grčevito držao svoju pušku, kao da mu ona još može pomoći.

— Vi imate sina, mister Tejllore? — raspitivao se Džordžijanac.

— Da, imam sina — uzvratila kopač iznenađeno. — Ko vam je to ispričao?

Najednom je kopačev glas dobio mek i tužan prizvuk.

— Vlasnik lokala mi je govorio o tome — uzvratila Holidej.

— Stivenson, dakle. Da, sećam se, jednom sam ja o tome govorio.

— Dečak je bolestan?

— Paralizovan je. Kao malo dete pao je pod kola s arnjevima. Od tada ne može više da hoda.

Holidej je neko vreme ćutao, a onda reče tiho.

— Povreda kičme, dakle.

— Otkud vi to znate? Ah, da, tačno, vi ste doktor, zar ne?

Rod Tejlor je potpuno zaboravio na strah. Mislio je isključivo na svoga sina. Zbog toga je upitao bojažljivo.

— Mislite li da mu se još može pomoći?

Džordžijanac podiže ramena.

— Zavisi od toga koliko je povreda teška. No, u svakom slu-

čaju, ovde na Zapadu nećete naći lekara koji će da izvrši operaciju. Morali biste sa sinom da putujete na istok.

Stari tužno klimnu glavom.

— Da, znam to.

Ispričao je Džordžijancu svoju tešku sudbinu. Još uvek su stajali jedan prema drugom, dok je mesec osvetljavao njihova lica.

Imali su nečeg zajedničkog: doktor Džon Holidej i kopač zlata Rod Tejlor: tragičnu sudbinu i ne mnogo nade, da će se nešto izmuniti nabolje.

Kopač prekide priču, da bi pripalio svoju ugašenu cigaretu, a onda završi duboko potresen.

— Da, tako je bilo, mister Holideje. On mi je na pokeru uzeo sve moje zlato, ne kao vi. Vi niste varali kako su to ljudi u početku mislili. Možda vam nije promaklo da su svi stajali oko stola i netremice posmatrali vaše ruke. U redu, igra je bila poštena. Prosto, bili ste bolji igrač od bilo koga u salunu. Međutim, onda u Denveru sam prekasno primetio da je onaj pas bio varalica. Ako ikada natrčite na njega, setite se: zvao se Ralf Higin.

Džon Holidej je ovde u planinama, a prvi put čuo ime čoveka, koji će u njegovom životu odigrati prilično neprijatnu ulogu.

Nikada nijedan istoričar ni hroničar se bi ni otkrio ni pomenuo ime Higin, niti bi o ovoj varalici u novinama bio napisan i jedan red, da se jednoga dana nije do-

godilo da sedne za isti kockarski sto...

Kopač zlata pređe svojom rukom preko čela, kao da hoće da odagna ružne misli.

— Mislim da bi bilo dobro da pripalimo ovu vatru, Dok. Hladno je.

Džordžijanac pogleda prema mesecu i uzvratu zamišljeno.

— Naš prijatelj mesec će uskora zaći za stene. Ne, bolje nemojte paliti vatru.

— Zbog čega? — upita Tejlor iznenađeno. — Kod mene gori svake noći.

— Ne mogu da podnesem dim, mister Tejlоре. Možemo da uzmemo pokrivače. U svakom slučaju, čim završim razgovor sa vama, nastavljam put.

— Nebesa, to je tačno! Hteli ste sa mnom da razgovarate. Potpuno sam zaboravio na to. Uostalom, iskreno rečeno, teško mogu da pretpostavim o čemu bi jedan čovek kakav ste vi imao da razgovara sa starim kopačem.

Holidej je već krenuo prema svome konju. Odveo ga je u senku male kolibe i vezao za stub. Vratio se do zgarišta, noseći pod mišicom pokrivač i bisage.

— Možemo li da sednemo? — rekao je i spustio se kraj ugašene vatre.

Tejlор donese pokrivač iz kolibe i sede pored kockara.

— Da vam priprelim nešto za jelo, mister Holideje? — pitao je stari. — Imam još mesa i hleba.

— Hvala, večerao sam, no, možda bismo mogli da popijemo po koji gutljaj. Pri tom je Džordžijanac izvukao iz bisaga flašu brendija i pružio je kopaču.

— Hvala, Dok. Ja, na žalost ne bih mogao da vas poslužim pićem.

Izvukao je zapušač, otpio gutljaj i vratio Džordžijancu flašu.

Holidej je prihvati i stavi među kolena. Lice mu se nije videlo, jer mu je mesec obasjavao leđa.

— Koliko je vašem sinu sada godina? — raspitivao se svojim tihim metalnim glasom.

Tejlор je odgovorio glasom u kome nije bilo nade.

— Četrnaest. Smestio sam ga kod jedne stare žene u Kolorado Springsu.

Nastao je tajac, koji je trajao nekoliko minuta, posle kojih Holidej podiže glavu i pogleda kopača.

— Ja imam samo jednog prijatelja u Bostonu. Profesor je na jednoj velikoj klinici, dobar lekar. Nije vam potrebno pismo od njega. Samo mu izručite moje pozdrave i recite mu da sam u platinama Kolorada. On će pomoći vašem sinu. Zove se Haris.

Tejlор duboko uzdahnu.

— To je vraški ljubazno od vas. Sigurno ću tamo otputovati čim sakupim novac. Dobro je da čovek zna kome treba da se obrati. No, moj Džimi će morati da sačeka još jednu godinu.

Džon Holidej je otvorio bisage i izvukao iz njih platneni džakčić.

— Evo zlata koje ste izgubili večeras.

Kopač skoči kao oparen.

— Ne mislite vi to valjda ozbiljno? — mucao je zbunjeno.

— Uzmite zlato, čoveče.

— Ne, Dok, to ne mogu da primim. Ja sam izgubio, a vi igrali pošteno. Zlato je vaše.

— Ono pripada vašem sinu, mister Tejllore — preseče ga kockar ostrvom. — Neka bar on ozdravi.

Ove reči su odjeknule kroz noć, pune gorčine, a kopač nije ni slutio da dolaze iz bolesnih grudi.

— Bez obzira, ne mogu da primim.

— Vi nemate prava da odbijete. Uzmite ovaj novac, prodajte sutra vaš teren i odjašite u Colorado Springs. Ako budete čekali još dve godine, za vašeg sina će biti prekasno.

Kopač je disao uzbuđeno. Nije bio u stanju bilo šta da kaže. Ono što je čuo, bilo je tako neverovatno, tako neočekivano, da je mislio da sanja.

Rod Tejlor je bio jedan od malobrojnih ljudi tadašnjeg Zapada, koji je doista znao kakav je u stvari čovek Dok Holidej. Nekoliko godina kasnije, Tejlor se odselio u Nebrasku i zaposlio u jednom manjem naselju kao poštari. Sin mu je ozdravio i pomagao u poslu.

Stari kopač je ponovo seo kraj ugašene vatre i podupro lice rukama.

— Ja ne znam kako da vam

zahvalim, mister Holideje — jedva je procedio.

U tom trenutku, dogodilo se nešto tako neshvatljivo i neverovatno, da stari čovek nije bio sposoban ni da trepne. Sedeo je razrogačenih očiju, čuo povike, video sevanje iz revolvera, samo nije video Holideja. Taj čovek kao da je u zemlju nestao.

Posle kratkog prekida, pucnji ponovo jeknuše, ovog puta iz daljine, najverovatnije s reke.

Ponovo je zavládala tišina, a u dolini odjeknuo je topot kopita nekoliko konja.

Mesec se povukao iza kamenitih vrhova.

Pomrčina je bila gusta kao testo.

Rod Tejlor se malo pribrao, ali još uvek nije znao šta se dogodilo. Kolena su mu klecala, dok je skočio na noge i utrčao u kolibu da uzme municiju za pušku. Dok je izašao iz kolibe, čuo je Holidejev glas.

— Mister Tejllore?

— Prokletstvo! Kakav je to vatromet bio?

Kockar se nasmeja na svoj tipičan način.

— Ne tako strašno. Očekivao sam bandu.

Tejloru je sada bilo još manje jasno nego malopre.

— Kako ste to očekivali?

Ne odgovarajući na kopačevo pitanje, Holidej je počeo da objašnjava.

— Bili su to žutokljunci, počet-

nici, čuo sam ih još kad su dole kod reke skrenuli planinskom putanjom.

Ovo je pokazalo do koje mere je Holidej hladnokrvan. Mirno je sedeo i razgovarao sa Tejlorom, a znao je da mu se neprijatelj približava iza leđa.

Rod Tejlor je postao nestrpljiv.

— Sada mi konačno recite, mister Holideje, ko su bili ti ljudi?

Kockar sleže rezignirano ramenima.

— Ne poznajem ih.

— Ali, vi ste znali za napad?

— Znao sam, svakako. Kada ste ustali od kockarskog stola i prišli baru, saopštili ste krčmaru da ste prokockali pola godišnje zarade.

— Da, pa šta?

— To su neki momci čuli. Znaju da ste preko dve godine ovde na svom terenu. Prema tome, morate imati bar još jednom onoliko novaca koliko ste izgubili u baru.

— Još uvek ne shvatam.

— Vi ste u baru kazali da idete po svoje zlato da biste nastavili igru Shvatate li sada?

Stari kopač je shvatio, shvatio je i više: Dok Holidej nije došao ovamo da mu vrati zlato, nego i radi toga da ga štiti prilikom napada.

Prokletstvo, kakav je ovo neobičan čovek!

Bez njegove pomoći, ležao bi sada mrtav kraj ugašene vatre.

Šta bi tada bilo sa njegovim Džimijem? Tejlor nije smeo dalje da misli na to.

Kopač u svom uzbuđenju nije ni primetio da je Holidej otišao po konja. Tek kada je čuo rzanje u neposrednoj blizini, trgao se iz razmišljanja.

— Onaj lekar u Bostonu se zove profesor Haris, zapamtite njegovu ime. On će pomoći vašem sinu.

Pre nego što je Tejlor bio u stanju da još jednom zahvali Holideju, čuo je škripu sedla, a odmah zatim topot kopita konja koji odlazi stazicom prema reci.

Još u rano jutro, kada je sunce bacilo svoje prve zrake, preko visokih planinskih vrhova u dolinu reke Rio Grande del Norte, stari kopač je sedeo pred kolibom. Te noći nije spavao ni minuta. Pred nogama mu je ležao džakčić sa zlatnim grumenjem. Tek pri dnevnoj svetlosti, Tejlor je mogao da ga osmotri bolje.

U džakčiću je bilo dva puta više zlata nego što je Tejlor izgubio prethodne večeri.

V

Odelo mu je bilo golubijeplavo, košulja snežnobela a svileni mašna boje rubina. Na glavi je nosio nešto malo iskošen srebrnosivi polucilinder.

Džentlmen od glave do pete.

Tako odeven, napustio je u pod-

ne „Metropolitan“ hotel u Sent Luisu, kockar, kartaška ajkula Ralf Higin. Uz njega je bila njegova kći Laura. I za nju je u velikoj modnoj kući „Lin“ kompanija, iz otmene kolekcije haljina izabrao najlepšu. Nosila je visoko zakopčan kostim bledezelene boje, što je još više podvlačilo njenu blistavu, raskošnu lepotu.

Kvinski je bio zaboravljen.

Zaboravljena je bila i prljava ostava na brodu koji plovi Misisipijem.

I mrtvi mornar je bio zaboravljen. Ležao je u utrobi starog broda. Krmanoš gotovo da i nije zapazio da mornara nema. Kada se vratio na palubu, a primetio da ga nema, nije se uzrujavao. Češće se uostalom dešavalo da mornari napuste svoja stražarska mesta.

Našli su ga tek dva dana kasnije. Ostala je zauvek nerešena zagonetka ko ga je ubio.

•

Nebo nad Sent Luisom bilo je plavo. Lep, prijatan dan. Blagi istočni vetar prikao je širokim bulevarima.

Pomoćnik Mek Kirbi, stajao je pred kancelarijom gradskog maršala i žmirkao prema suncu.

Bio je to još mlad, visok čovek, uzanih bedara i širokih ramena. Lice mu je bilo tipično teksaško, uglasto, tamnoputo a crne oči upadljive.

Srebrnu zvezdu na levoj strani grudi nosio je s izvesnim ponosom. U Sent Luisu nije bilo teško dočekati starost kao čuvar zakona. Puškaranja gotovo da uopšte nije bilo.

— Idem u obilazak — rekao je Mek Kirbi preko ramena gradskom maršalu, koji se udobno smestio za pisanim stolom i pušio.

— U redu, oko šest treba da se vratiš — uzvratio je maršal.

Pomoćnik s irskim imenom i teksaškim izgledom, krenuo je u svoju uobičajenu patrolu. Hodao je lagano Misisipi bulevarom sve do reke. Išao je senovitom stranom ulice i s dosadom posmatrao prolaznike.

Mnoga lica su mu bila poznata. S vremena na vreme bi dodirnuo u znak pozdrava obod svog „stetsona“ kada bi sreo nekog od članova gradskog saveta, bankara ili nekog poslovnog čoveka kojeg je poznavao.

Tom Mek Kirbi bio je veoma slab prema lepim ženama. Pozdravljao ih je i kada ih nije poznavao.

To je Ralfa Higinosa dovelo u nepriliku. Pomoćnik je ugledao Lauru kada je izlazila iz prodavnice šešira. Zastala je pred izlogom i pogledom tražila oca.

Mek Kirbi joj smesta priđe i veoma glatko skide šešir.

— Mogu li da vam pomognem, gospođice? Tražite li nešto?

— Tražim svog oca — uzvрати devojka. Tek onda je ugledala

zvezdu na grudima mladog čoveka i trгла se.

Strah od srebrne zvezde uvukao joj se u kosti. Često je morala da beži zajedno s ocem. Otac joj je ulio u glavu da ovi policajci ništa drugo nemaju na pameti, no da poštenim građanima zagorčavaju život.

Laura je verovala svome ocu.

A šta je drugo i mogla? Bila je suviše mlada da donosi sopstvene zaključke i ocene, i da prozre očeve poslove.

— Hvala, vaša pomoć mi nije potrebna — uzvratila je hladno, naglo se okrenula od izloga i krenula niz ulicu.

Mladi pomoćnik nije hteo tako brzo da položi oružje. Devojka mu se izuzetno dopala. Tako nešto ne viđa se svakog dana u Sent Luisu.

Pošao je za njom.

U tom trenutku, Ralf Higinс je upravo izlazio iz jedne prodavnice na suprotnoj strani ulice.

Odmah ju ugledao svoju kćerku i čoveka koji je prati.

Varalica je imao veoma razvijen instinkt da oseti opasnost. Primetio je zvezdu koja je na suncu blistala na grudima mladog čoveka.

— Prokletstvo — uplašeno je procedio kroz zube. — Šta ovo treba da znači? Onaj bedni šerif iz Kvinsija valjda nije već poslao poternicu za nama? A ako jeste, moram odmah da hvatam maglu.

Odluku je doneo istog trenut-

ka. Bio je spreman da i sopstvenu kćer ostavi na cedilu, samo da sačuva svoju kožu. Sledio je Lauru sve do pred hotel „Metropolitan“, išao je tako da ga kćer ne može videti, čak i ako se okrene.

Laura se nije okretala, ali, slutila je da je otac prati. Uostalom, dogovorili su se da se nađu pred prodavnicom šešira. Ušla je u predvorje hotela i od portira uzela ključ. Pre nego što je pošla uz stepenice, bacila je pogled na staklena vrata.

Pred ulazom je stajao čovek sa zvezdom.

Devojku obuze paničan strah. Samo da otac sada baš ne naiđe, pomislila je.

Otac nije naišao. Ralf Higinс je bio stari lisac, koga su gonili mnogi lovci. Stajao je preko puta hotela pritajen u tamnom ulazu kuće, i netremice posmatrao čuvara zakona.

— Ako ostane tu da stoji, moram odmah da odmaglim.

Mek Kirbi se nije zadržavao dugo. Još trenutak posmatrao je ulaz u hotel u koji je zamakla lepa devojka, slegao ramenima i krenuo niz ulicu.

Ralf Higinс odahnu s olakšanjem. Težak teret pao mu je sa crne duše.

Prešao je ulicu, stupio u hotel i prišao recepcijskom stolu.

— Spremite mi odmah moj račun. Putujem.

— Kako želite, mister — uzvratu sedokosi portir.

Razbojnik je hitao uz stepenice.

— Jesi li ga videla? — upitao je devojkicu žustro.

— Da, oče. Ti, naravno misliš na pomoćnika.

— Tačno.

— On me je oslovio.

— To sam i pomislio — promrsi Higins besno. — Šta je hteo?

— Pitao me je može li da mi pomogne i da li nekog tražim.

— I šta si mu odgovorila?

Laura obori glavu.

— Rekla sam da tražim svoga oca.

Razbojnikovo lice se izobličilo, obrve su mu se sastavile, a oči opasno sevale.

Podigao je ruku, koščatu, kockarsku ruku i njome žestoko udario devojkicu posred lica.

Laurine oči se ispuniše suzama. Svakog drugog bi ovaj prizor duboko potresao, ali ne i Ralfa Higinsa, iako je pred njim stajala njegova rođena kćer oblivena suzama.

— Pakuj svoje prnje — naredio joj je. — Moramo odmah da se izgubimo. Tvoja glupost daista nema granica. Odavno je trebalo da te pošaljemo do đavola.

To je otac rekao kćeri spremnoj da sve učini za njega, devojkicu koja ga je volela do obožavanja.

Ni to Lauru Higins nije osvestilo. U stvari, nikada se i nije sasvim osvestila. Tek mnogo godina

posnije, kada joj je otac odavno bio mrtav, a ona postala čest posetilac kockarskih saluna u velikim gradovima Zapada, noseći breme razočaranja zbog strasne neuzvraćene ljubavi, naslutila je kakav joj je otac u stvari bio.

— Za pet minuta da si spremna!

Za elegantno odevenim razbojnikom vrata su se sa treskom zatvorila.

Mek Kirbi je stigao do ugla ulice.

— Prokletstvo, kakva lepota! — mrmljao je sebi u bradu i zadenuo obe ruke u opasač. — Izbij sebi, momče, tu lepoticu iz glave — nastavio je da govori. — Takve ledi nise za malog pomoćnika maršala.

Međutim, crvena kosa i zelenooka lepotica nikako da mu izađu iz pameti.

Da bar zna kako se zove. Bilo bi lepo misliti na nju, znajući njeno ime.

Ugledao je dvokolicu kojom je upravljala mlada žena. Bila je to kćer gradonačelnika.

Mek Kirbi je čak zaboravio da je pozdravi.

Kada se kočija malo odmakla, promrsio je za njom.

— S onom lepoticom iz „Metropoliten” hotela se ni ti ne možeš nositi.

Nešto mu je sinulo. Zabacio je šešir na potiljak i sklonio pramen kose sa čela.

— Kako se samo toga nisam setio ranije! — prekorevao je samog sebe.

Mek Kirbi se okrete i pođe natrag Misisipi bulevarom. Stigao je do „Metropolitan” hotel i ušao u predvorje.

Portir ga je poznavao.

— Šta ima novog, mister Kirbi? — upitao je mladog čuvara zakona.

— Ništa naročito, mister Paure — uzvratilac mladić zbunjeno.

— Imam jedno privatno pitanje.

— Govorite.

— Pre pola sata u vaš hotel je ušla crvenokosa devojka. Zna li ko je ona?

Portir se osmehnu dobroćudno.

— Baš nemate sreće. Pre četvrt sata je otputovala sa svojim ocem.

Videći razočarano lice, portir se nasmeja glasno.

— De, de, mister Kirbi, pa, nije tako tragično. Devojka je tek juče stigla sa svojim ocem.

— Onda se naslonio preko recepcije, pogledao po predvorju da ga možda neko ne sluša i saopštio poverljivo.

— Trebalo je to dvoje da vidite prošle noći kada su stigli ovamo u hotel. Izgledali su kao odžaćari, crni od glave do pete. Lica su im bila potpuno crna ... — Portir prekide u pola rečenice i zagleda se u zvezdu na pomoćnikovim grudima. — Trenutak sa-

mo, Mek Kirbi, to biste vi morali znati. Na njih je izvršen napad.

Pričljivi portir je ponovio celu potresnu priču, koju je Ralf Higin prethodne noći ispričao prisutnim gostima.

— Nama ništa nije javljeno — uzvratilac pomoćnik zbunjeno.

— Meni se to baš čini čudnim. Otac mi je rekao da će još u rano jutro otići u maršalsku kancelariju da obavesti.

— Mogu da pitam gazdu. Kako se ono dvoje zovu?

— Laura i Ralf Higin.

— Ol rajt! Pitaću maršala.

Mek Kirbi dodirnu sa dva prsta obod šešira i uputi se prema vratima.

Iznenada je zastao kao ukopan i okrenuo se.

— Higin, rekoste? — ponovio je muklim glasom.

Portir ga iznenađeno pogleda.

— Da, Higin. Ralf i Laura Higin.

Pomoćnik maršala se u jednom skoku našao na ulici. Prolaznici su ga posmatrali odmahujući glavom. Trčao je kao pomahnitao u pravcu kancelarije.

Gradski maršal je bio stariji čovek, prijatnog izgleda. Pre je ličio na učitelja nego na policajca.

Videvši svoga pomoćnika kako bez daha uleće u kancelariju, iznenađeno je podigao glavu.

— Šta se dogodilo, Mek Kirbi?

— Ono dvoje Higinovih je u gradu. Bili su do pre pola sata u „Metropolitan” hotelu.

Maršal je morao prvo trenutak da razmišlja ko bi to mogao da bude, a onda se setio vesti dobijene iz Kvinsija.

— Gde su sada?

— Ne znam. Portir mi je rekao da su hteli da otputuju.

Maršal baci pogled na zidni časovnik.

— Prokletstvo! Podnevni voz kreće za nekoliko minuta. Uzmite konja, možda ćete ipak uspeti. Mora da su već u vozu. Otputujte jednostavno i vi, jer, vremena za traženje nemate.

Mek Kirbi je već bio napolju. U štali je našao osedlanog konja. Uvek je jedna životinja bila pripremljena za slučaj potrebe.

Pomoćnik je grubo zario životinji mamuze u slabine.

Ocenio je da mu je sada kucnuo odlučujući trenutak u životu. Ako mu bude uspelo da ovo dvojce uhvati, sasvim sigurno će dobiti sopstveno područje na upravu. To bi ujedno značilo i petnaest dolara više. U oštrom galopu grabio je Mek Kirbi prema železničkoj stanici na severu grada.

Hotelska kola su odvezla Higinsove na železničku stanicu.

Voz za Kansas Siti stajao je već spreman za polazak na šinama. Iz lokomotive su se dizali beli oblaci dima.

Peron je bio pun ljudi.

— Imali smo sreću — došapnu Higins svojoj kćerki. — Sledeći voz polazi tek večeras.

Laura nije odgovorila. Samarjoj je još uvek goreo na obrazu. Međutim, nije zamerila ocu za ovaj postupak, čak je smatrala da bolje nije ni zaslužila. Bila je to neoprostiva greška što je tako odgovorila pomoćniku šerifa.

— Hodi, smestiću te sasvim napred. Nije isključeno da nas je pratio. Ja ću se smestiti pozadi. Mene niko ne poznaje.

Tako su učinili.

Laura Higins se smestila u prvi kupe, a otac se vratio sasvim nazad. Stao je na platformu poslednjeg vagona i posmatrao ljude koji su prilazili kompoziciji.

Vreme je prolazio đavolski sporo. Najzad je došao trenutak polaska. Izašao je službenik železnice da da znak za polazak. Poslednji pogled, niz kompoziciju, pa podiže ruku. Lokomotiva je tri puta prodorno zazviždala i točkovi su počeli da se kreću.

Ralf Higins odahnu s olakšanjem. Već je hteo da se okrene i vrati u vagon, kada je ugledao; jahač je grabio preko ograde na zapenušanom konju. Nastavio je da goni konja za vozom koji je ubrzavao hod.

Varalica preblede. Primetio je zvezdu na jahačevim grudima. Bio je to pomoćnik koji je oslovio njegovu kćerku.

Dakle, nije se prevario. Gnevna lica posmatrao je jahača. Voz je

grabio sve brže i brže, ali, ni čuvar zakona nije zaostajao. Naprotiv, iz sekunde u sekundu bio je bliži vozu.

Higins hitro pogleda preko ramena i ustanovi da na platformi nije bilo nikoga. To mu je olakšavalo stvar. Potražio je u džepu „deringer” — oružje koje je kupio u Sent Luisu.

Ne, to bi bila ludost, tako blizu železničke stanice. Sigurno bi odmah obavestili sledeću stanicu.

Kroz glavu mu prolete neobična misao. Bila je to luda kombinacija, međutim, Sent Luis nije zapadni grad. Sigurno je maršal očekivao svoga pomoćnika da se vrati već sledećim vozom. Vrlo malo vremena da se bilo šta učini, a ipak, srećno umakne. Sledeći voz iz Kanzasa vraćao se u Sent Luis već ujutru.

Mek Kirbi se sada nalazio iza kompozicije na svega deset jardi. Dalje nije uspevao da smanjuje rastojanje. Voz se zahuktao, a umoran konj spoticao o pragove.

„Prokletstvo”, mislio je u sebi. „Ako ne stigne voz, izgubljen je. Uskoro je zahuktala kompozicija činila zaokret pre nego što je stigla do reke Arkanzas. „Gvozdeni konj” je usporavao hod.

Mek Kirbi dade rukom neki znak.

Higins podiže ruke kao da ne shvata šta jahač od njega hoće.

Voz je i dalje usporavao. Konj je gotovo njuškom dodirivao og-

radu platforme na kojoj je stajao varalica.

— Pomozite mi da prekoračim — doviknuo je čuvar zakona i nagnuo se preko sedla.

Pomoći ću ti momče, pomisli Higins i na licu mu zaigra satanjski osmeh. Nagnuo se preko ograde, tako da je mogao da uhvati jahačevu ruku.

— Skačem! — doviknuo Mek Kirbi.

— Hajde, skačite! — uzvratio je Higins. — Voz će odmah ubrzati hod.

Jahač izvuče čizmu iz mamuza i odupre se o sedlo. Odbacio se tako da je telom žestoko udario o gvozdenu platformu. Visio je s druge strane ograde. Higins ga je držao obema rukama i pre nego što ga je povukao, još jednom je bacio pogled prema vratima.

Ne, ne može ga još ubiti, jer je stanica preblizu.

— Povucite me konačno, mister. Mora biti da sam se ozbiljnije ozledio.

Varalica povuče svoju žrtvu na platformu.

Pomoćnik maršala je jeknuo od bola.

— Prokletstvo, ala je ovo bilo žestoko.

— U pravu ste, mister — smešio se varalica. — Činite li vi to češće?

— Ne, mister, kladim se u sopstvenu glavu, a vi dajte kravatu u залог da mi je ovo poslednji put. — Pri tom je mladi Mek

Kirbi bolno opipao ugruvano bedro. — Ova noga me ne drži.

— Sačekajte malo da vam bol mine.

— Mislim da ću morati da sednem. — Seo je s desne strane platforme, gde ograde nije bilo. Noge su mu visile napolje.

— Kome ste to za petama? — pitao je kockar oprezno.

— Ne verujem da toga momka znate. Putuje sa svojom kćerkom. Zove se Higin. Mora da je u ovom vozu.

— Doista ga ne poznajem.

Železnička pruga je sada vijugala u neposrednoj blizini reke. Voz je grabio punom brzinom.

Upravo je na to Higin čekao.

Lagano je podigao desnu nogu i pre nego što je udario čuvara zakona, doviknuo je podrugljivo.

— Pre nego što otputuješ do đavola, ne zaboravi da te je Ralf Higin lično sudio.

Izgovorivši to, udario je svom žestinom.

Pomoćnik maršala slete sa platforme. Prevrnuo se kao pogođeni zec i nalete žestoko na žbunje uz obalu reke.

Iako onesvešćen, nije ostao tu da leži. Ponesen zamahom snažnog udarca, krupno telo Mek Kirbija kotrljalo se dalje prema vodi.

Sve je to sa platforme Ralf Higin mogao da vidi. Uživao je u ovom prizoru.

— Taj više neće jahati ni za jednim vozom — promrmljao je cinično i ušao u vagon.

Našli su ga tek uveče. Bili su to kauboји koji su terali svoja krda na pojilo.

Ugledali su ga kako leži obliven krvlju, tako da mu se lice nije moglo razaznati. Visio je na jednom žbunu, neposredno uz obalu. Da tog žbuna nije bilo, pomoćnik maršala bi našao smrt u vodama Arkanzasa.

Kauboји su već počeli da mu kopaju raku, kada je jedan od njih primetio zvezdu. Ležala je na pet jardi od nesrećnog čoveka. Jedan od kauboја počeo da trlja srebrnu petokraku rukavom.

— Prokletstvo, ako se ne varam, to je šerif ili neki sličan. Njega ne možemo tek tako strpati u raku i zasuti zemljom, momci.

Zvezda je išla od ruke do ruke. Lica kauboја postala su ozbiljna.

— Da, mislim da si u pravu, Tome — složio se nadzornik, visok mršav čovek od tridesetak godina.

Kada su podigli Kirbija da ga prebace na konja, unesrećeni čovek jedva čujno jeknu.

Kauboји su to ipak čuli i brižljivo ga ponovo spustili na tle. Čitali su zbunjeni i gledali jedan drugog.

— Grom i pakao, skoro mi se sledila krv u žilama, momci — promrsi nadzornik. — Za dlaku pa da živog čoveka strpamo pod zemlju.

Ma kako ovi ljudi bili grubi i surovi, pri ovoj pomisli obuzela ih je hladna jeza.

Mek Kirbi je izgledao užasno.

Celo telo mu je bilo plavo i zeleno, sa čvorugama. Kauboji su mu previli povrede kako su znali i umeli.

— Tome, ti ćeš ostati kod nje — naredio je nadzornik. — Ako ga u ovakvom stanju položimo na konja, neće preživeti ni jednu milju. Dovešćemo kola sa ranča, a jedan od nas će ići po lekara.

Tako je i bilo.

Pomoćnik maršala Mek Kirbi je ostao u životu. Ležao je nekoliko nedelja bez svesti u bolnici u Sent Luisu i napustio je tek posle nekoliko meseci. Ostao je zauvek bogalj. Celog života je vukao desnu nogu.

Zločinac Ralf Higinis je umakao.

Sada je u dvema državama za njim bila raspisana poternica.

•

Sunčeva svetlost se s mukom probijala kroz okna prozora na separeu i bacala gotovo avetinjsku svetlost na kockarski sto.

Zrnca prašine lebdela su u vazduhu kao najsitnije mušice, a plavičasti dim duvana ispunjavao je prostoriju. Oblaci su se dizali do tavanice.

Ovaj separe pripadao je salunu „Bišop” u Šeridanu, malom stočarskom gradu u zapadnom Kansasu.

Bila je to prljava i zapuštena krčma, kakva se retko viđala na ondašnjem Zapadu.

Vlasnik lokala Mek Bišop bio je starac opuštenih obraza i umornih upaljenih očiju. Zastupao je filozofiju da je besmisleno svakodnevno čistiti salun. Ako bi ujutru očistio pod, uveče bi bio ponovo prljav. Bilo kako bilo, on se latio metle jednom nedeljno. Koliko se prljavštine nakupilo u toku sedmice, mogao je da je sakuplja i lopatom.

Bilo je rano prepoodne.

Lokal je bio prazan, kao i uvek u to doba.

Mek Bišop je stajao za šankom i dremao. Osluškiavao je u pravcu separea, gde su sedela četiri kockara.

U sebi ih je nazivao ludacima. no, ništa glasno nije govorio, jer im je već uneo nekoliko flaša viskija.

Trojicu od ove četvorice je poznavao. Bili su to Kesli Barmaster, Tresi Ejm i Toni Golden. Poznavao ih je, jer su povremeno navraćali u Šeridan. Govorilo se da su pljačkaši sa granice, ali, to niko pouzdano nije znao. Uvek kada bi navraćali u grad, imali su dosta novca, a to je bilo najglavnije, naravno za Meka Bišopa.

Četvrtog čoveka je danas video prvi put. Stigao je jutarnjim vozom u grad. U glavnoj ulici su se ljudi osvrtni za visokim, naočitim strancem u elegantnom tamnom odelu. U takvoj odeći se uglavnom nije dolazilo u Šeridan.

Snežnobela košulja i kratke crne, lakovane čizme, nipošto ni-

su odgovarale ovom prašnjavom, stočarskom gradu.

Bila je to puka slučajnost što su se stranac i tri razbojnika sreća u salunu kod Bišopa. Upoznali su se za šankom a već posle pola sata sedeli za kockarskim stolom u separeu.

Vlasnik lokala baci pogled na zidni časovnik, mašio se za flašu sa poljice i poneo je u separe.

Samo što je odškrinuo vrata, kada se Kesli Barmaster brecnu na njega.

— Gledaj da što pre odmagliš odavde!

Bišop brzo zatvori vrata i povuče se. Razvukao je svoje umorno, izborano lice.

— Prokletstvo, unutra mora da je gusto! — promrsio je kroz zube i vratio se za šank.

Doista, tako je i bilo. Atmosfera u separeu „Bišop” saluna bila je više nego napeta.

Kesli Barmaster je namrgođeno posmatrao gomilu dolara, koji su ležali pred njim. Mogao je imati oko četrdeset godina. Glava mu je bila krupna kao uostalom i sve na njemu. Oči su mu sevale gnevno, a glava bila isturena napred.

Tresi Ej je bio mali, dežmekast. Imao je svetle živahne oči, koje nikako nisu odgovarale oborenim usnama. Ovog čoveka do tada još nikada niko nije video da se smeje. Za razliku od njega, Toni Golden se stalno smeškao, tako da je izgledalo da mu je osmeh pros-

to zašiven za usne. Smešio se sada i ako je, kao i dvojica njegovih prijatelja, izgubio lepu svotu novca.

Četvrti čovek, za kockarskim stolom bio je stranac u crnom odelu. On nipošto nije pripadao ovom krugu. Najverovatnije da bi ova dvojica lupeža načinila glup izraz lica kada bi znala da je s njima za stolom lično Dok Holidej.

U stvari, tri razbojnika su bila uverena da su našla žrtvu koju mogu da oderu.

Lice Džordžijanca se znatno promenilo od vremena kada je napustio Boston. Kada bi građani velikog grada sada videli Holideja, teško bi u njemu prepoznali mladog zubnog lekara koji je tako uspešno započeo praksu. Za vreme svoga boravka na Zapadu malo se raskrupnjao. Ramena su mu postala šira, a blede lice sada opaljeno suncem i šibano vetrom, delovalo je tvrde i oštrije. Oko ledenoplavih očiju obrazovao se venac sitnih bora, što je čitavom njegovom licu davalo nešto hladno i odbojno.

Ostala je samo elegancija kojom se odevao. Nosio je uglavnom crno ili svetlosivo odelo. Košulja na njemu bila je uvek snežnobela.

Dok Holidej se prvi put obreo u Šeridenu. Pošto je video „Bišop” salun, jedini u gradu, odlučio je da još večernjim vozom krene dalje.

Mogao je to da bude miran dan

za Džordžijanca da slučaj nije hteo da i trojica lupeža stignu u grad.

Ovako, bio je to veoma žestok dan. Holidej se saglasio da dalje igraju drugim špilom karata koji je Barmaster ivadio iz džepa. Bile su to uprljane, okrzane i markirane karte, što Holideju naravno nije promaklo.

Jedva primetan osmeh pojavio mu se oko usana, kada je ispod poluspuštenih kapaka uhvatio Barmasterov pogled, upućen prijateljima, pogled pun trijumfa.

Sva trojica uložila su veliki novac. Holidej je prihvatio. Dobio je ovog puta zahvaljujući izvanrednom blefu. Tri para očiju počivala su na njegovim rukama kada je izložio karte.

Džordžijanac je tačno znao šta sada sledi. Doživljavao je to dosta često. Lupeži su imali još samo malo novca u džepovima.

— Zar nećete više, gospodo? — upitao je Holidej i stavio zarađeni novac u džepove.

Tresi Ejmu samo što oči nisu ispale iz glave, a Toni Goldeni je prvi put zamro osmeh na usnama.

Kesli Barmaster lagano odgurnu stolicu unazad. Oči su mu se pretvorile u dva uzana proreza. Uvukao je glavu u ramena. Vazduh u separeu bio je kao nabijen dinamitom.

Samo je Džordžijanac sedeo mirno, pretvarajući se da ne primećuje ništa.

Sva trojica razbojnika su go-

tovo istovremeno pošla rukom prema „koltovima“, ali su zastali kao ukopani usred pokreta. Cevi dva teška „kolta“ bile su uperene u njih. Holidej se zavalio u stolicu i blago se smešio.

Iznenadenje trojice razbojnika ne bi bilo tako ogromno, da su znali ko je čovek za njihovim stolom. Smatrali su ga naivnim žutokljuncem s „Istoka, najverovatnije putujućim trgovcem. Elegantno odelo samo je još potkrepilo njihovo uverenje.

Sada im je lagano dolazilo do svesti da pred sobom imaju čoveka, koji ne samo vraški dobro igra poker, nego i barata „koltovima“.

U razmišljanju ih je prekinuo Holidejev metalni glas.

— Ne, tako, gospodo! Kockamo se, ali nipošto olovom!

Kesli Barmaster procedi psovku kroz zube. Nervozno je trljao svoje snažne šake, a onda, ne znajući šta će s njima, stavi u džepove.

— Ostavite pucaljke, momci — rekao je svojim prijateljima. — Ovog puta je on dobio partiju.

Tresi Ejm promrsi nešto nerazumljivo. Ovakav ishod mu nije odgovarao. On je i bio najpohlepniji od sve trojice.

— Videćemo se opet — rekao je strancu. — Budite uvereni u to. S našom lovom nećete napustiti Šeridan, mister...

— Holidej — dopunio kockar sa blagim osmehom.

Toni Golden munu Barmastera u rebra.

— Šta se desilo? — promrsi Kesli gnevno.

Međutim, Toni Golden još uvek nije bio u stanju da izusti ni reč. Piljio je u Džordžijanca kao da pred sobom vidi utvaru, a zatim spusti pogled na svetlucave „linkoln” revolver. Tek tada mu se vratiša moć govora.

— Prokletstvo, pogledajte ove „linkolne”! Pogledajte pucaljke!

Holidejevo lice bilo je kao okamenjeno. Namerno je pomenuo svoje ime, ne bi li tako urazumio lupeže. Međutim, da tada je samo Toni Golden shvatio ko je čovek sa kojim su igrali poker.

Kesli Barmaster je bio nestrpljiv.

— Šta je sad s tim „koltovima”? Govori konačno! — brecnuo se na Goldena.

— Grom i pakao, zar nisi čuo njegovo ime Kesli? Holidej!

Barmaster ljutito odmeri svoga prijatelja.

— Ja konačno nisam gluv. Taj se momak može zvati kako god mu je volja, tek, sa našim dolarima neće napustiti grad.

Iznenada na čelu mu se ureza duboka bora. Ma koliko mu glava bila velika i krupna, nipošto se nije moglo reći da mu je mozak veliki. Ipak, mada veoma sporo, izgleda da je i taj oskudni mozak počeo da radi. Pogledao je iskosa u Džordžijanca i tiho ponovio ime.

— Holidej? Negde sam već čuo to ime. — Onda se lupi pesnicom u glavu. — Ja, prokleta budala, Dok Holidej! Kockar i revolveraš. — Prsnuo je u grohotan nezadrživ smeh. — A mi, idioti, mislili da smo uhvatili žutokljunca!

Grohotan smeh je odjednom zamukao, a Barmaster postao ozbiljan. Podbočio se obema rukama na zeleni sto i nagnuo. Između njegovih snažnih grudi i Holidejevog oružja razmak jedva da je iznosio pola jarde.

— Sada me saslušajte, Holideje. U redu, natrčali smo na vaše trikove. Niste nam rekli svoje ime ranije.

— Zar ste me vi pitali za ime?

— Ne. Nismo. Ali to, uostalom, sada i nema više značaja. Možda ste kod većeg broja ljudi imali sreću i dobro prošli, ali ovog puta ste natrčali na pogrešne. Moj poslednji predlog glasi: vratite naše dolare, pa možete da se izgubite.

Holidej se osmehnu.

— Vi ćete se izgubiti.

Rekao je to sasvim mirno. Samo onaj ko ga je dobro poznavao, mogao je da oseti koliko pretnje ima u tim rečima.

— Davola ćemo to učiniti! — siktao je Barmaster.

Džordžijanac podiže „kolt” i nanišani na levu stranu snažnih razbojnikovih grudi.

— Brojaću do tri — rekao je izuzetno tiho.

Barmaster preblede lako.

— Ne mislite vi to, valjda, oz-

biljno, Holideje? — upitao je nesigurnim glasom.

— Ne može biti ozbiljnije.

— Hajde, momci, krećemo — naloži Barmaster, a onda se obrati Džordžijancu. — Kao što je već rečeno, videćemo se ponovo, ali, tada će igra biti žestoka.

Dok Holidej uzvratu mirno.

— Ja vas u tome ne mogu sprečiti.

Razbojnici pođoše. Na vratima su još jednom zastali. Pogledali Holideja s mržnjom, a onda s treskom zalupili vrata.

Džordžijanac vrati oružje u futrole. Njegovo tvrdo lice postalo je odjednom umorno. Sedeo je tako nekoliko minuta bez pokreta, i posmatrao zeleni sto i prljave karte razbojnika koje su ležale pred njim. Opipao je nekoliko i ustanovio da su markirane. Ustao je od stola i prišao prozoru. Zamišljeno je posmatrao dvorište. Stara prerijska kola stajala su nekako iskrivljeno ispod trošne nastrešnice. Jedan od točkova bio je slomljen.

Gorak osmeh pojavi se na Holidejevim usnama. Zar na njegovim životnim kolima nije takođe točak slomljen?

U mislima se vratio u Boston. Činilo mu se da pred sobom vidi svoju lepu belu kuću, svetlucave instrumente u ordinaciji, zadovoljne pacijente. Za trenutak, pojavio se i lepi ženski lik njegove ljupke asistentkinje Rut.

Koliko li ima od tada? Meseci?

Godina? Kako je samo bio siv i sumoran kratak put koji je ležao iza njega?

Odvojio se od prozora, ispravio se i ukočio, napuštajući separe. Lice mu je bilo opet sivo i hladno kada je prišao šanku. Bilo je to nepromenljivo lice kockara Holideja, kakvo su ljudi viđali za zelenim stolom po kockarnicama Zapada.

Mek Bišop ga je gledao razrogačenih očiju. Bilo je teško utvrditi da li iz toga pogleda izbija strah ili radoznalost. Što se lica tiče, ono je bilo takođe nepromenjeno. Na njemu se ništa nije moglo pročitati: ni radost ni strah, ni zlovolja, ni bol.

Kada je Džordžijanac stao pred šank, upitao ga je svojim grlenim glasom.

— Vi ste Dok Holidej?

— Da, tako se zovem — uzvratu nekadašnji zubni lekar, preko volje.

— Dajte mi jedan brendi.

Krčmar je natočio drhtavim rukama. Nije drhtao zbog toga što kockar stoji pred njim. Do toga su ga dovele godine i viski.

— Već sam pomislio da je Barmaster napravio rđavu šalu.

— Kako to mislite rđavu? — upita kockar hladno i zagleda se u krčmarevo lice.

Bišop sleže ramenima.

— Tako se obično kaže. Što se mene tiče, svejedno mi je jeste li u Šeridanu ili Vašingtonu, mister. No, znate one ludake sa zvezdama.

Njima nipošto ne odgovara koc-
kar ili ne...

Krčmar prekide u pola reči.
Natočio je sebi viški i pio, a on-
da je ohrabreno nastavio.

— Nemojte to uzeti starom čo-
veku za zlo. O vama se uostalom
tako govori, mister. Hoću samo
da vas upozorim na onu trojicu
mornaka sa kojima ste igrali po-
ker?

— Zbog čega? Zar ih poznajete?

— I te kako? — Bišop se naže
nad šank i poče da šapuće kao
da razbojnici mogu da ga čuju.
— Svako zna da su oni pljačkaši
i prokleti kradljivci stoke. Nevolja
je samo u tome što dosada nisu
uhvaćeni.

Holidej izvuče iz džepa jednu
od svojih dugih cigareta, a krčmar
kresnu palidrvce o ivicu šanka
i pruži gostu vatre.

— Ako hoćete, možete da na-
pustite moju kuću preko dvorišta,
mister.

Preko Holidejevog lica prelete
prezriv osmeh. Znao je tačno šta
krčmar misli. Međutim, to bi bila
poslednja stvar koju bi Džon Ho-
lijed učinio u životu da zbog troje
gnevnih razbojnika kao pacov
šmugne na sporedna vrata.

— Momci vas čekaju napolju
— opomenuo ga je Bišop. — Njih
su trojica: nemojte to zaboraviti.
Holidej klimnu glavom.

— Da, još su trojica — uzvratio
je muklo.

Vlasnik saluna „Bišop” bio je
toga trenutka čvrsto uveren da se

životni put tajanstvenog doktora
Holideja približio kraju. No, tako
su mislili već mnogi ljudi i u dru-
gim gradovima.

VI

Šerif Teri je toga jutra odjahao
u Valas da jednog regruta dezert-
tera vrati u tvrđavu. Prethodne
večeri ga je uhapsio baš u „Bišop”
salunu.

Za šerifa je bilo mnogo bolje
što je toga dana otišao iz Šeridana.

Istina, Teri nije bio plašljiv čo-
vek, ali, ni vitez. U svakom sluča-
ju, sa trojicom razbojnika ne bi
izašao na kraj. Nemilosrdno bi pu-
cali na njega, ako bi samo poku-
šali da sprovedu svoje namere.

Glavna ulica bila je pusta. Sa-
mo su trojica razbojnika stajala
ne sredini. Tu su se ukopali još
pre pola sata i stajali nepomično,
preteći.

Ceo grad je već znao koga če-
kaju.

Doka Holideja!

To ime je kao požar išlo od ku-
će do kuće. Radoznali ljudi su sta-
jali na prozorima, prikriveni zave-
sama. Niko nije pomišljao da spre-
či ovu neravnu borbu.

Šta oni, uostalom, imaju sa Do-
kom Holidejem i sa trojicom raz-
bojnika da traže na ulici? Neka
i izbace toga revolveraša iz lako-
vanih čizama, i nije šteta!

Barmaster je stajao u sredini,
snažan i raskoračen. Ruke je za-

denuo u opasač kako to obično čine kauboji.

Zdesne strane mu je stajao Ejm a sleve Golden.

— Koliko još treba da čekamo tog psa? — negodovao je Ejm gnevno.

— Dok ne dođe — uzvratil Barmaster odlučno.

— To može da potraje dugo.

— Ako je to doista Dok Holidej, neće trajati još dugo — zaključio je krupni razbojnik. — Dosada nije pokušao da izbegne nijedan dvoboj.

— Ako mene pitate, gospodo, ja bih se povukao — saopšti Ejm prijateljski. — Draže mi je da budem živa kukavica nego mrtav vitez.

— Ti ćeš ostati — zagrmel Barmaster.

— A ti si obična budala! Zašto se uopšte tučemo sa tim Holidejem? On je kockar i pakleni revolveraš, protiv koga su svi zvezdonosci Zapada. Šta onda mi možemo da imamo protiv njega?

— O tome je trebalo ranije misliti — umeša se Golden. — Ceo grad je na prozorima i čeka. Ako sada uhvatimo maglu, šta će biti sa našim dobrim glasom?

Razbojnik sa večitim osmehom, rekao je to sasvim ozbiljno, doista strahujući za „dobar glas”.

Sunce se lagano bližilo zapadu. Plava boja neba dobijala je čudan crveni odsjaj.

Senke trojice razbojnika dobile su neprirodne džinovske razmere.

Za pola sata, večernji voz s istoka trebalo je da stigne u grad, voz kojim je Holidej hteo da napusti Seridan.

— Sada će doći — saopšti je Barmaster žustro. — Ni on se baš nije ugodno osećao u sopstvenoj koži. Prvi gnev ga je prošao. No, sada uzmicanja više nema.

— Otkud znaš da će baš sada doći? — pitao je Golden tiho.

— Mek Bišop mi je kazao da želi da se ukrca na večernji voz.

Tresi Ejm se ujede za usnu. Njegove žive oči bile su kao prikovane za pomična vrata „Bišop” saluna. Procedio je kroz zube.

— Prokletstvo, ne mogu da se otresen predosećanja da će nam se ovaj poduhvat završiti loše.

Barmaster mu odbrusi.

— Zaveži kukavice.

Toni Golden je samog sebe okrivljavao, govoreći.

— Konačno, nas smo trojica.

— Jednog od nas će sigurno povesti na onaj svet — jadikovao je Ejm.

— Najverovatnije tebe. Ti si najveća kukumavka od nas trojice — zaključio je Barmaster. Trebalo je da zvuči ironično. Zato je razbojniku nedostajalo sigurnosti u glasu.

Došao je i taj trenutak.

— Eno ga, dolazi — prošaputa Golden.

Preko su se krila pomičnih vrata otvorila, i Džordžijanac je sta-

jao na pločniku. Zalazeće sunce bojilo je njegovu belu košulju crvenkasto. Polako, gipkim koracima sišao je niz stepenice i stupio na ulicu. Trojicu razbojnika nije udostojio ni jednim jedinim pogledom. Okrenuo im je leđ, idući niz ulicu u pravcu gde se nalazila željeznička stanica.

Ljud, prikriveni iza prozora, gotovo da nisu disali.

— Ustreliću ga! — prosikta Ejm, ohrabren time što vidi Holideju leđa. Hteo je da potegne „kolt“.

Barmaster ga samo prostreli pogledom.

— To nipošto nećeš činiti!

Sada je Džordžijanac nalazio oko petnaest jardi udaljen od trojice razbojnika.

Kesli Barmaster lagano spusti desnicu na dršku „kolta“.

— Holideje!

Ova reč prolomila se ulicom kao krik.

Kockar je zastao, a onda se lagano, beskrajno lagano okrenuo.

— Šta je?

— To znate dobro, Holideje — uzvрати mu Barmaster. — Vratite naše dolare.

— Ne bih znao zašto.

Barmaster se ispravi i isprsi. Kao da je ponovo stekao samopouzdanje i veru u svoje snage. Bilo bi dosta smešno kada s ovim gradskim kicošem ne bi izašli na kraj.

— Varali ste u igri, Dok.

Džordžijanac vrhom čizme na-

crta krug u prašini, a onda podiže glavu.

— Varanje je prilično ružna reč, Barmastere. Ne volim baš da je čujem.

— Ne sumnjam u to — vikao je snažni razbojnik. Odjednom se osećao gospodarem situacije. — Dakle, lovu na sunce ili će biti pucnjave.

Glavnom ulicom Šeridana odjeknu Holidejev metalni smeh.

— Odjašite kući i spremite nove dolare, momci. To je zdravije.

— Jeste li čuli, prijatelji? — razmetao se sada Barmaster. — Treba da odemo kući i nabavimo nove dolare. Mi ćemo i otputovati kući, Holideje, ali sa novcem koji ti držiš u džepu. Nego, znaš li možda kuda tebe vodi tvoj put? Ne znaš! Reći ću ti, na groblje.

— Ne bih žurio sa takvom tvrdnjom, Barmastere.

— To ćeš odmah videti.

Razbojnikova ruka pade nadole kao teg.

Tresi Ejm i Golden su potegli gotovo istovremeno. Ono što su smerali, nije bio dvoboj, nego ubistvo.

Trojica protiv jednog.

Dvojica od njih ovaj dvoboj nikada neće zaboraviti.

Džon Holidej se baci u stranu kao ispaljen iz topa. Još u padu, potegao je revolver iz futrole. Pucnji odjeknuše ulicom. Kockar je samo tri puta povukao obarač.

„Koltovi“ trojice razbojnika su se oglasili šest puta. Šest puta su

promašili usijano olovo u pravcu praznog prostora, mesta na kome je samo pre delić sekunde stajao Holidej.

Bila je to kratka borba.

Tresi Ejm pritisnu obe ruke na grudi, glava mu klonu, a onda se sruči u prašinu. Razbojnik živih očiju bio je na mestu mrtav.

Toni Golden je ječeći pritiskivao bolni zglobov ruke uz telo. Revolver mu je ležao u prašini ispred njega.

Samo Kesli Barmaster nije bio povređen, ali, ni on nije više imao „kolt” u ruci. Oružje mu je ležalo nekoliko jardi iza njega. Izbio ga je iz ruke Holidejev metak.

U krupnu glavu razbojnika Barmastera nije moglo da uđe ono što se upravo dogodilo. Ukočenog pogleda, buljio je u kockara koji je upravo otresao prašinu sa crnog odelja.

Da li je uopšte moguće da je ova satana još u životu? Svi su pucali, čak i Ejm, ta stara kukavica. Svakom od njih je dva puta povukao obarač. Međutim, Dok Holidej je stajao nepovređen u svoj svojoj veličini, na petnaest jardi rastojanja.

Krupni razbojnik se polako pribrao. Rukom je besmisleno opipavao praznu futrolu, a onda, ugledao „kolt” ispred nogu Tonija Goldena. Krišom je ispod oka pogledao Holideja, i hteo da se sagne.

— Ja na tvom mestu to ne bih

činio — trgao ga je ledeni Holidejev glas. Sreo je pogled ledenih, hladnih očiju i u tom trenutku se u njemu nešto slomilo.

— Uzmite svoje konje i nestajte! Ja sam vas upozorio!

Kesli Barmaster je s mukom disao.

— Da, Holideje, upozorio si nas, no, to ne menja ništa na stvari. Mi ćemo te naći, ako treba i na kraju sveta.

— To je vaša stvar — uzvрати kockar hladno.

— Do viđenja, Dok Holideje! — gotovo zarezava krupni razbojnik, podiže mrtvog Ejma sa zemlje, prebaci ga preko ramena i pođe prema konjima.

Toni Golden je krenuo za njim, lica izobličeno od mržnje. Još uvek se nije pribrao od ovog užasnog dvoboja.

VII

Na svakoj stanici, Higinis je pozdrivo posmatrao ljude oko sebe. Do tada je sve išlo dobro. Sledeći grad bio je Kansas Siti. Šta li ga tamo čeka?

U svakom slučaju, nameravao je da u ovom velikom gradu napusti voz. Odatle će najsigurnije uspeti da umakne dalje poštanskom kočijom. Hteo je u Kansas.

Kansas je država u kojoj se već moglo sakriti. Ubica Ralf Higinis morao je da se sakriva. Čim se bude čulo šta se dogodilo sa po-

moćnikom maršala u Sent Luisu, poslaće mu sigurno nekog državnog policajca na trag.

Bacio je ispitivački pogled na kćerku koja je sedela do prozora i spavala. Ona mu u stvari sada još može predstavljati smetnju i teret. Tamo u Kansasu, i u malim stočarskim gradovima, bilo bi dobro da je uz njega iz mnogo razloga, ali, isto tako Laura bi mogla nehoćice da ga uvali u nepriliku. Nisu samo njemu za petama nego i njoj, a ona je prilično upadljiva.

Ralf Higinš se kolebao šta da čini. Ipak, preovladala je pohlepa za novcem. Laura je bila ta koja je namamljivala žrtve. Isto tako, i ne znajući da to čini, svojim prisustvom, odstranjivala je pažnju igrača sa Higinšovih ruku.

Gvozdeni točkovi vagona pevali su svoju uspavljujuću monotonu pesmu. Kroz prozor se nazirala bleđožuta svetlost nastupajućeg dana.

Lokomotiva je grabila kroz prostranu ravnu preriju. Higinš izvuče časovnik iz džepa i baci pogled na broječanik.

Trebalo bi da stignu u Kansas Siti za pola sata. Kada bude okrenuo leđa stanici ovog grada, moći će da odahne s olakšanjem.

Svetlost ranog jutra koja je prodirala u vagon kroz prozore, postepeno je nadvladala svetlost fenjera. Higinš pogleda Lauru i vide da je otvorila oči.

— Baš dobro što si se probudila.

— Šta se dogodilo oče?

— Napustićemo voz u Kansas Sitiju.

— Da, oče — uzvratila kćerka poslušno.

— Napustićemo voz i željezničku stanicu odvojeno.

Laura Higinš se ukoči. U njenim lepim zelenim očima ogledao se strah. Setila se Sen Pola u Minesoti. Tamo je svog oca kasnije uspela da nađe pukim slučajem. Glas joj je podrhtavao dok je pitala.

— Gde ću te opet naći, oče?

Varalica ljutito odmahnu rukom.

— Ne pravi se tako glupom. U tvojim godinama sam već uveliko zarađivao hleb.

Nesrećna devojka bila je na ivici plača.

— Mi se dakle, nećemo ponovo videti?

— Besmislica! Nego je mnogo bolje da odvojeno napustimo voz. Ako su nam za petama, onda nas traže oboje, shvataš li? Naći ćemo se na stanici poštanske kočije, to je tačno nasuprot željezničkoj stanici.

To je umirilo Lauru.

— Dobro, oče — rekla je blago. Šta li bi odgovorila da joj je neko u tom trenutku mogao da pokaže budućnost koja je čeka, budućnost Laure Higinš, koja je u divljem, vrelom Tombstonu odigrala prilično značajnu ulogu u životu dva najveća čoveka tog vre-

mena: Vajata Erpa i Doka Holideja.

Bezočni zločinac upravi pogled prema prozoru. U Kansasu nitko ih niko nije očekivao. Peron je u ovim jutarnjim časovima bio gotovo prazan.

Poštanska kočija polazila je petnaest minuta kasnije.

Samo jedan sat po ukrcavanju u poštanske kočije, ubica Ralf Higgins i njegova kći nalazili su se na teritoriji države Kansas.

Zločinac je odahnuo s olakšanjem.

— Ne radi se uopšte o njemu — cedio je kroz zube Kesli Barmaster, pokazujući stisnutom pesnicom na sveže podignutu humku. Tres Ejm je bio bedna kukavica i može da se ponosi time što je pao u dvoboju sa Dokom Holidejem. Meni je stalo jedino do moga ugleda.

Toni Golden je gnevno trljao zapaštenu bradu.

— Obična si budala. Sutra stiže stoka iz Nebraske. Ako odmah ne krenemo, propade nam pet stotina dolara.

Krupni razbojnik je mlatio pesnicom kroz vazduh.

— Zviždim ja na tih pet stotina dolara, shvataš li? Prvo hoću da sredim onog kockara. Dok to ne učinim, neću dotaći nijedan kravljiji rep.

Golden sleže ramenima, pa razvuče lice od bola. Rana ga je opet mučila.

— Sam ništa ne mogu da počnem. Ruka mi je neupotrebljiva. Prema tome, ne ostaje mi ništa drugo nego da bežim s tobom. Samo nemoj zaboraviti da sam te upozorio.

— Ne govori besmislice. Holidej je prosto imao sreće.

— Prokletstvo, ti to nazivaš srećom? Uveravam te da ćemo obojica idući put zariti nos u pesak.

Kesli Barmaster je promrmrljao nešto nerazumljivo, i pogledao prema suncu, koje je izašlo pre nekoliko minuta.

— Moramo odmah da krenemo, ako još želimo da stignemo voz.

Nalazili su se na jednom bregu dve milje od Šeridana. Tu su u toku noći iskopali raku i sahranili Tres Ejma.

Kraj groba su proveli noć, ne zato da bi držali počasnu stražu kraj mrtvaca. To im nije ni palo na pamet.

Kesli Barmaster je mislio da sledi Džordžijanaca. Naravno, Golden je bio protiv, ali je na kraju popustio.

VIII

Topeka.

Glavni grad Kansasa. Sedište guvernera. Uprkos tome, prašnja-

ve ulice, sive fasade kuća, kauboji tvrdih ica. Ispred grada mukala su goveda, stešnjena u korale nedaleko od pretovarne stanice.

Samo nekoliko kamenih zgrada krasilo je glavnu ulicu; banka, upravna zgrada guvernera i nekoliko hotela.

Drveni most preko reke Kanzas nikada nije mirovao. Preko njega se bez prestanka dolazilo i odlazilo.

Stranac u Topeki ne bi nikome pao u oči. Stanovnici su ovde navikli da svakodnevno vidaju nova lica, a zatim ih odmah brzo i zaborave.

Odmah do banke, nalazila se kancelarija šerifa Topeke. Bila je to čvrsta kamena zgrada sa prozorima obezbeđenim jakim rešetkama.

Predstavnik zakona u ovom gradu zvao se Džo Belden, imao je trideset i pet godina i bio kao stvoren za ovaj posao. Bio je visok gotovo metar i devedeset, ni mršav ni debeo; imao je figuru boksterskog prvaka. Lice mu je bilo tvrdo i uglasto, kao od kamena isklesano.

Veoma retko se događalo da Belden mora da se umeša u neku svađu. Bilo je dovoljno samo da se pojavi, pa da se svi duhovi smire.

Topeki je bio potreban takav čovek. Kao i u svakom stočarskom gradu, kauboji su ovde provodili žestoke noći.

Džon Belden je sedeo u svojoj kancelariji i čitao izveštaj grad-

skog maršala iz Sent Luisa. Izveštaj je stigao jutrošnjim vozom.

— Prokleta svinjarija! — negodovao je čuvar zakona. — Neopisiva drskost gurnuti pomoćnika maršala sa voza u punom pokretu. To se meni ne bi dogodilo. Ipak, sreća je što se taj razbojnik neće ovde pojaviti. Sigurno je odavno odmaglio u Teksas ili u Meksiko.

Tako su mislili još mnogi predstavnici zakona, kada su dobili izveštaj iz Sent Luisa.

Da je Džon Belden slutio da baš taj Ralf Higinis sedi u salunu „Sastanak“ za kockarskim stolom, nepunih pet stotina jardi od šerifske kancelarije, sigurno ne bi izveštaj tako nemarno odložio u fioku pisaćeg stola.

Tragalo se za kockarem i crvenokosom devojkom.

Međutim, Ralf Higinis je bio dovoljno mudar da ostavi kćerku u sobi. Tako je hteo da čini bar prvih nedelja, dok se prašina ne slegne.

Odlučio je da privremeno ostane u Topeki, jer se ovde osećao najsigurnijim. U ovom živom prometnom gradu niko na njega nije obraćao pažnju.

Nigde se nije pojavljivao sa kćerkom, čak su u hotel došli odvojeno, tako da niko nije znao da su otac i kći tu.

— Nećemo putovati dalje — došapnuo je Kesli Barmaster svome prijatelju. — Smem se kladiti da je sišao u Topeki. Mala mesta koje smo uz put videli, nisu za tog kicoša.

Toni Golden je mrzovoljna lica gledao kroz prozor. Što su više odmicali prema istoku, sve mu se manje dopadala Barmasterova ideja.

— Ja sam od samog početka bio protiv Kesli — gundjao je mrzovoljno. — U Šeridanu smo mogli da izadjemo na kraj i sa šerifom, a šta je ovde u Topeki? Ne znam, ali, čak može da se dogodi da je ovde i Vajat Erp.

Barmaster stavi cigaretu u zube i kresnu palidrvce o prozorsko okno.

— Gluposti! Odmah se vidi da si potpuno neobavešten. Ko ne zna gde oštri Erp nosi svoju zvezdu, taj je ili sit života, ili mora odmah da se lati nekog poštenog posla. Vajat Erp! Coveče, pa, on je dole u Vičiti! — Razbojnik otpljunu na pod i zaključa. — Ja ću ustreliti Holideja, a onda ćemo uzeti naš novac i nestati.

— Kako to uopšte zamišljaš? — odmahivao je Golden glavom. — Sa mnom ne možeš da računaš. Proći će mnogo nedelja pre nego što ja budem u stanju da potegnem oružje. Jedino što mogu da učinim, to je da budem počasni gost na tvojoj sahrani.

Barmaster prsnu u grohotan smeh.

— To nećeš doživeti, burazeru.

Voz je u tom trenutku usporavao hod. Uz železničku prugu promicali su ogromni korali, a onda i prve kuće.

Lokomotiva se zaustavila na stanici. Peron je bio pun sveta. Dvojica lupeža su s mukom uspela da napuste svoj kupe.

— Prokletstvo, zar ovde da nađemo kockara? — promrsio je Golden.

Kesli Barmaster pogleda prezrivo svoga pratioca.

Na železničkoj stanici, svakako nećeš naći Doka Holideja. Jedino mesto gde ga možeš naći, to je zeleni sto, amigo.

— Postavlja se pitanje: za kojim sedi?

— Ovih nekoliko saluna u Topeki ćemo brzo pročešljati.

Probili su se kroz gomiću ljudi i zastali na početku glavne ulice. Ovako bez konja, delovali su na neki način bespomoćno. Svoje konje su prodali još u Šeridanu. Barmaster je znalački posmatrao beskrajni red životinja, vezanih s jedne i druge strane ulice. Konačno, bio je razbojnik.

— Vraški fini vranici — ocenio je Golden.

— Da, moglo bi se reći. Ovde duva drugačiji vetar, no u našem poganom gradiću.

Krenuli su glavnom ulicom i zastali pred šerifskom kancelarijom.

— Nebesa, nije loše — primetio je Golden. — Ako bismo se

ovde našli, bili bismo lepo smešteni.

Barmaster se nasmejao grohotom, gledajući večno nasmevano lice svoga prijatelja.

Taj kameni sanduk nije za nas građen, Toni.

Išli su dalje, i uz put brojali salune, dansing sale, kockarnice i male barove.

Sve u svemu, šest saluna — zaključivši Barmaster značajno i prevuče jezikom suvih usana. — Šta kažeš na jedno piće, Toni?

— Ideja nije loša. Put je bio vraški suv.

— Da, osim toga, morali bismo i da potražimo Holideja. Taj ki-coš sigurno ne trčkara ulicama.

Dva razbojnika su ispirala grla, ulazeći iz saluna u salon.

Njihovo raspoloženje bivalo je sve boje i bolje. Međutim, čoveka koga su tražili, nisu našli.

Svaki put kada bi izašli iz nekog saluna, jer Holideja nisu našli, Golden se sve više osmehivao. Ako Džordžijanaca ne nađu u Topeki, moraće već sledećeg dana da se vrate u Šeridan.

Sumrak se već spuštao, kada su stupili u salon „Sastanak”.

Koraci im nipošto nisu više bili tako sigurni.

Barmaster je zviždukao bučno i nemelodično pesmu Kanzasa.

— Ovo je poslednja krčma — podsetio ga je Golden, zaplićući jezikom.

— Da, poslednja, burazeru — uzvratila Barmaster. — Ako nije

ovde, počecemo ponovo iz početka.

Toni Golden se nasmejao glasno.

— Ako nastavimo obilazak, do ujutru nećemo imati ni probušenog centa u džepu.

— Onda ćemo nabaviti novu lovu — uzvratilo je snažni razbojnik mirno.

— Možda bi mogao da mi odaš tajnu kako to zamišljaš?

— Ispred grada ima mnogo goveda.

Osmeh sa Goldenovih usana za trenutak iščeze. Uhvatio je svoga prijatelja za mišicu.

— Ne misliš valjda ozbiljno, Kesli? Ovde nismo u Šeridanu.

— Ti si kukavica, kao što je bio i Tresi Ejm — uzvratila Barmaster ljutito, istrže mišicu i pođe prema ulazu u salon „Sastanak”.

Bila je to velika, duguljasta prostorija, sa dva reda stolova i dugim šankom.

Svi stolovi su bili zaposednuti. Uglavnom se igrao poker.

Za šankom su dva razbojnika jedva uspela da nađu malo mesta.

Naručili su viski.

Kesli Barmaster se oslonio leđima na stranu i žmirkajući posmatrao kockarske stolove. U salonu je bilo toliko duvanskog dima, da nije mogao da razabere lice za poslednjim stolovima.

— Je li ovde? — upitao je Golden.

— Ne znam. Kad budemo ispi-

li, prići ću malo bliže stolovima da osmotrim.

Pre nego što su krenuli da osmotre goste, ispili su pola flaše viskija.

Krupni razbojnik Kesli Barmaster, nalazio se sada u stanju u kome se nalazi bik, koga su upravo usijanim gvožđem žigosali. Tako je bivalo uvek kada bi popio suviše alkohola. Munuo je Goldena u rebra.

— Hajde, kreni. Ako ga ne nađemo, možemo da odigramo koju partiju. Cenim da nam je nekoliko desetina dolara neopodno.

— Ako prođemo kao u Sheridanu, šta onda?

— Tako neće moći. Osloņi se na mene.

Golden mu je poverovao na reć.

Barmastera je odavno poznavao, pa tako i znao da je ovaj spreman da bez reći puca na bilo koga ko mu se ispreći na putu.

Platili su viski i odmakli se od šanka.

Holideja nije bio ni za jednim stolom, pa ni za ovim najudaljenijim.

Međutim, za jednim od zelenih stolova sedeo je Ralf Higin. I to sam.

Gosti u salunu, koji su ga upoznali, nisu više igrali s njim. Stari varalica je bio negovan i elegantan kao i uvek. Imao je na sebi golubijesivo odelo, kupljeno u Sent Luisu. Kao rubin krava-

tu od crvene svile pridržavala je igla sa velikim biserom. Jasno, nije bio pravi.

Higin je primetio dvojicu razbojnika kako prilaze. Nije mu promaklo da se ne drže baš sigurno na nogama. Takvi su mu partneri upravo i bili potrebni. Ljubazno im se osmehnuo dok su prilazili njegovom stolu.

Barmaster pogleda ispod oka svoga prijatelja Goldena.

— Da igramo s onim užtogljenkom, šta misliš?

Toni Golden odmeri Higin. pa razvuče lice u prilićno kiseo osmeh.

— Ne znam Kesli, te nalickane majmune ne mogu više da svarim od kako smo igrali sa Dokom Holidejem.

Ljubazni osmeh momentalno nestade sa Higinovog lica. Oštro je odmerio dvojicu razbojnika.

Ime Doka Holideja dosada često je ćuo, ali, ćuvenog kockara nikada nije sreo. Nije poklanjao baš mnogo poverenja fantastičnim pričama koje su kružile o nekadašnjem zubnom lekaru iz Bostona.

— Vi ste igrali poker sa Dokom Holidejem?

— Da, tako je — uzvрати Barmaster nadmeno.

— Kada je to bilo?

— Mi nismo kancelarija za obaveštenja, mister — obrusi Barmaster. U stvari, nipošto nije želeo da ovom strancu prića o porazu koji je sa Holidejem do-

živeo. Isto tako, nije želeo da bilo ko sazna na koji način je završen dvoboj između njih trojice prijatelja i Holideja u glavnoj ulici Šeridana.

Kesli Barmaster još nije znao kojom brzinom se takve stvari saznaju na Zapadu. Već narednim vozom iz Šeridana krenula je vest o neshvatljivom dvoboju i stigla u Topeku.

Ralf Higin je primetio da krupni razbojnik počinje da se nervira, što nije smeo sebi nipošto da dozvoli. Te večeri, najverovatnije neće više naći koga bi mogao da očerupa.

— Nisam ništa rđavo mislio, gospodo — pravdao se ubica. — Tako mnogo se priča o tom Doku Holideju, a pri tom veoma retko se sretne neko ko je s njim igrao poker.

— Najveći broj leži pet stopa ispod zemlje — isceri se Toni Golden.

— Zaveži — brecnu se na nje — ga prijatelj, strahujući da Golden ne priča suviše.

— Šta velite na to da igramo neku igru? — vešto je skretao Higin razgovor u drugom pravcu. Naravno, želeo je da više sazna o Doku Holideju, ali, osetio je da je mnogo bolje, da o tome više ništa ne ispituje.

— U redu, mister, možemo da odigramo. No, treba jendo da upamtite: pri najmanjem pokušaju da nas prevarite, izbušićemo vam metkom rupu u toj vašoj

raskošnoj kravati — promrsi Barmaster gnevno

Ralf Higin se namrgodi.

— Na taj ton nisam navikao, mister. Ako tako mislite, morali biste da potražite drugog partnera.

Golden je već seo za sto.

— Hajde, Kesli, već sam dovoljno stajao.

Barmaster sede gundajući. Izvukao je nekoliko novčanica iz pantalona i stavio na sto.

Higin je podelio karte. Igra je počela. Dvojica razbojnika su dobijala. Varalica ih je pustio da dobijaju.

Ulozi su se povećavali. Dva razbojnika iz Šeridana su i dalje dobijala.

Videći dolare, koji pred njim leže, Toni Golden se istreznio.

Ralf Higin je igrao vešto, zaboravljajući pritom da su ova dvojica partnera već igrali sa Docom Holidejem.

To mu je bila greška. Toni Golden je sve vreme posmatrao Higinsove ruke, tako da mu nijedan pokret nije promakao.

Kesli Barmaster je kao pravi hazarder stalno povećavao uloge.

Suma, koja se sada nalazila na sredini stola, bila je dovoljna da posmatračima zaustavi dah.

Toni Golden je upravo to čekao. Jedva te taj munjeviti pokret uspeo da primeti. Gotovo u magnovanju, uhvatio je pogledom kako kockar iz manžetne izvlači kartu. Zamahnuo je svo-

jom povređenom desnicom kao čekićem, i prikovao kockarevu ruku za sto.

Ralf Higinis je bio tako iznenađen, da nije bio u stanju da zuci. Hteo je osloboditi ruku pritiska, ali mu to nije uspeo. Kao gvozdena klešta razbojnikova ruka mu je stezala desnu mišicu, desnicu kojom poteže revolver.

— Imaš li još koju kartu u rukavu, burazeru? — upita Golden Higinisa.

U tom trenutku, varalici je uspelo da oslobodi ruku. Skočio je, i mašio se za „deringer”.

Dogodilo se to prvi put u životu Keslija Barmastera. Uspeo je da brzo misli.

Ralf Higinis je u tom trenutku video samo Goldena pred sobom, dok na Barmastera, koga je smatrao ograničenim, nije ni pomišljao.

Krupni razbojnik poteže „kolt” iz futrole i opali.

Kao grom odjeknu zaglušujući pucanj salunom. Samo trenutak kasnije, oglasio se mali „deringer”. Još se oblak barutnog dima nije ni razišao, a razleže se krik bola. Ralf Higinis je zagnjurio lice u šake. Krv mu je tekla niz bradu, i natapala belu košulju, a zatim i golubijesivo odelo.

Metak iz „deringera” samo je okrznuo rame Tonija Goldena. Kesli Barmaster se pribrao veoma brzo. Sakupio je novčanice sa stola i potrpao ih u džep.

— Kreći! Treba što pre da se

izgubimo — došapnuo je Goldenu i formalno ga izvukao iz saluna.

Nisu stigli daleko.

Šerif Belden ih je zaustavio, tu odmah na pločniku ispred lokala. Čuo je iz kancelarije pucnjavu i dotrčao. Videći da dva razbojnika beže iz saluna; zaustavio ih je odlučno.

— Kuda tako žurno, momci?

Barmaster je hteo da se istrigne, ali ga je pogodio žestok udarac pesnice u vrh brade, tako da je odmah klonuo na zemlju.

Krupni razbojnik nije bio pripremljen na borbu s pesnicom, inače, šerif ne bi s njim tako brzo izašao na kraj.

Džo Belden je potegao „kolt” i držao ga Goldenu ispod nosa.

— Hajde, čoveče, nazad u salun.

Razbojnik ga je pratio bez reči. Znao je da će ovaj put na istok imati rđav ishod. Istina, Barmaster je pucao u nužnoj odbrani, no, ako se jednom nađu u zatvoru, neće uspeti tako lako da se izvuku. To je Goldenu bilo odmah jasno, jer su obojica imala mnogo štošta na savesti.

Tonija Goldena obuze ogroman gnev prema Barmasteru. Najzad, on je i bio taj koji ga je nagovorio na ovakav poduhvat.

Šerif je dokopao krupnog razbojnika za čizme. Vukao ga kao komad drveta u salun.

Unutra je bila prava ludnica. Svi su govorili, vikali i upadali

jedan drugom u reč. Svako je tvrdio da je puškaranje video od početka do kraja.

Upravo tu gužvu Higinis je iskoristio da napusti lokal i pođe gore.

Varaličina rana je bila užasna. Metak mu je teško povredio desno oko, pa je ostao obeležen za ceo život.

Samo je krčmar video da se Higinis uputio gore na sprat.

— Šta se dogodilo ne bih znao da vam kažem — objašnjavao je šerifu. — Najverovatnije kao i obično. Onaj što je otišao gore, ranjen je u glavu. Stanuje kod mene i mislim da se povukao u svoju sobu. Ovu dvojicu ne poznajem.

U međuvremenu se Barmaster osvestio i ustao sa zemlje. Pogled mu je bio staklast.

— Šta se dogodilo? — upitao je Goldena.

— Ono od čega sam strahovao — došapnuo je Toni. — Uleteli smo šerifu pravo u naručje.

— Da li me je on to onesvestio?

— Da.

— Gde je taj pas? — urlao je Barmaster kao podivljao.

Šerif Belden je još stajao za šankom i razgovarao sa krčmarom, naglo se okrete.

— Misite li to na mene?

Razbojnikova ruka kliznu prema opasaču. Čuvar zakona se nasmeje široko.

— Nemojte se truditi. Pucaljka je kod mene!

Barmaster je opipavao futrolu. Doista, bila je prazna. Šerif mu je oduzeo još ispred saluna. Belden priđe razbojnicima sasvim blizu, ne obraćajući pažnju na njihova gnevna lica.

— Ko je ovde pucao?

Snažni razbojnik se gotovo gušio od besa, ali je brzo uvideo da je nemoćan.

— Onaj gradski užtogljenko je varao i prvi potegao, to je sve — odgovorio je ljutito.

— A onda ste vi pucali?

— Da.

— Ol rajt! Tu ćemo stvar raspraviti pred sudijom. Sada ćete u zatvor. — Pošavši prema vratima, šerif doviknu preko ramena vlasniku saluna.

— Po onog drugog ću doći kasnije.

Dvojica razbojnika su škrgučući zubima išla ispred uperene cevi šerifskog revolvera.

Salun „Sastanak” je za dugi niz godina bila poslednja krčma koju su videli iznutra...

*   *

Na prvom spratu saluna se u međuvremenu odigrala dramatična scena.

Ralf Higinis je utrčao u sobu svoje kćeri. Laura je kriknula videvši očevo lice obliveno krvlju.

— Zaveži, ne urlaj! — brecnuo se na nju Higin.

— Oče, oče, šta se dogodilo? Znala sam da će jednom do ovog doći.

— Rekao sam ti da zavežeš. Potraži zavoj, moram odmah da se izgubim.

Devojka je drhtavim prstima cepala košulju, praveći od nje zavoj, a onda previla očevu ranu.

— Tebi je potreban lekar — rekla je devojka drhteći.

— Znam i sam šta mi je potrebno. Nego, idi sada u moju sobu i donesi moje stvari, ali brzo.

Laura je spremno potrčala, donela mu šešir, mantil i malu putnu torbu.

Varalica se na brzinu obukao. Devojka ga je sve vreme posmatrala razgoračenih očiju.

— Zar ja neću s tobom, oče?

— To ne ide. Ja ću te već obavestiti kad budem u mogućnosti, pa ćeš poći za mnom. Budi oprezna, i nemoj ovde razgovarati sa ljudima. Mi se ne poznajemo, jesi li razumela? Izvukao je iz džepa nekoliko novčanica i bacio ih na postelju. To će ti za prvo vreme biti dovoljno — rekao je kratko, i bez pozdrava napustio sobu.

Laura Higin je još dugo ostala da stoji na istom mestu. Suze su joj potocima tekle niz lice i natapale odeću.

Nije plakala zbog toga što je otac napustio bez podrava, niti zbog toga što je ovde ostavio sa-

mu na cedilu. Bilo joj je žao starog oca, koji je sada sa teškom ranom morao da beži u noć.

Kada je čula ubrzane korake uz stepenice i duž hodnika, trgla se i pribrala.

Došli su po njega.

*

Ralf Higin je uspeo da nepri-mećeno šmugne iz saluna kroz sporedna vrata. Obreo se u sporednoj uličici, utonuloj u mrak.

U Topeki za ovog razbojnika više nije bilo mogućnosti da beži železnicom ili poštanskom kočijom. Morao je da napusti grad na ukradenom konju. Nije smeo da okleva ni minuta. Priljubljen uz zidove kuća, šunjao se prema uglu glavne ulice, a onda oprezno, prešao na drugu stranu.

Sada tek, kada je ponovo ugledao svetiljke, osetio je kako je teško gledati jednim okom. Rana ga je užasno bolela, ali je zločinac bio uveren da mu je metak samo okrznuo slepoočnicu. Da je oslepeo na jedno oko, saznao je tek kasnije.

Za prečke je bilo vezano mnogo konja. U večernjim časovima mnogi kauboji dolazili su u Topeku s obližnjih rančeva, s namerom da iz grla speru prašinu koje su se tokom dana nagutali.

Na pet jardi od Higin, stajala su tri konja oborelih glava. Bleda svetlost koja je padala

kroz prozor jedne trgovine omogućila mu je da razazna životinje.

Bolje nije mogao da poželi. Opreznim koracima došunjao se do prečke i odvezao prvog konja, a onda ga poveo u mračnu ulicu.

Tu je zastao da odahne.

— Prokletstvo, ovo mi je uspeo — mrmljao je sebi u bradu.

— Sada vam ostavljam da pogadate gde se Ralf Higinis nalazi!

S mukom se popeo u sedlo, jer je prošlo dosta vremena od kada je jahao poslednji put.

Ulica je vodila do reke, a onda skretala desno do mosta.

Za manje od deset minuta, Ralf Higinis je ostavio Topeku iza sebe. Namerno je jahao širokim drumom koji vodi na zapad. Na drumu izbrazdanom točkovima bezbrojnih kola, i najbolji čitač tragova ne bi mogao da otkrije njegov.

Tek kada je počelo da sviće, skrenuo je s drumu i sakrio se u gusto žbunje na obali reke Arkanzas.

Celog dana nije uspeo da zaspi. Rana ga je pekla kao vatra.

Kada se mrak spustio, nastavio je put. Drum je bio pust. Nikoga nije sreo. Tek kasno u noć stigao je u Fort Ril. Bilo je veoma smelo s njegove strane da uđe u ovo malo naselje, ali, morao je da potraži lekara. Nije više smeo da odlaže.

Naravno, nije ni slutio da še-

rif iz Topeke nije poslao nikoga da ga sledi.

Za Beldenā je on bio kockar koga je snašla zaslužena kazna. Osim toga, niko u ovom slučaju nije bio oštećen. Razbojnici su uzeli nazad svoj novac i sedeli u zatvoru.

Kada je Higinis ujahao u Ril, video je da je u dva saluna još uvek živo.

Varalica veza konja za prečku i uđe u lokal na desnoj strani ulice. Samo su dva pijana kaubojā stajala za šankom.

Krčmar, mršav čovek bolešljivog izgleda pogleda zakasnelog gosta.

— Jesu li vas to napali, mister? U poslednje vreme se ovuda muva gadan šljām.

— Ne, pao sam s konja i udario glavom o kamen. Ima li u gradu lekara?

— Da, tu je doktor Morton. Stanuje odmah do saluna. Ako požurite, zateći ćete ga budnog. Do malopre je bio ovde. budan i pregledao mu je ranu.

Doktor Morton je bio još uvek budan i pregledao mu je ranu.

— Vi svakako znate da je vaše oko izgubljeno?

Ove reči pogodile su zločinca kao udar groma. Kasnije čak nije mogao da se seti kako je napustio naselje. Te noći prevalio je mnogo milja, jašući krajnje očajan.

Na istoku je rudila zora. Ralf Higinis to nije primetio. Odsutno je piljio u vrat svoga konja.

Bio je obuzet jednom jedinom mišlju: da je izgubio oko! Naravno, ljudi koje je hladnokrvno ubio u svome životu nisu mu padali na pamet. Kao i svaki zločinac, bio je sebičnjak.

•

Dan je bio užasno sparan. Jara je treperila kao magla nad malim gradom drvenih kuća. Nigde daška vetra. Već danima je bilo tako.

Napolju na osušenim pašnjacima, goveda su mukala od žeđi. Sunce, međutim, nije znalo za milost. Bez prestanka je slalo svoje žarke zrake put isušene zemlje. Široka reka pretvorila se u potocić.

Namamljena ovom užasnom žegom, smrt je već počela da se šunja po pašnjacima.

Kada su se senke večeri konačno spustile, iscrpljeni kauboji su morali da vuku uginula goveda u ogromnu jamu koju su iskopali u udoljici. Nisu samo rančeri trpeli od užasne suše, koja se okomila na njih kao divlja zver. I u Ebilejnu je žega svojim pohlepnim prstima grabila živote građana.

Jedini koji su od ove iznenadne vreline i suše imali korist, bili su vlasnici tri saluna u grad: Red Bali, Abi Taler i Bob Halverson. Izneli su svoje džinovske zalihe da ugase žeđ gostiju. Možda rančere i njihove kauboje nije sa-

mo žeđ terala u salune. Verovatno su dolazili tu da zaborave svoju nemoć da učine bilo šta. Sa leđa svojih umornih konja morali su da posmatraju kako ogromna krda nestaju, tope se. Nekoliko bunara nipošto nije bilo dovoljno da napoji toliku stoku. Do sada je samo još rančerima na reci uspevalo da svoja krda bar malo napajaju. No, ako ova surova žega nastavi, ni za njih više neće biti spasa.

Ljudi su u salunima pili čutke. I ovih nekoliko reči što bi međusobno izmenjali, bile su žustre i nervozne. U celom gradu vladala je napregnuta situacija, svi su bili na kraju nerava.

Bilo je podne.

Red Bali je stajao ispred svojega saluna i žmirkajući posmatrao sunce. Ulica je bila pusta, kao uostalom i njegov lokal u ovo vreme.

Bali je bio čovek na kome se odmah videlo da nije škrtario na viskiju ni na biftecima. Lice mu je bilo crveno kao rak i bez jedne bore. Telo i glava predstavljali su mu dve lopte nasadene jedna na drugu.

Ono što ga je danas nagnalo da izađe pred svoj lokal, bio je događaj, koji je dan u Ebilejnu delio na dve polovine: dolazak poštanske kočije sa juga. Vreme kao da se merilo po dolasku ove kočije. Ljudi su imali običaj da govore: „to se dogodilo pre njenog

dolaska, ili, to se dogodilo posle njenog dolaska”.

Kočija se zaustavila pred kancelarijom „Vels Fargo” kompanije, tačno preko puta Balijeve krčme.

Upravo je stizala. Škripeći točkovima, zaustavila se u oblaku prašine. Skretala je iz avenije Benison u glavnu ulicu. Oznojeni konji bili su pokriveni debelim slojem prašine kao i sama kočija.

Posmatrajući je, krčmar je pomislio da samo ludak po ovakvom vremenu putuje ovom paklenom kočijom...

Vrata su se iznutra otvorila i prvo što je Bali ugledao, bio je uglačan vrh crne čizme. Onda se pomolila nogu u elegantnim crnim pantalonama.

Visok, vitak čovek, koji je sada stajao kraj kočije, bio je i jedini putnik koga je kočija toga dana dovezla u Ebilejn. Jedini prtljag bio mu je mali crni kofer, u ruci.

Stojeći tako odeven po poslednjoj modi, ovaj čovek je mirne duše mogao da izađe iz neke otmene banke u Filadelfiji. To da, ali, nipošto ne iz rasklimatane poštanske kočije u sušnom, užarenom gradu Srednjeg zapada.

Nebesa, šta traži ovakav čovek u Ebilejnu, poslednjem od poslednjih stočarskih gradova?

Šta se to uopšte zbiva u našem gradu, razmišljao je dalje krčmar. Pre nedelju dana stigao je stranac sa povređenom glavom.

I on je bio takođe elegantno odeven, bez obzira na nešto pohabano i prašnjavo odelo i dug put prevaljen na leđima konja.

Već danima je ležao gore u svojoj sobi.

Ovaj novi elegantni stranac se, međutim, ne bi mogao porediti sa povređenim.

Gipkim koracima uputio se preko ulice prema krčmaru.

Popeo se uz dve stepenice na trem, i stao ispred Balijsa.

Krčmar je gotovo ljutito posmatrao ovo čudno hladno lice pred sobom. Naročito hladne, bile su ledenoplave oči. Bilo je dovoljno pogledati ih, pa da se zaboravi na nepodnošljivu žegu.

Nikada nisam video takve oči, sinulo je Baliju kroz glavu.

Trgao ga je strančev glas.

— Jeste li vi krčmar?

— Da, ja sam — uzvрати Bali, ne skidajući pogled sa strančevog lica i s pažnjom slušajući neobičnu boju glasa.

— Onda mi sigurno možete reći da li kod vas mogu da dobijem čašicu brendija.

Sa krčmarevog lica nestade nepetosti. Osmehnulo se čak.

— Ako ničeg drugog nema, toga uvek ima u zadovoljavajućim količinama.

Zajedno su ušli u salun.

Red Bali nije bio jedini koji je video neobičnog stranca. Ubica Ralf Higinis je čuo klopavanje točkova poštanske kočije i prišao prozoru. To je činio svakog da-

na kada bi kočija stigla. Spopao ga je užasan strah kada je ugledao čoveka u crnom odelu.

Šta li ovaj stranac traži u ovom, od boga zaboravljenom gradu.

Da nije sudija?

Koliko je ova pretpostavka besmislena nije odmah mogao da shvati. Ako je ovaj navodni sudija zbog njega stigao, šerif bi ga sigurno odavno već uhapsio. Međutim, od one strašne večeri u Topeki, Ralfa Higinosa je u pravom smisu te reči obuzela manija gonjenja. Tome je svakako doprinela i nepodnošljiva žega koja je njegovu malu sobu pod krovom pretvarala u usijanu peć.

Prethodnog dana, bio je u pošti, i poslao poruku Lauri. Pokajao se gotovo istog trenutka kada je napustio poštu.

Devojka je trebala da stigne večernjim vozom. Odlučio je da Lauru već sledećeg dana pošalje dalje u Ebilejnu.

Higins izvuče iz džepa sat. Bilo je vreme ručku. Da li da siđe?

Nad malim umivaonikom visilo je oštećeno ogledalo. Poslednjih dana, ubica je često stajao pred njim i piljio u svoj lik.

Sada se ponovo uputio tamo, pogledao je u ogledalo i uplašio se. Uplašio se svakog puta kada bi video svoj obraz u ogledalu. Jednostavno nije mogao da se navikne. Iz drvenog okvira posmatralo ga je upalo blede lice nekog gusara, razbojnika. Crni prevez koji je od pre tri dana

nosio, pojačavao je taj utisak. To što je izgledao kao razbojnik, nije mu mučilo savest. Mučilo ga je nešto drugo: ako ga ostali ljudi budu smatrali razbojnikom, s njegovim poslom je gotovo.

Čvrsto je odlučio da te večeri siđe u salun i sedne za jedan od zelenih stolova. Tada će biti načisto da li još neko hoće s njim da igra, ili ljudi zaziru od njega.

Odvojio se od ogledala i ponovo posmatrao opustelu ulicu.

Sunce je sada bilo u zenitu. Nigde nijedne senke.

Preko, u prostorijama „Vels Fargo“ kompanije bilo je prilično živo. Vozač poštanske kočije i njegov oružani pratilac upravo su menjali konje. I njih dvojica su bili iscrpljeni žegom i prašinom, kao i umorne životinje koje su upravo isprezali.

Da li će stranac u crnom odelu nastaviti put ovom istom kočijom? Ovakva pomisao kao da je Higinsu donela olakšanje. Da, sigurno će nastaviti put. Brzo je, međutim, napustio ovu nadu. Poštanska kočija nije imala kuda da ide dalje. Ebilejn je bio njen krajnji cilj. Odatle se ponovo vraćala u Vičitu.

Možda postoje i druge mogućnosti da izbegne susret sa strancem? Posmatrajući fasade „Metropolitan“ hotela i „Alhambra“ saluna sinula mu je nova ideja.

Kako bi bilo da se preseli tamo?

Ne, to je besmisleno. Ako je

ovaj stranac njemu za petama, sigurno će ga tamo naći.

Higgins pride noćnom stočiću i natoči čašu viskija. Nakrenuo je i stresao se s gađenjem. Viski je bio mlak.

— Idem dole — rekao je glasno i odlučno. Odjek njegovog sopstvenog glasa kao da mu je vratio jedan deo sigurnosti.

Brižljivo se obukao.

Kada je pričvrstio uzani opasač sa „deringerom”, gotovo da je postao onaj isti Ralf Higgins koji je u Kvinsiju ustrelio kaptana broda.

U Balijevom salunu žega je bila nepodnošljivija nego na ulici. Krčmaru je znoj tekao potocima s čela. Stalno je brisao lice keceljom, iako je to bilo uzalud. Posle nekoliko sekundi, debelo crveno lice bio je ponovo vlažno.

— Da mi posao ne ide tako dobro, odavno bih prokleo ovu žegu — rekao je iskreno svom novom gostu. — Dakle, vi hoćete da prenoćite kod mene. U redu, ima dovoljnih slobodnih soba.

Stranac upisa svoje ime u knjigu gostiju, a onda je vratio krčmaru.

Debeljko mirno pročitao ime, vratio knjigu pod šank i reče.

— Dakle, mister Holideje, šta vas je dovelo u naš kraj?

Džordžijanac se iznenadio i ob-

radovao istovremeno, shvativši da ga krčmar ne poznaje. Ništa više nije mrzeo od užasnutoг lica ljudi kada saznaju njegovo ime. Majuška iskra nade zasvetli u ovom progonjenom čoveku. U Ebilejnu ga, dakle, ne poznaju. Možda bi ovde mogao da se skrasi i otvori ordinaciju?

Ponos, onaj nekadašnjih iz Bostona, odavno je zaboravio. Bio bi zadovoljan da može da radi svoj posao i u najmanjem stočarskom gradu. Samo neka se ovaj život odbačenog čoveka najzad okonča. To bežanje iz grada u grad.

— Vaš brendi, je prilično svež. Kako uspevate to po ovoj žegi? — pitao je Holidej da bi izbegao — odgovor na krčmarevo pitanje. — Šta je mogao da kaže? Zbog čega je došao u Ebilejn?

To, uostalom ni sam nije znao.

Bali se osmehnu široko, a onda reče ponosno.

— Imam još dovoljno vode u bunarima. Prilično su duboki i stajali su me mnogo novca. U kofi držim uvek po nekoliko flaša.

U tom trenutku Ralf Higgins je silazio niz stepenice sa prvog sprata.

Holidej se okrete i pogleda čoveka, koji se nešto umornim koracima približavao šanku. Neko neprijatno osećanje obuze Džordžijanca kada je ugledao Higginsa. Takve tipove je dobro poznavao iz mnogobrojnih saluna Zapada. Bili su to opasni revolveraši i va-

ralice. Zanimanje i karakter, gotovo po pravilu, bili su im ispisani na licu.

Što se tiče ubice, on je na sasvim drugačiji način razmišljao o nepoznatom gostu za šankom. Još uvek je bio uveren da je sudija ili advokat. Rapavim glasom naručio je viski.

— Kakvi su izgledi za večeru?

— Za pola sata, mister Higinse.

Džordžijanac je načuljio uši.

Higins? Gde li je to ime nedavno čuo? Ah, da gore u planinama kod starog kopača zlata Roda Tejlora. Prokletstvo, zar je to ta varalica, koja je očerupala starog Tejlora?

U uglovima očiju nekadašnjeg zubnog lekara mogao se primetiti ledeni osmeh. Avaj, prijatelju, ako samo danas i dotakneš kartu, onda ću ti ja izvući sve ono iz džepova, kao što si ti izvukao starom kopaču.

Vlasnik lokala bio je dobroćudan čovek. Nipošto mu se nije dopalo da njegova dva gosta stoji tako ukočeno jedan prema drugom. Vešto se pomogao knjigom gostiju, a onda se širokok osmehnulo.

— Smem li da upoznam dvojicu džentlemana? Ovo je mister Higinse, a naš novi gost je mister Holidej.

Dobronamerni krčmar se silno iznenadio na način na koji je Higinse reagovao. Jednostavno, nije mogao da gospodari sobom. Od-

skočio je kao da ga je neko iznenadno šutnuo. Zinuo je od iznenadenja, otkrivši tako dva reda od duvana požutelih zuba.

— Dok Holidej — procedio je muklo.

Kroz glavu mu je prošla neprijatna vizija: Topeka! „Sastanak“! Ona dvojica kauboja, koja su tamo igrala sa Dokom Holidejem.

Zar je moguće da je ovo puka slučajnost što samo nekoliko dana posle svoje nesreće, vidi ovog čoveka? Šta bi moglo da bude? Pokušavao je svim silama da se pribere, ali, nikako nije mogao da prikrije drhtaje ruku.

To je zbog rane i žege, uveravao je samog sebe. Još sam bolestan!

To, međutim, nije bila posledica rane, niti uticaj žege. Prosto početak njegove propasti, čega nije hteo da bude svestan.

U sebi je proklinjao trenutak kada je odlučio da siđe u salun. Da je nešto ostao u svojoj sobi, sve bi bilo u redu. Da više ili manje ne bi značilo ništa.

Kako samo ovaj Holidej izgleda? Te hladne, ledene oči, kao da su mu se zarivale u dušu. Kao da je njima mogao da pronikne u sve što se kuva u Higinsovoj glavi.

Džordžijancu je držanje jednookog u najmanju ruku bilo čudno. Svakako, navikao je da u njega pilje iznenadeno kada čuju njegovo ime. No, ovaj čovek stoji

pred njim kao pogođen gromom. Prosto neverovatna reakcija na susret sa strancem, bez obzira ko je taj stranac bio.

Nekadašnjem zubnom lekaru bilo je pomalo neugodno, pa je hteo ovu scenu da okonča.

— Vi ste ranjeni?

Upravo to nije trebalo da kaže.

Ralf Higinis preblede. Zubi su mu cvokotali glasno.

On zna! — sinulo mu je kroz glavu. Krčmar mu je rekao da sam pao s konja, a ovamo me pita da li sam ranjen. Oni su ga poslali za mnom! Da, to je!

Ubici, Higinisu, uhvaćenom panikom, sinula je ludačka ideja. Upravo ona koja ga je odvela do propasti.

Moram da ga ubijem, dobovalo mu je u glavi. Još danas moram da ga učutkam zauvek. No, moram dotle da se držim dobro, ne sem da primeti da sam prozreo njegove namere.

Trudeći se da to postigne, ponašao se potpuno nekontrolisano, tako da je ograničeni krčmar začuđeno pogledao svoga gosta.

— Zar se džentlmeni poznaju?

Tek tada se Ralf Higinis trgao. Nipošto ne sme da dozvoli da i ovaj glupi krčmar počne da podzreva. Zbog toga je prešao rukom preko preveza na oku i uzdahnuo.

— Ova bedna rana me još uvek muči. — Onda se okrenuo prema Holideju i usiljeno se osmeh-

nuo. Tako sam nesrećno pao sa konja da sam izbio oko.

Džordžijanac je jasno osetio da je ovo laž. Nikada još na Zapadu nije sreo čoveka koji je pao s konja, a pri tom sebi izbio oko.

— To je doista za žaljenje — uzvratio je odsutno.

— Vi verovatno poznajete takve slučajeve. Konačno, lekar ste — nastavio je Higinis, netremice motreći na Holidejevo lice. Na njemu se, međutim, ništa nije moglo pročitati. Stari ubica se oseća kao da gleda zid.

Ne menjajući izraz lica, Džordžijanac je uzvratio.

— Ne znam takve slučajeve mister Higinis. Bio sam zubni lekar.

Zločinac se osmehnu ponovo.

— Izvinite, to nisam mogao da znam.

— Ne razumem zbog čega se izvinjavate — rekao je Holidej sasvim hladno.

Higinis je postao nesiguran. To ledeno lice jednostavno nije mogao duže da podnosi. Sumnja da mu je Holidej za petama, sve se više pojačavala.

Razmišljao je o svim ljudima koje je ošteti u životu, opljačkao, pa i ubio. Kopajući po svojoj mračnoj prošlosti, nije nalazio početak. Ipak, neko od njih mora da je nahuškao Holideja na njegov trag. Ovaj opasni čovek mora još danas da umre!

— Dajte mi dupli viski, mis-

ter Bali — rekao je Higinis odlučno i neprirodno glasno.

Krčmar se trže.

— Čujem li to ja dobro, mister Higinse?

Ova primedba zvučala je ljutito. Bali jeste bio ljutit, jer je bio veoma radoznao i žarko je želeo da sazna, zbog čega se Higinis toliko uplašio, čuvši Holidejevo ime.

IX

Pod kopitama tri konja, od sunca spržena bufalo trava suškala je kao slama. Oblaci prašine lebdeli su nekoliko minuta nad isušenom prerijom, da bi se razišli veoma sporo.

Jahači su pustili konje da idu korakom. Uostalom, bilo je gotovo nemoguće ove iscrpljene životinje poterati brže. Konji su oborili glave, dok su im nozdrve bile suve i zapaljene.

Ni jahači nisu izgledali bolje. Prašina im se uvukla u svaku, pa i najmanju poru. Beonjače su im bile crvene kao krv. Razlikovali su se samo po stasu, inače, sve drugo bilo je masa pokrivena sojem prašine.

— Vraški fina ideja, Bobe — promrsi najmanji među njima. — Napustiti onaj posao u Dakoti!

Oslovljeni nije uopšte reagovao.

— Da, da, velim ti, vraški fina ideja, može da se kaže — podba-

dao je mali dalje, i s uzdahom se podbočio jednom rukom o sedlo. — U Kansasu će se rančeri otimati o nas.

Nastavili su da jašu ćutke. Dolazili su iz Jangtauna, u Dakoti, sa „Plavog ranča”. Vodili su tamo surovi život. Borba za pašnjake bila je nemilosrdna. Sukob za sukobom, barutni dim i žrtve. Ovoj trojici bilo je svega preko glave. Pre dva meseca dali su svome gazdi otkaz, i krenuli prema jugu.

Bob Larkin, najstariji, poznavao je Kansas. On je i bio taj koji je predložio da krenu ovamo. Larkin je imao oko četrdeset godina i bio čudno građen: široka ramena, kratak trup i neprirodno duge noge. Lice mu je gotovo uopšte nije videlo, jer bilo je pokriveno ogromnom nenegovanom bradom. Jedino što je na tom licu moglo da se zapazi bile su oči. Sevale su kao u divlje zveri. Uvek budne i podozrive.

Najmanji se zvao Virdž Oven, bio je naočit mršav i prevejan, a ujedno najbolji strelac ove grupe. Njegovim lisičjim, lukavim očima ništa nije moglo da promakne. Ni njegove crte lica nisu mogle da se vide od ogromne brade.

Ed Raski bio je najćutljiviji među njima. Imao je široko lice i debele usne. Šake su mu bile veike kao bisage. Na prvi pogled, Raski je delovao dobroćudno, što je svakako zablude. Bio je opasan kavgadžija i nije

propuštao priliku da ne pokaže snagu svojih pesnica.

Predstavljali su neobičan trio. Neobičan je bio i splet okolnosti, koji ih je baš toga dana doveo u Ebilejn.

*

Nepondošljiva jara lebdela je iznad stare lokomotive, iz koje se upravo kao strela dizao stub crnog dima.

Stanica je bila pusta. Samo je preko, u senci stanične zgrade stajao železničar i kunjao. Odjednom živnu. Potrčao je koliko su ga slabašne noge nosile prema drugom vagonu. Stigao je upravo u trenutku da jednoj crvenokosoj, upadljivo lepoj devojci pomogne pri silaženju.

— Izvinite, mis, ali, nisam ni slutio da će po ovakvom danu neko sići u našem mestu — pravdao se zbunjeno, i sve vreme posmatrao lepo lice mlade devojke.

— Nadam se da se niste prevarili gospođice — govorio je i dalje. — Vi ste ovde, u Ebilejnu.

— Ne, mister, nisam se prevarila. Nameravala sam u Ebilejn — uzvratila je Laura Higin, ljubazno se osmehujući.

Pogled joj je kružio preko prazne stanice i pustih ulica koje vode u grad.

— Očekuju li vas? — ispitivao je železničar.

— Očekuju? O, ne, niko me ne očekuje — odgovorila je pocrvenevši. Upravo se setila: ne sme nipošto da se oda da poznaje oca. Jasno, pod takvim okolnostima nije ni mogao da dođe po nju. Jedino je znala da stanuje u Balijevom salunu.

Na tadašnjem Zapadu, je za jednu ženu bilo vraški neprijatno da putuje sama, a još neprijatnije ako sama odseda u hotelu.

U većim gradovima to i nije padalo u oči, ali ovde, u ovom gradu drvenih sandučara, ubrzo će svako znati da je večernjim vozom stigla crvenokosa devojka.

Železničaru nije promakla njena zbunjenost. Osim toga, bilo mu je jasno da ne pripada onoj vrsti žena, koja uveče stoji za šankom u salunu i pije sa muškarcima. Konačno, imao je dve kćerke Laurinih godina.

— Mogu li na nekin način da vam pomognem, gospođice, ili već znate tačno gde ćete se smestiti?

Laura je posmatrala dobroćudno lice ovog čoveka i njegova briga je ganula.

— Hvala mister, to je veoma ljubazno s vaše strane. Ja već znam gde ću se smestiti. Jedan moj rođak će doći po mene jednog od narednih dana u Balijev salon. Do tada treba da ga sačekam.

Železničar je zamišljeno klimnuo glavom.

— Balijev salun, to još može. „Metropoliten” ili „Alhambra” bi bili zlo. Nego, sačekajte, da otpратим ovaj voz, pa ću vam pomoći.

— Bilo bi veoma ljubazno od vas.

Rekla je to sasvim iskreno. Ukoliko bi Laura morala da pređe sama ceo put do grada i ide glavnom ulicom, sasvim sigurno bi joj kauboji uz put dobacivali razne gadosti, što bi bilo pravo mučenje za devojkę.

Tri kauboja iz Dakote, ušla su gotovo istovremeno u Balijev salun, kada i crvenokosa devojkа sa starim železničarom.

Sigurno bi se uputili do većeg saluna da na pločniku nisu primetili Lauru Higinse.

Virdž Owens zviznu kroz zube.

— Iz sedla, momci! Ovde ima viskija i lepih žena!

Tek kad su kliznuli s konja, primetili su da su jedva u stanju da se drže na nogama. Prevalili su dug i naporan put, no, svi naporı kao da su zaboravljeni. Ukočenih nogu popeli su se uz stepenice i stupili u lokal.

Virdž Owens je prvi prišao šanku.

— Krčmaru, kofu viskija, ali, bez vode.

— Možeš dobiti, momče, ali ne u lokalu, nego napolju na stepenicama.

Oven se nasmeja kiselo.

— Ako je tako, daj nam jednu flašu.

Ta flaša je bila u trenutku is-

pražnjena. Međutim, žeđ trojice jahača još uvek nije ugašena.

Najednom su primetili devojkę da sedi za stolom kraj prozora.

— Nebesa, tamo sedi ona lutka! — prošaputa Oven, na kome se dejstvo alkohola već primećivalo. — Da je pozovemo na piće?

— Sklanjajte prste sa žene, momci — opomunu ih krčmar preko šanka. Znao je dobro da će s tom lepom devojkom biti nevolja. Bilo bi mu draže da je sišla pred nekim drugim salunom.

Ralf Higinse je dolazak svoje kćeri video sa prozora sobe. Prebacivao je već po drugi put toga dana sebi, što je uopšte dolazio na pomisao da Lauru pozove u Ebilejn. Posao, koji je danas nameravao da obavi, nije bio za nju. Osim toga, računao je s tim da će za nekoliko sati morati da beži iz Ebilejna glavom bez obzira, kao što je nedavno bežao iz Topeke.

Sada je bilo već kasno. Devojkа je sedela u salunu, a i onaj prokleti Holidej.

Kockar je za trenutak podigao pogled, kada je Laura Higinse stupila u salun u pratnji železničara.

Šta li ova devojkа ovde traži sama?

Džon Holidej je sedeo za stolom kraj prozora, kao uostalom i lepa devojkа. Ređao je karte i čekao da Higinse naiđe.

Da je u tom trenutku mogao samo da nasluti šta će ga odsada pa za dugi niz godina od njego-

vog smrtnog časa na tako jeziv način vezivati za ovu ženu, sigurno bi sada ustao i izašao.

Ova upadljiva lepa žena sa plamenocrvenom kosom i smaragdnozelenim očima, igrala je u Holidejevom životu najznačajniju ulogu. Još koliko danas, počeo da ga mrzi svim svojim bićem. Njeno divno lice izobličeno od užasa i mržnje. Ovo anđeosko biće iz sata u sat pretvaraće se u furiju. Obuzeta slepom mržnjom, pratiće Holideja gore do snežnih planina Kolorada dole do usijanih peščanih pustinja Arizone. Huškaće najzloglašenije i najskuplje revolveraše Zapada protiv omrženog Džordžijanca, kako bi ga ubili. A onda, posle izvesnog vremena, kada svi njeni naponi i želje za osvetom ne budu urodili plodom, dogodiće se nešto neobično. U međuvremenu zrela žena, Laura Higinis pretaće da mrzi Džordžijanca. Naime, njena mržnja pretvoriće se u ljubav. Biće to ljubav koja će nju samu uništavati, jer joj nikada neće biti uzvraćena. No, zahvaljujući toj ljubavi, smoći će snage da stalno prati Doka Holideja i bude u njegovoj blizini. Na neki čudan način, bdeće u ovom surovom svetu nad odbačenim i nesrećnim čovekom, i konačna odigrati jedinstvenu ulogu u najuzbudljivijim događajima u Tombstonu, čiji su akteri bili najpoznatiji ljudi tadašnjeg Zapada

i svih vremena: Vajat Erp i Dok Holidej.

Ne želeći to, doista je postala istorijska, legendarna ličnost, zahvaljujući tome što je Holidej bio čovek njenog života.

No, da bi do svega toga došlo u budućnosti, trebalo je proživeti sve dramatične događaje koji su upravo predstojali. Njih bi se Laura Higinis sigurno odrekla da je bilo izbora.

U međuvremenu je razgovor za šankom bio tako glasan, da je Holidej mogao da razabere skoro svaku reč.

Lepa devojkica, trojica kaubojica i Dok Holidej bili su u tom trenutku jedini gosti u salunu. Uz viski, možda je i to bio razlog što su se kauboji osećali tako moćnim.

Bob Larkin se nagnuo nad šank i brechnou na krčmara.

— Slušaj nas dobro bure masti! Nisi pozvan da nam držiš prdike sa koje žene da sklanjaju prste. Jesi li čuo?

— Da mu zapušim njušku, Bob? — ponudio se Raski.

— Pusti, Ede, sam ću s njim izaći na kraj.

Pružio je ruku preko šanka i hteo da dohvati krčmara za grudi.

Bali ustuknu korak nazad. Takvih nasrtaja u njegovom lokalu odavno već nije bilo. Kod njega su navraćali mahom poslovni ljudi maloga grada, a šljamo se

uglavnom opredeljivao za salune na kraju glavne ulice.

Holidej je posmatrao scenu. Lagano je sakupio karte i stavio ih u džep od kaputa.

Laura Higinis je sedela leđima okrenuta kaubojima. U njenim lepim očima ogledali su se užas i strah.

Dok Holidej ustade sa svoga mesta i sede za njen sto. Kako će samo kasnije požaliti zbog tog postupka!

— Dopuštate li, gospođice — rekao je, izvinjavajući se. — Možda bi bilo bolje kada biste sada otišli u svoju sobu.

— U pravu ste mister — uzvraća Laura tiho. — Međutim, nisam ni imala prilike da naručim sobu.

Džordžijanac izvuče ključ iz džepa.

— Ovo je ključ moje sobe. Molim vas da pogrešno ne shvatite idite gore i sedite. Ja ću poslati krčmara da vas pozove kada ovde postane podnošljivo.

Ova ljubazna ponuda stigla je prekasno.

— Aha, onaj dendi može da sedne kod nje — brecnou se Virdž Oven na krčmara. — Tako nećeš s nama burazeru.

Laura Higinis je ustala. Da bi prišla stepenicama morala je da prođe pored šanka.

Teturajući se, mali kauboj joj preseče put.

— Šta kažete za jedno piće, mis?

Krčmar uputi Džordžijancu molećiv pogled.

— Dok Holidej — proslovio je šapatom — molim vas...

Ed Raski, prasnu u smeh.

— Taj bi ti odgovarao. Zar ne? Nije nego, Dok Holidej! Taj je u Šeridanu, čuli smo juče.

Džordžijanac je ustao i prišao Lauri.

— Ova mlada dama želi u svoju sobu, momci. Nemate valjda ništa protiv?

— Imamo i te kako, kicošu — umeša se Larkin. — Lutka će popiti s nama jedno piće, a ti ćeš se izgubiti, jesi li razumeo?

Laura je drhtala celim telom.

— Vi ćete zbog mene imati nevolja — došapnula je kockaru. — Ja ću...

Krupni Raski se odvoji od šanka. Ukočena gnevna pogleda pijlio je u Holideja. Stegao je pesnice, tako da su mu kosti pobebele. Činilo mu se da kucnou čas.

— Gubi se! — grmnuo je, i ustremio se na Holideja.

Džordžijanac nije uzmakao ni za pedalj. Samo je hladno posmatrao kauboja. Da je Raski nekim čudom bio trezan, možda bi ga pogled kockarevih očiju opomenuo. Međutim, bio je suviše pijan da oseti opasnost koja se nadnosila nad njega.

— Možda ti ne možeš da podneseš viski, momče — rekao je Holidej mirno. — Ne znam, no, mislim da bi za tebe daleko bilo

zdravije da se sada skloniš s puta.

Kauboj se isprsi i nasmeja grohotom. Okrenuo se upola prema šanku.

— Jeste li čuli, prijatelji? Treba ovoj buvi da se sklanjam s puta. — Isturio je glavu kao ptica grabljivica. — Ja ću te sada rasturiti kao stari vojni revolver, momče! — doviknuo je Holideju.

Odgovor na ovaj izazov bio je tako leden, da se i Raski, gorila od čoveka, za trenutak trgao.

— Ako ne može drugačije, dođi momče! — Holidej se obrati devojci. — Vratite se za svoj sto brzo.

U tom trenutku, Raski je već nasrnuo, podigao je ramena, urliknuo kao zver i s ispruženim pesnicama jurnu na kockara.

Dok Holidej je bio pripremljen za ovaj napad. Poskočio je unazad i raširene pesnice se sjuriše u prazno.

Nekadašnji zubni lekar iz Bostona nije bio ubojica, ali je, nasuprot Raskiju, posedovao brze reflekse i inteligenciju.

Kauboj je škrgutao zubima od gneva. Ponovo se ustremio, ali je natrčao na levi kroše svog protivnika, a odmah zatim i desni aperkat.

Sve akcije Doka Holideja bile su nalik na igru. Pa ipak, udarci precizni kao u engleskog boksera, tako da ni dejstvo nije izostalo.

Kauboj Raski je otresao glavu

kao pokislo pseto. Onda se glupo iscerio i s mukom hvatao vazduh. Zaneo se, otvorio usta, zakolutao očima i pao na šank, potpuno grogi.

Holidej upita odlučno.

— Kako stoje stvari? Može li ledi sada da ide gore?

Odgovora nije bilo. Ni dvojica Raskijevih prijatelja nisu nalazila reči. Jednostavno, nisu mogli da shvate ishod ove, na prvi pogled neravnopravne borbe.

— Idite u svoju sobu, gospođice — rekao je mirno Džordžijanac.

Laura uputi Holideju pogled pun zahvalnosti i potrča uz stepenice.

Krčmar nadlanicom obrisa znoj sa čela. Ni u snu nije mogao da veruje da će ovaj Dok imati i najmanju šansu protiv džinovski snažnog kauboja.

Onda se dogodilo nešto sasvim neobično.

Ed Raski se mola pribrao. Zanošeći se, prišao je Džordžijancu i spustio svoju snažnu ručerdu na njegovo rame.

— Mister, ono što sam rekao, mislim „kicoš“, nemojte mi uzeti za zlo. Krčmar je najverovatnije govorio istinu. Za mene ste vi Dok Holidej!

Nad Ebilejnom se polako spuštala noć. Noć, koju građani sumornog grada na reci Kanzas, neće zaboraviti.

X

Bilo je deset sati kada je Ralf Higin napustio sobu i krenuo dole u salun. Pre toga je imao prilično oštru raspravu sa svojom kćerkom. Nije mogao da oprostí Lauri što je dopustila da joj baš Dok Holidej pomogne.

Sa svoje strane, devojka je teško mogla da poveruje da je upravo taj čovek njenom ocu za petama. Nipošto nije izgledao kao revolveraš koga mogu iznajmljivati.

Na kraju rasprave, Higin je saopštio kćerki da će ponovo morati da je ostavi samu u gradu.

Da, ostala je sama, ali, drugačije nego što je pretpostavljala...

Holidej je već gotovo napustio nadu da će varalica, koji je starog kopača tako opljačkao, doći za kockarski to. Sada je stajao na začelju šanka i ispijao svoj brendi.

Tri kaubojia iz Dakote su se u međuvremenu povukla za jedan sto za kojim su sedeli veoma mirno.

Te večeri u Balijevom salunu bilo je izuzetno mirno. Za šankom je bilo mnogo gostiju. Međutim, razgovarali su šapatom ili uglavnom ćutali. Saznalo se da je stranac u crnom odelu Dok Halidej. Na veliko zadovoljstvo Džordžijanaca, niko na to nije obraćao pažnju. Ljudi su imali drugih briga. Najveća im je bila ubistvena suša.

Holidej ugleda varalicu kako silazi niz stepenice.

Higin je išao lagano i sve vreme posmatrao Džordžijanca. Prišao je šanku i stao tik uz njega.

Bila je to njegova sudbina: ona ga je gonila ovamo.

— Popijte sa mnom jedan viski, mister Holideje.

— Ja pijem brendi.

Higin se nasmeja kiselo. Osetio je odbojnost u kockarevom glasu. Bio je uporan.

— Onda dva brendija, krčmaru.

Holidej prihvati razbojnikovu ponudu. Činio je to mimo volje, no, nameravao je da pošto-poto s ovim tipom sedne za kockarski sto.

To su uostalom hteli obojica. Međutim, namere su im se bitno razlikovale.

Neko vreme je između njih vladao tajac, onda Higin predloži.

— Mogli bismo da odigramo partiju pokera? Istina, nemam naročito šansu protiv kralja svih kockara, no, želeo bih kasnije da pričam svojim prijateljima da sam igrao poker sa Dokom Holidejem.

Svojim prijateljima nećeš o ovoj partiji sigurno pričati ništa, pomislio je u sebi Džordžijanac, a rekao glasno.

— Nemam ništa protiv.

Kada su se uputili prema slobodnom zelenom stolu, privukli su na sebe pažnju mnogih gostiju u salunu. Neki su čak napustili šank i stali oko stola.

Još dva plamena oka posmatrali su igrače.

Laura Higinse je stajala gore na vrhu stepenica u mraku i gledala svoga oca. Na neki način, nepogrešivim instinktom žene, predosećala je da će se te večeri dogoditi nešto užasno. Bila je očajna zbog toga što je morala da stoji tako bespomoćno i posmatra. Strančica u crnom odelu počela je da mrzi, jer je neprijatelj njenog oca. U to je sada verovala, jer je stari razbojnik uspeo još jednom da ubedi svoju kćer.

Igra je tekla. Lice varalice Higinse bilo je zgrčeno. Zdravo oko mu je sevalo besno. Upravo je ustanovio, posle dve rudne, da kod ovog Holideja ni njegovi najveštim trikovima ne mogu da prođu.

Džordžijanac je igrao hladno i nemarno. Ipak, ni za trenutak nije varalicu ispuštao iz vida.

Broj kibicera oko stola bivao je sve veći. Ljudi kao da su zaboravili kišu, sušu i svoja mrtva goveda. Napetost je dostigla maksimum.

Razbojniku je bilo jasno da je odlučujući trenutak kucnuo. Nije smeo dalje da nastavi igru. Već daniha nije kockao, niti je šta uspeo da zaradi. U Topeki je svu svoju zaradu morao da ostavi na stolu. Ako bi se upustio u još jednu partiju, ne bi mu ostao ni probušeni cent u džepu.

Džordžijanac je upravo mešao

karte za novu igru. Bacio je prve karte na sto, i pogledao upitno Higinse.

Varalica skloni ruke sa stola i zavalj se u stolicu. Džordžijanac je postao oprezan.

— Vi dobijate upadljivo često, mister Holideje — rekao je Higinse unjkavo i otegnuto.

Holidej se osmehnu.

— Smatrate?

— Da, smatram — promrši razbojnik. — Dosada nisam dobio nijednu partiju.

— Loše igrate, mister Higinse.

To starom lupežu još niko nije rekao. Besno je skočio sa stolice.

To bi se moglo i drugačije nazvati, Dok Holideje!

— Ja bih na vašem mestu preskočio takve izjave, Higinse.

Džordžijančeve reči odjeknuše kao sečivo.

Krug ljudi, koji se okupio oko kockarskog stola, počeo je da se razilazi. Gosti su se povlačili. Sada im je iznenada palo na pamet ono što se o Doku Holideju priča. Još im je u ušima odzvanjala priča o puškaranju i Šeridanu.

Svi oko stola su pažljivo pratili igru. Niko od kibicera nije video da je Holidej varao. Istini za volju, Džordžijanac je blefirao gotovo neshvatljivo, i posedovao šesto čulo za karte svoga suigrača, ali je igrao fer.

Laura Higinse, pritajena gore na stepeništu, pritište obe ruke na usta. Najradije bi kriknula i potrčala dole. No, otac joj je za-

branio da stupi u salun. Nije se usuđivala da se ogлуši o njegova naređenja.

Činilo joj se da zna šta će sada uslediti. Doživljavala je to često.

Kraj je uvek bivao bekstvo u sledeći grad.

Ovoga puta je došla na ludu misao da krivicu preuzme na sebe. Morala je jednostavno da pomogne ocu. Da nekim čudom ima revolver, pucala bi u leđa tom omraženom čoveku u crnom odelu i tako uništila neprijatelja svoga oca.

Ali, gde da nađe revolver?

Kako bi bilo da otrči dole i jednom od kauboja izvuče oružje iz opasača?

Ne, to nije smela. Naređenje oca bilo je jače od želje da mu pomogne. Nije smela da stupi u salun.

Izbezumljena od nemoćnog gneva, stezala je pesnice, tako da su joj se nokti zarivali u meso. Bol nije osećala.

Dole u salunu drama je već počela.

Dok Holidej je sedeo još uvek na stolici i ledenim pogledom posmatrao razbojnika. Njegove poslednje reči još uvek su odjekivale lokalom.

„To bih na vašem mestu preskočio, Higins“.

Ubica je kipteo od gneva. U njegovom zločinačkom mozgu postojala je samo jedna misao: moram ga ubiti.

Bez obzira na sve uzbuđenje, bilo mu je jasno da ovog čoveka ne može tek tako jednostavno da ustreliti. Morao je da ga izazove da ustane i maši se oružja. Bio je siguran u sebe i svoju sposobnost da brzo potegne oružje. Dovoljno brzo da pobedi protivnika.

To je u svakom slučaju bila njegova propast.

— Vi ste varali u igri, Dok! — vikao je žustro.

Džordžijanac ga preseče pogledom, ali mu nije učinio zadovoljstvo da ustane.

— Higins, vi ste slomljen, bolestan čovek. Ako želite da poživite još koju godinu, onda otidite do šanka i ispijte jedan viski.

U tom trenutku, stolu je prišao krčmar bleđeg lica.

— Gospodo, možete da izađete napolje i uzajamno se napunite olovom, to me se ne tiče. Ne dozvoljavam da do puškaranja dođe u mom lokalnu.

Ralf Higinis zapovednički odmahnu rukom.

— Držite se po strani, Bali!

— To prepustite meni! — uzvratiti krčmar odlučno. — Dok Holidej je igrao fer. Ako ne možete da podnesete gubitak, onda ne sedajte za kockarski sto, Higins.

Jednooki uvuče glavu u rame i siknu na krčmara.

— Gubite se Bali! U protivnom ćete biti prvi koji u to veruje.

Krčmar je vikao uzbuđeno.

— Vi ste, dakle, odranije imali nameru da izazovete Doka Ho-

lideja na dvoboj! Da sam to nešto znao, pre nekoliko dana biste izleteli iz moga saluna.

— Da, imao sam takvu nameru! vikao je Higinis neobuzdano.

— Pokazaću ja njemu šta znači njuškati za Ralfom Higinisom.

Tek sada je Džordžijancu bilo jasno da je stari lupez žrtva zablude. Nije, međutim, video nikakav povod da mu to objašnjava. Uostalom, iz iskustva je znao da takvi pokušaji uvek ostaju bez rezultata.

Krčmar je bio dobroćudan čovek, i trebalo je vrlo mnogo pa da se razgnevi. Sada je kipteo od besa. Bez straha je prišao razbojniku.

— Napolje iz mog lokala, inače ću pozvati šerifa!

Ni pretnja serifom nije urazumila Higinisa. Poslednji minut mu je otkucao. Možda je i sam osećao da mu se bliži kraj, jer je formalno srljao u propast. Uz neartikulisani uzvik potegao je „deringer” i povukao obarač.

Bali se zanese unazad. Uhvatio se rukom za desno rame, a njegovo crveno lice postade gotovo providno. Kada je sklonio ruku sa ramena, video je, užasnut, da je puna krvi.

U salunu je vladala grobna tišina. Nije obraćao pažnju na Doka Holideja. Ovaj je lagano ustao. Njegovo inače ledeno lice, postalo je kao od kamena isklesano.

— Bacite oružje, Higinse.

Izgovorio je te reči oštro kao sečivo.

Razbojnik se okrete i ugleda pred sobom cev teškog revólvera kalibra 45.

Za Ralfa Higinisa više nije bilo izlaza. Bez ikakvog razloga, pucao je u krčmara. Sada je izgubljen. Tako je bar hteo da izgleda pred ovim prokletim Holidejem.

Oborio je cev „deringera” i načinio pokret kao da hoće da spusti oružje na sto.

— Vi ste dobili, Holideje — rekao je podmuklo, a onda munjevito podigao mali „kolt” i opalio.

Reakcija Doka Holideja bila je neshvatljivo brza. Naglo se okrenuo, tako da mu je metak otkinuo samo komad tkanine sa levog rukava. U istom trenutku, zagrmecao je njegov teški revolver. Holidej je hteo zločinca samo da rani, ništa više. Međutim, kockarska ajkula se, na nesreću bacila u stranu, tako da mu se metak zario u levu stranu grudi. Pogodak ga je odbacio unazad, bio je na nogama, razgoračenih očiju. Izenada je pokrenuo usne i gnusno opsovao. To su bile poslednje reči višestrukog ubice Ralfa Higinisa pre njegovog puta u pakao.

U Balijevom salunu je sada bilo neprijatno tiho. Tu tišinu narušio je odjek potpetica na stepenicama.

Bila je to Laura Higinis.

Prišla je kockarskom stolu i stala ispred Doka Holideja. Njene oči kao da su iznenada postale

stare hiljadu godina. Ukočeno je posmatrala Džordžijančevo lice. Glas joj je bio grub i gorak i u njemu se osećalo jedva uzdržano drhtanje.

— Vi ste ubili moga oca, Dok Holideje.

Kockaru zastade dah.

To nije moguće! Ova lepa devojka čednog izgleda kćerka takvog razbojnika? No, kakvog bi razloga imala da sada laže?

Nije samo Holidej bio iznenađen. Najveći broj gostiju u salunu sad su tek prvi put videli devojku.

Krčmar Bali i tri kauboja iz Dakote, koji su sada prilazili kockarskom stolu, posmatrali su Lauru Higinse ne shvatajući.

Holidej se povratio od prvog iznenađenja.

— Jako mi je žao, gospođice, no, čak i da sam ranije znao, ne bih imao nikakvu šansu da postupim drugačije.

— Bili ste mu za petama i hteli ste da ga ubijete!

Glas joj je još uvek zvučao nekako čudno šuplje i bezbojno.

— Ja nikome nisam za petama, gospođice.

— On mi je to večeras rekao.

Kockar nabra obrve.

— I vi ste mu poverovali?

— Da, poverovala sam mu. No, nemojte se braniti, jer ćete umreti u svakom slučaju.

Sada se umešao krčmar, zaboravivši na bol u ramenu.

— Gospođice, Higinse, vaš otac

je bez ikakvog razloga pucao na mene. Dok Holidej je samo hteo da ga spreči da počini još više zla. To svako ovde u salunu može da posvedoči.

Mlada devojka nije ni pogledala krčmara. Čak je izgledalo da ga nije ni čula.

— Vi ćete umreti, Dok Holideje — ponovila je — čak i ako treba da vas pratim na kraj sveta. Videću kad budete umirali!

— Rasna žena, ote se kauboju Ovenu.

— Da, rasna žena, ponovi snažni Ed Raski.

Niko nije obraćao pažnju na primedbe kauboja.

Izuzev Laure Higinse.

Bezazlena mala devojka, se u nekoliko poslednjih minuta pretvorila u ženu ispunjenu mržnjom, željnu osвете. Uputila je Džordžijancu još jedan gnevan pogled, a onda se lagano okrenula i uputila prema trojici kauboja iz Dakote.

Pogledala je jednog po jednog pravo u oči i izgovorila je glasno da, svako u salunu može da čuje.

— Ko s njim hoće dvoboj i ubije ga, može da me ima!

To što je ova mlada devojka otvoreno rekla, bilo je za shvatanje tadašnjeg Zapada tako neverovatno, da je gostima u salunu zastao dah. Pogledali su devojku koja jedva da je imala sedamnaest godina. Jednostavno nisu mogli da poveruju da je preko tih usana to moglo da pređe.

Jedan stariji sedokosi čovek, dobroćudnog lica, odvoji se od šanka i priđe Lauri Higin: Klerk Halvester, stari lekar iz Ebilejna. Spustio je devojci ruku na rame i govorio joj veoma ljubazno.

— Mi svi shvatamo da je vaš bol dubok. Svi shvatamo takođe da ste sada potpuno van sebe i sigurno ne znate šta govorite.

Laura Higin nestrpljivo odmahnu rukom i hladno pogleda starog čoveka pravo u oči.

— Veoma dobro znam šta govorim, mister.

Lekar je bio uporan.

— Ne. Vi ne znate. Bilo bi dobro da prihvatite savet starog čoveka. Tamo leži vaš mrtav otac.

Krčmar im priđe.

— Poslušajte ga, gospođice Higin, on misli najbolje. Vaš otac me je bez ikakvog razloga ranio. Ja, na primer, imam mnogo razloga da vas izbacim iz svoje kuće, ukoliko, uopšte, pomenete reč osвета...

— Ne treba da me izbacujete, mister Bali. Odlazim u svakom slučaju. — Obratila se trojici kauboja. — Jeste li razmišljali o mom predlogu? Ja ću održati reč.

Da su goniči krava bili trezni, svakako bi doneli drugačiju odluku. Međutim, lepota ove devojke i popijeni viski pomutili su im pamet. Uprkos tome, nijedan od njih nije izustio ni reč. Lekar Halvers ih je izazvao, predlažući krčmaru.

— Za ime božje, izbaci tu tro-

jicu kauboja, Bali!

Virdž Oven žmirnu. Ruka mu instinktivno kliznu prema „kol-tu“.

— Jeste li čuli šta ovaj stari krpač kostiju govori, momci? Hoće da nas izbaci!

— Neka samo pokuša! — uzvрати mu Ed Raski.

Bob Larkin, najstariji među njima, bio je, srećom, izgleda i najrazumniji.

— Mislim da je najbolje, momci, da ne ulećemo u tu igru.

Laura Higin ga pogleda značajno.

— Da vas nije možda strah?

To Bob Larkin prosto nije mogao da otpri. Pokazao je bradom na Doka Holideja i procedio kroz zube.

— Ovoga se već davno ne bojimo.

Džordžijanac je stajao uz sto i ćutke posmatrao krajnje neobičnu scenu. U stvari, bilo mu je žao trojice kauboja. Dosada je bio uveren da će ti ljudi biti dovoljno razumni da odbiju predlog devojke.

• Morao je da se umeša pre nego što bude prekasno.

Lagano, svojim tipičnim gipkim korakom prišao je Lauri Higin. Zastao je tek ispred nje.

— Ne uvlačite te ljude u igru. Nemate nikakvog prava da strance koristite za svoje osvetničke namere.

Virdž Oven stajao je otvorenih

— Ostavi tu ženu na miru, ki-

čošu! Ovog puta ćeš imati sa mnom posla!

Pri tom pljesnu šakom značajno po futroli revolvera.

Džordžijanac ga odmeri prezirivo.

— Smesti se u postelju, momče. Treba da se istrezniji.

Kaubojeva šaka kao čekić pade na dole. No pre nego što je uspeo da uhvati dršku revolvera odjeknuo je pucanj.

Usijano olovo okrznu vrh goničeve čizme.

Dok Holidej podiže revolver i počeo da duva u barutni dim.

— Mani se šale, momče — rekao je grubo. — Takve ne marim.

Virdž Oven stajao je otvorenih usta i zgranuto posmatrao fantoma strelca iz Džordžije. Nije saao Oven iznenađeno piljio u kockara. Niko u salunu nije uspeo da primeti kada je Dok Holidej izvukao oružje. Jednostavno, stvorilo mu se u ruci.

Virdž Oven je bio bleđ kao kreč. Ako je do sada i bio pripit, u ovom trenutku se istreznio.

Ridokosa Laura Higinis je stisla usta i očima punim mržnje gledala Holideja. Bilo je gotovo neverovatno kako neka osoba može do te mere za kratko vreme da se promeni.

— Ni to vam neće koristiti, Holideje.

Kockar gotovo sažaljivo pogleda devojkicu. Za delić sekunde u

njegovim očima više nije bilo oštine.

— Gospođice Higinis, možda bi...

— Poteži oružje, Holideje! — uzviknuo je u tom trenutku Ted Raski. Već je držao revolver u ruci. Cev je šetala tamo-amo. Ljudi u salunu su zadržali dah.

Kockar nije potegao oružje. Stajao je spuštene ruku usred saluna i netremice posmatrao pripitog goniča. Iz očiju mu je izbijala beskrajna hladnoća.

Bila je to paklena situacija.

— Pucajte, konačno! — prosikta devojkica.

Gonič nije pucao.

Pogled mu je bio i dalje prikovan za ledeno Holidejevo lice. Prosto nije bio sposoban da zgrči prst na obaraču. Ledene Holidejeve oči kao da su ga hipnotisale.

Džordžijanac mu je prilazio lagano. Korak po korak. Stao je sasvim ispred njega, ispružio ruku bez žurbe i uhvatio cev revolvera.

Ed Raski je bez ustezanja predao revolver. Gutao je pljuvačku i gledao u pod.

— Kukavico! — siknu Laura Higinis. Dejstvovala je munjevito. U jednom skoku stvorila se kraj Boba Larkina, izvukla mu revolver iz futrole i uperila oružje u Holidejeve grudi.

Holidej se nasmeja suvo.

Lice mlade devojkice bilo je izobličeno od mržnje.

— Sada ću vas ustreliti, Dok Holideje.

Džordžijanac se i dalje smejao.

— Samo učinite to, gospođice. I nije tako važno.

Doktor Halvester je stajao iza Laure. Upravo je ispružio ruku da joj oduzme oružje.

— Pustite je — rekao je Holidej suvo.

Gosti u salunu, smatrali su Džordžijanca umobolnim. Bilo im je jasno da je devojkica spremna da ga ubije.

— Na šta još čekate? — upitao je kockar muklo.

— Hoću da vas vidim kako drhtite — govorila je Laura muklo. — Hoću da vas vidim kako klečite pred mojim nogama i molite za milost. No, pre nego što budete umrli, morate mi odati ime čoveka koji vas je nahuškao na moga oca.

— I njega ćete verovatno ustreliti, gospođice Higin's?

— Nemate nikakvog povoda da se smejete na moj račun. Mislite na to da ćete samo za nekoliko trenutaka ležati isto kao i moj otac.

Osmeħ nije silazio sa Džordžijančevog lica. U njemu je bilo nedvosmislenog sažaljenja, koje je Lauru još više razgnevilo.

— Manite se tog smeška. Moje strpljenje je na kraju!

Lice mlade devojkice se zgrčilo. Težak „kolt“ u njenoj ruci počeo je da drhti. Podigla je oružje ta-

ko da je cev sada bila uperena u Holidejevo čelo.

Povukla je obarač.

Krčmar jeknu i zatvori oči. Lokalom se prolomi krlik starog Halversa.

— Ne!

Kockar je stajao nepomično. Nije gledao oružje, nego Laurino lice.

Ništa se nije dogodilo. Pokušala je još jednom grčevito da povuče obarač; kosti su joj pobelele od napora.

Kolt je ćutao.

Džordžijanac počeo prema njoj. Dogodilo se to isto što i nekoliko minuta ranije s Edom Raskijem.

Dozvolila je da joj Holidej uzme oružje iz ruke.

— To nije posao za vas, gospođice Higin's. Daću vam ipak jedan savet. Dođete li ikada u situaciju da pucate, nemojte zaboraviti da pre nego što povučete obarač, otkočite oružje. — Onda se obratio trojici kauboja iz Dakote. — A za vas bi bilo bolje da sada odete. Mislím da je za danas dosta bilo.

Virdž Oven se oporavio od straha. Požudno je pogledao devojkicu, a zatim vrh čizme i nasmešio se glupo.

— Da, Holideje, za danas je doista puna kapa, ali samo za danas. Mi ćemo se ponovo videti. Možda već sutra, a možda tek za nekoliko dana. Cenim da će naš ponovni susret biti veoma neprijatan po vas.

Ed Raski je mucao. Bio je još uvek pod jakim dejstvom alkohola.

— Onda ću doći do svoga „kolt“, Dok!

Holidej je kaubojev revolver zadenuo za pojas. Izvukao je oružje i dobacio ga Raskiju.

— Nećeš morati toliko da čekaš, momče.

Kauboj je pokušao da uhvati oružje, ali mu to nije uspelo.

„Kolt“ je pao na zemlju.

Laura Higin se kao mačka ustremila na oružje, no, kockar je bio brži. Pre nego što je devojka dohvatila rukom „kolt“, Holidej ga je odgurnuo u stranu.

— Sada je dosta, mis! — rekao je oštro.

Laura Higin se ispravi i lagano podiže glavu. Pogled kao da joj je dolazio iz velike daljine.

— U redu Dok Holideje, za danas je dosta.

Obratila se krčmaru.

— Šta će biti s mojim ocem? — upitala je drhtavim glasom.

Bali obrisala rukavom znoj sa čela. Odahnuo je s olakšanjem. Najzad se ova đavolska žena urazumila.

— Moramo da pozovemo šerifa. On će da odluči.

Kada su kauboji iz Dakote čuli reč „šerif“ nesvesno su uvukli glave u ramena.

— Mislim da je doista bolje da se izgubimo — došapnu Larkin dvojici prijatelja.

Raski se složio i uzvratio.

— Ni ja baš ne marim te momke sa zvezdom.

Samo Oven nije delio njihovo mišljenje. Ispod oka je pogledao Lauru Higin i sreo njen izazovni značajan pogled. Krv mu je brže prostrujala žilama.

Ne, on nije hteo da odustane.

— Ja ne znam zbog čega bismo mi zazirali od šerifa, Bobe? Zar smo mi ustrelili toga čoveka?

Devojci je bilo sasvim jasno da je Oven najpogodnija ličnost za sprovođenje njenih namera. Prišla mu je i položila ruku na mišicu.

— Ići ću i ja sa vama. Sačekajte me napolju. Pošto šerif ovde obavi svoj posao, pridružiću vam se.

To je bilo više nego što je neugledni, krivonogi kauboj ikada mogao da očekuje. Ponosno je pogledao svoje prijatelje.

— Čekaću ovde, mis — rekao je muklim glasom.

— Ne, ja mislim da je bolje da vas šerif ne vidi — ponovila je Laura. — Sigurno je bolje — ponovila je sasvim tiho i pri tom prostrelila Džordžijanca pogledom.

Dok Holidej više nije obraćao pažnju na mladu ženu. Obratio se krčmaru:

— Mislim da bi trebalo da pogledamo vašu ranu, mister.

— To i nije tako važno — uzvratila je Bali. — Neka neko od vas pozove šerifa.

— Da, ja ću ići — prihvati jedan mlađi čovek i napusti salun.

— Idemo i mi — pozva Larkin Ovena Raskija.

— Mi vas čekamo napolju — ponovio je Oven.

Devojka klimnu potvrdno glavom.

— Doći ću odmah za vama.

Kauboji iz Dakote napustiše lokal.

Tek tada Laura Higin priđe svome ocu. Blago ga je milovala po bledom licu, ali, nije pustila suzu. Mržnja je potisnula sva druga osećanja.

Nekoliko minuta kasnije, pojavio se maršal Radzin. Krupni čovek hodao je teško kao konj, mašući rukama. Osuo je paljbu na krčmara.

— Zašto mi niste rekli da je Dok Holidej u gradu? — Bali nije stigao ni da odgovori, a Radzin nastavi da grmi. — Vi ste krivi za ovu nesreću. Da sam na vreme bio upućen, proterao bih Holideja iz grada.

— Trenutak samo — prekide ga Džordžijanac odlučno. — Zbog čega biste me to prognali iz grada?

Radzin se okrete i odmeri Holideja od glave do pete.

— Vi ste, dakle, Dok Holidej? Prokletstvo, ali, vi jeste to! Ovo u Ebilejnu je prevršilo svaku meru. Mister Holideje, odmah da napustite grad!

— Ali, on je u nužnoj odbrani, on je hteo...

Vlasnik saluna nije imao mogućnosti da kaže svoju misao do kraja. Maršal ga je prekinuo grubo.

— Ne morate mi ništa objašnjavati, stari. On uvek dejstvuje u nužnoj odbrani. Dok Holidej nije tako glup da nekome od nas pruži zadovoljstvo da ga dočepamo. No, gde god se pojavi, tu su i mrtvaci.

Lice nekadašnjeg zubnog lekara iz Bostona pocrvene. Pogled mu je bio prikovan za debelo lice čuvara zakona.

— Šta vi hoćete, maršale? Zar je trebalo da dozvolim da me ovaj lupež ustreli — gotovo je vikao pokazujući rukom na mrtvog Higinisa. — Da mi ne biste možda vi pomogli? Sasvim sigurno ne. Kao što to, uostalom, nisu učinili ni drugi čuvari zakona. No, ne morate dalje govoriti maršale. Napustiću Ebilejn.

Ne čekajući odgovor, okrenuo se i lagano krenuo prema stepenicama.

U Balijevom salunu vladala je mrtva tišina.

Te noći se nije dogodilo ništa.

Samo je Laura Higin iščezla. Bila je prisutna kada su njenog mrtvog oca iznosili iz saluna, a onda je otišla. Niko je nije ni pomenio.

Džordžijanac je već u rano jutro bio u salunu.

— Helou, Dok — pozdravio ga je stari krčmar. — Već ste na nogama?

Tek kasnije je primetio putnu torbu u Holidejevoj ruci.

— Zar doista odlazite? — upitao je.

Gorak osmeh zaigra na usnama odbačenog čoveka.

— Da niste možda hteli da mi ponudite posao?

Bali je zbunjeno brisao šank.

— Kakva vraška stvar, Dok. Ja sam kasnije sinoć razgovarao sa maršalom, ali, on ima svoje mišljenje. Kuda ćete sada da otputujete?

Džordžijanac sleže ramenima.

— Kuda bih? Nekud, bilo kud.

— Holidej spusti novčanicu na šank. — Ukrcaću se u jutarnji voz.

Bali uze novčanicu i počeo da je okreće u ruci razmišljajući.

— Dok, ja mislim da ste mi vi spasili život — rekao je otegnuto i nesigurno, i ponovo spustio novčanicu na šank.

Osmeh na Holidejevom licu više nije bio gorak. Pogledao je novčanicu i upitao.

— Zar vam vaš sopstveni život samo toliko vredi?

Krčmar je tek sada shvatio da nije izabrao najprikladniji način da izrazi zahvalnost. Zbunjeno je stavio novčanicu u džep, pa upitao oprezno.

— Mislim da ćete prihvatiti da popijemo zajedno po jedan brendi, Dok?

— Vrlo rado. Nema ništa protiv — uzvratilo je Džordžijanac i ispio čašu dopola, a onda napustio salun.

XI

Na železničkoj stanici Saline samo dva putnika su napustila voz. Obojica su nosila crna odeća i bila gotovo iste visine. Džon Holidej i trgovac konjima Bizbi iz Garden Sitijsa.

Holidej je izašao iz poslednjeg vagona, a Bizbi iz vagona do lokomotive.

Trgovac konjima je gotovo uleteo u naručje snažnog, krupnog čoveka u kockastoj košulji, koju je na levoj strani krasila srebrna zvezda.

— Hej, mister — dočeka ga šerif — nemojte se ni truditi da silazite iz voza. — Za revolveraša u mom gradu nema mesta.

Bizbi pogleda čuvara zakona krajnje iznenađeno.

— Mislite li to vi na mene, šerife?

Šerif se osmehnu kiselo.

— A na koga mogu da mislim, ako ne na vas, mister Holideje?

— Kako, Holidej? Pa, ja se zovem Bizbi — objašnjavao je trgovac.

— Znamo, znamo, Dok! No, kod mene to ne pali. — Šerif je govorio kao da je reči naučio napamet. — Maršal iz Ebilejna mi je telegrafisao. Putujte samo da-

lje, mister, svuda ima kockarskih stolova i ljudi koji hoće da sa vama odmeravaju u streljačkim sposobnostima.

Trgovcu konjima je prekipelo, gotovo da je pomodreo od gneva, a debele žile mu iskočile na slepoočnicama.

— Sada je dosta, šerife! Ja nemam ni volje ni vremena...

— Ni ja — prekide ga čuvar zakona grubo. — Hajde, penjite se ponovo u svoj vagon i gledajte da se nikada ne pojavljujete u Salini.

Trgovac nije mogao da izađe sa čuvarom zakona na kraj. Ovaj ga je kao lutku ugurao preko platforme u vagon i to u poslednjem trenutku. Voz je već lagano kretao, a šerif trčao kraj vagona.

— Nemojte slučajno da dođete na pomisao da iskaćete. Ja ću vas naći i oterati!

Kada je lokomotiva ubrzala hod, šerif je najzad zastao ožnjen i zadihan. Zabacio je šešir na potiljak i gledao za kompozicijom.

Jedini posmatračii bili su Dok Holidej i otpravnik vozova. Džordžijanac se smejao grohotom, tako da je skrenuo pažnju čuvara zakona.

— Ne znam šta je tako smešno, mister?

Osmeh sa kockarevog lica nestade u magnovanju. Lice mu se ukoči.

— Tačno, nema razloga za smeh.

Šerif je stajao sada samo korak ispred njega i podozrivo ga odmeravao. Osećao je instinktivno da nešto nije u redu.

— Ko ste vi?

Nijedan nerv nije zaigrao na licu nekadašnjeg zubnog lekara. Bilo je kao od kamena isklesano.

— Moje ime je Holidej.

Način na koji je šerif rukom prešao po svojoj zapuštenoj bradi pokazivao je jasno do koje mere je zbunjen.

— Holidej? — ponovio je muklo. — Ali, toga sam ja malo pre...

— Pogrešili ste.

Čuvar zakona se lupi šakom po čelu.

— Ja sam najobičnija budala — rekao je gnevno i odmahivao glavom. — No, nema značaja, vi ćete u svakom slučaju odmah napustiti Salinu.

Holidej se nasmeja suvo.

— Moraćete da čekate do ujutro, šerife!

— Davola ću morati — uzvratii šerif. — Gnevno je pljunuo na zemlju. — Kupite konja. Savetujem van da to učinite već u sledećem satu.

— Ali, konj staje mnogo novca, šerife.

— Da, ali Dok Holidej ima dosta novca.

Džordžijanac uputi čuvaru zakona dug pogled, a onda reče tiho da se jedva moglo razabrati.

— U redu, šerife, idem.

Gledajući ga kako ide niz prašnjavu ulicu umornim korakom i obešenih ruku, čovek sa zvezdom morao je da se seti mnogih priča koje su se kružile o ovom čoveku. Činilo mu se za trenutak da je ipak počinio grešku. Brzo je, međutim, odagnao tu misao, jer, konačno, u pitanju je bio Dok Holidej. Maršal iz Ebillejna je prognao ovog čoveka. Zbog čega da ga on sada trpi u Salini?

Na početku glavne ulice, na desnoj strani, nalazila se konjušnica trgovca Hantera.

Holidej uđe u dvorište i odmah ugleda dugonogog šarca, vezanog uz ambar za metalni обруč. Bio je to konj koji će ga dugi niz godina verno služiti. Lepa životinja je tiho zarzala kada je stranac ušao u dvorište. Podigla je glavu i naćuljila uši.

Džordžijanac priđe ždrepcu i pomilova ga po njušci.

— Bar se neko, raduje kada me vidi...

U tom trenutku, vlasnik konjušnice izađe iz kuće.

— Da li vam se dopada ova životinja, mister? — upitao je ljubazno i prišao strancu.

Džordžijanac potvrdi.

— Da li je za prodaju?

— Naravno!

Brzo su se pogodili.

Samo četvrt sata kasnije Dok Holidej je napustio Salinu. Šerif ga je video kako na šarcu grabi pored kancelarije. Ljutito je zabacio šešir na potiljak i promrm-ljao u bradu.

— Grom i pakao, ne bih voleo da sam na njegovom mestu...

*

Kao otrovni insekt, prozviđao je metak pored njegove glave i zario se daleko iza njega u suncem isušenom tlu prerije.

Holidej se naglim pokretom te-
la bacio iz sedla.

Ispred njega, na rastojanju od jedva četrdeset jardi, nalazila se, na žbunjem obraslom proplanku, jedna iskrivljena omorika. Metak mora da je ispaljen odande.

Džordžijanac nije mogao ništa da razazna, jer se sumrak već spustio. Ništa nije video, ali, slutio je ko je na njega pucao. Zaklonjen telom konja, vratio se natrag.

Nijedan metak više nije ispaljen. Stigao je bez teškoća do male, uzane udoljice, isušenog rečnog korita, paralelnog sa drumom. Vodio je konja za uzde sve

dok nije stigao otprilike do iste tačke, na kojoj se nalazilo mesto na proplanku sa koga je pucao. Krenuo je dalje, direktno prema proplanku, ali tamo nikoga nije zatekao. Jedino što je našao, bili su tragovi dva konja.

Ti tragovi su vodili prema zapadu.

Holidej se zamišljeno vinu u sedlo. Nesvesno je pratio tragove dva konja.

Morao je da misli na Lauru Hugins, iako se nadao da će se žena umiriti i odustati od svojih namera. Međutim, što je više razmišljao, sve je bio uvereniji da Laura nije odustala.

Mrak se već spustio kada je stigao u Elsvort. Vezao je konja ispred dvospratnog „Union” hotela, olabavio sedlo, a onda krenuo stepenicama na trem.

Uprkos mraku, primetio je čoveka upadljivo malog rasta koji pokušava da se sakrije iza drvenog stuba.

Džordžijanac oseti da mu pretila opasnost.

Čuo je matalni šum. Pritajeni strelac iza drvenog stuba trema je otkočio oružje.

Holidej se u jednom skoku našao na vratima.

U poslednjem trenutku, pucanj se prolomio kroz noć. Usijano olovo preletelo je preko krila pomoćnih vrata i pogodilo ogromno ogledalo iznad bara. Džordžijanac munjevito podiže „kolt” iz fut-

role i počeo da puca prema mestu gde je trenutak ranije sevala vatra iz cevi.

No, strelac iz zasede je već bio nestao.

Tri čoveka izleteše istovremeno na trem. Držali su oružje u rukama.

— Šta se ovde dešava? — uzviknu jedan od njih. Nosio je na levoj strani grudi metalnu zvezdu.

Bio je to šerif Elsvorta.

Džon Holidej im priđe bliže, tako da ga obasja svetlost koja je izbijala iz hotela.

— Neko je pucao na mene — rekao je kratko i krenuo da pored njih uđe u hotel.

U tom trenutku, ulicom odjeknu prodoran ženski glas.

— Dok Holidej je pucao prvi. Videla sam!

Laura Hugins!

Džordžijanac se osmehnu jedva primetno.

— Dakle, to je bio vaš topli pozdrav, gospođice. Mogao sam da pretpostavim.

Šerif nije shvatio. Jedino što je shvatio to je ime Doka Holideja.

— Šta hoćete u mom gradu, Dok? — upitao je neljubazno.

— Da spavam, šerife — uzvratio je Džordžijanac. — Samo da spavam, a sutra da odjašim dalje.

— On će pucati šerife! — umešala se Laura Hugins.

— On će odmah jahati dalje —

presekao je čuvar zakona i okrenuo se s namerom da uđe u lokal.

— On će odmah nastaviti dalje — saopštio je Holidej tako hladno i odlučno, da je šerif zastao kao ukopan. Džordžijanac mu nije dao da bilo šta kaže.

— Upravo sam vam saopštio, šerife, da su na mene pucali. Mogu vam saopštiti i ko je to učinio.

Laura Higgins se nasmeja izveštačeno.

— On će vam ispričati da sam to bila ja.

Na ovu opasku, kockar se okrete prema devojci.

— Gospođice, Higgins, ja ću vam sada nešto reći i bilo bi bolje za vas da to ne zaboravite...

— Šta biste mogli da mi kažete? — nestrpljivo ga pogleda devojka. — Možda to da ste ubili moga oca? Jeste li to hteli da mi pričate? Možda je šerif iz Elsvorta, pametniji od šerifa iz Ebilej-na. Ovde ima dovoljno drveća na koje vas može obesiti.

Holidej je prišao Lauri tako blizu da je osetio njen dah.

— To što vi sada govorite čista je besmislica i vi to znate. Ono što činite, međutim, jeste razbojništvo, a to izgleda ne znate.

— Ja samo znam da ste ubili moga oca — uporno je ponavljala Laura Higgins.

— Tu pesmu stalno slušam...

Šerif spusti Džordžijancu ruku na rame.

— Ubistvo se ne bi moglo nazvati pesmom, Dok Holideje. Možda bi bilo bolje da razgovor nastavimo u mojoj kancelariji.

U tom trenutku je kauboj Virdž Oven počinio ogromnu grešku. Stajao je na suprotnoj strani ulice ispred izloga jedne radnje. Još uvek nije pustio „kolt“ iz ruke. Ovaj neugledni čovek hteo je pošto-poto da dobije nagradu koju mu je osvetnički raspoložena Laura Higgins obećala.

Ostala dvojica kauboj-a, Bob Larkin i Ed Raski, su se odvojili od njega. Pošto su se dobro istreznili, postali su razumni. Samo Virdž Oven nije odustajao. Krenuo je sa Laurom Higgins u poteru za Holidejem.

Mali, krivonogi kauboj iz Dakote podiže „kolt“ i nanišani na Holideja. Mogao je da razazna njegovu siluetu pri svetlosti koja je dopirala kroz otvorena vrata.

Metak prozvižda preko ulice.

U glavnoj ulici Elsvorta je u tom trenutku za kauboj-a Virdža Ovena počeo pakao.

Nekadašnji zubni lekar iz Bostona ostao je nepovređen. U poslednjem trenutku je sklonio šerifovu ruku sa svoga ramena i instinktivno skočio u stranu.

Olovo se kao usijani trn zarilo u levu šerifovu mišicu.

Holidej privuče čuvara zakona na zemlju.

— Jeste li pogodeni? — upitao je brzo.

— Da, u mišicu! Žena mora da se skloni, inače će i nju pogoditi.

— Bez brige, neću pucati na devojkicu — umirio je Holidej šerifa. Držao je „kolt“ u ruci i posmatrao suprotnu stranu ulice. I ako zbog mraka ništa nije mogao da razazna, povukao je obarač.

Nije samo Holidej pucao u mrak, i šerif je takođe izvukao oružje. Pucanj za pucnjem remetiio je tišinu noći.

Krik koji se zatim prolomio, bio je tako jeziv i srceparajući, da je podsećao na krik smrtno ranjene životinje.

Laura Higinis je stajala kao ukopana na osvetljenom ulazu hotela.

— Ovene! — viknula je iznenada. — Ovene, bežite!

Umesto odgovora, sa suprotne strane ulice ponovno odjeknu pucnjava. Kaubojev „kolt“ se oglasi još tri puta. Odmah je bilo jasno da je Oven pucao nasumice, sa zemlje.

Proteklo je dva minuta, od drugog Ovenovog napada. Čulo se ječanje.

Džordžijanac ustade sa zemlje i pođe preko ulice s uperenim revolverom.

— Ostani ovde, čoveče — upozori ga šerif.

— Pustite ga da ide — rekla je Laura ljutito. — Stići će ga samo zaslužena kazna. Dobiće ono

što je zaslužio. Pravu nagradu!

Međutim, neko drugi je dobio gorku nagradu. Virdž Oven je video kako mu se Džordžijanac približava, ali više nije imao snage da se maši za „kolt“ Posmatrao je kockara ispod poluspuštenih kapaka. Glas mu je bio mukao i slomljen.

— Jeziv posao u koji sam se upustio u Kanzasu.

Džordžijanac kleče kraj njega.

— Gde vas je zakačilo?

— Nemojte se truditi. Tamo gde me je zakačilo lekar ne može da pomogne.

— Možda ipak može — umirivao ga je Holidej. Podigao je kauboja u naručje i nosio preko ulice. Prošao je pored Laure Higinis i šerifa i ušao u salun „Union“ hotela. Nekoliko ljudi ga je sledilo. Laura Higinis je zastala na ulazu i netremice posmatrala ranjenog čoveka, kojeg je Džordžijanac upravo spustio na zeleni kockarski sto.

Holidej je Ovenu raskopčao košulju na grudima. Utom je prišao i šerif. Nekoliko trenutaka je gledao teško ranjenog čoveka, a onda se obratio kockaru.

— Nije bila vaša krivica, Dok — rekao je žustro — ali, to je prokletstvo! — Gde god se vi pojavite...

— Dođe do pucnjave — dopuni Holidej rečenicu. — Znam, šerif!

Dok Holidej nije podizao glavu dok je govorio. Pokušavao je svim silama da zaustavi krvarenje. Svi njegovi napori bili su uzaludni. Smrt je bila bliža od lekareve ruke. Virdž Oven je samo još jednom pokrenuo usne.

Dok Holidej je bio jedini, koji je mogao da čuje samrtnikove reči.

— Davolska žena!

Pogled kauboja na izdisaju bio je prikovan za uzano lice devojke. Odjednom, glava mu klonu u stranu.

Virdž Oven je bio mrtav.

Bila je to besmislena smrt. Tek u poslednjoj sekundi svoga života krivonogi kauboj iz Dakote je shvatio svoju užasnu zabludu.

Oboje su proveli noć u „Union” hotelu: Laura Higinis i Dok Holidej.

Za Džordžijanca je to bila noć bez sna. Još u rano jutro odmah posle četiri, ustao je iz postelje.

Sunce je bacalo svoje prve zrake kroz prozor i pozlatilo izglaćane mesingane šipke na širokoj postelji.

Kockar se umio, obrijao i brižljivo obukao.

Nije protekao ni pun sat, kada je napolju u hodniku čuo korake. Bili su to koraci žene, koja se

oprezno, oklevajući, približavala njegovim vratima.

Laura Higinis.

Zadržavajući dah, zastala je ispred Holidejeve sobe. I ona je takođe provela besanu noć. Podigla je ruku da otvori vrata, a onda još jednom bacila pogled na drugu ruku, u kojoj se nalazio nož.

Ta ruka je lako podrhtavala.

To što je smerala, bila je čista ludost, koje nije bila svesna. Smatrala je da duguje svome ocu osvetu, da mora da ubije Holideja.

Laura Higinis se ukoči kada se pred njom iznenada otvoriše vrata. Ugledala je pred sobom kockarevo lice. On je galantnim pokretom ruke pozvao da uđe.

— Dobro jutro, gospođice Higinis — rekao je ljubazno. — Vreme je istina neuobičajeno, ali, ako baš hoćete da me posetite, samo izvolite.

Devojka je pokušala da sakrije nož iza leđa. Međutim, bila je tako nervozna da joj je oružje iskliznulo i palo s treskom na pod.

Holidej se nasmeja tiho. Prvo je pogledao nož, a zatim mladu devojkicu.

— Je li to cveće, koje ste hteli da mi donesete, gospođice Higinis?

Laura nije bila u stanju da izusti ni reč. Oborila je glavu i gledala neko vreme u pod.

— Ja to ne mogu — promrsila je jedva razumljivo. — Nikada neću moći.

— S „koltom” ide brže — podsetio je kockar. — Samo ne smete zaboraviti da otkočite oružje.

— To ste mi već jednom rekli, Dok Holideje. Misliću ubuduće.

Okrenula se i uputila prema svojoj sobi.

Holidej se sagnuo i podigao nož, da bi ga nekoliko trenutaka zamišljeno odmeravao na dlanu, a onda s gađenjem odbacio.

Oštro sečivo se zari u okvir prozora i ostade da poigrava u njemu. U tom trenutku su se vrata Laure Higgins s treskom zatvorila.

*

Džordžijanac je osetio poglede na leđima. Mora da su dolazili sa prvog sprata hotela. Pogledao je preko ramena prema prozoru za koji je bio uveren da pripada Laurinoj hotelskoj sobi. Zavese su bile navučene.

Međutim, ona je stajala gore i posmatrala ga.

Kockar pričvrsti kožnim remenom svoju torbu za sedlo.

Na suprotnoj strani ulice, nešto koso, nalazila se šerifova kan-

celarija. Čuvar zakona je stajao na ulazu. Navukao je šešir na čelo i ispod oboda posmatrao Džordžijanca.

Holidej potera konja prema njemu. Video je zavoje na šerifovoj ruci.

— Je li nešto ozbiljnije? — upitao je s konja.

Šerif odmahnu rukom.

— Sitnica, Dok, samo ogrebotina.

Džordžijanac klimnu glavom. Setio se da je taj metak bio namenjen njemu. Pomislio je i na kauboja koga je žena formalno oterala u smrt.

— Ona će vas slediti — opomenu ga šerif i pokaza bradom prema hotelu. — Ne mogu da je sprečim.

— Nemam ništa protiv njene pratnje.

— Ali, ona je opasna. Mislim čak opasnija od nekog revolve-raša.

Holidej se osmehnu.

— Nije isključeno, šerife.

— Trebalo bi da vam kažem da ostanete u Elsvortu, sve dok ona ne ode, ali...

— Znam to „ali”, šerife.

Čuvar zakona se zbunjeno igrao opasačem i drškom „kolta”. Videlo se da mu je nelagodno.

— Ja sam jutros razgovarao sa

gradonačelnikom, Dok. Vi ga ne poznajete, veoma je star i tvrdoglav. Ništa nisam mogao da učinim.

— U redu je, šerife, ja bih inače odjahao dalje. Konačno, ovde smo u Kansasu.

— Nije problem u Kansasu, Dok.

— Znam, problem je u Holideju. Gde se on pojavi dođe do puškaranja, tako ste rekli, zar ne?

Šerif kiselo razvuče lice. Mislio je na borbu u protekloj noći i na činjenicu da ga je Dok Holidej u poslednjem trenutku povukao na zemlju, i time mu spasio život.

— Ne mogu ništa da izmenim, Dok. Ne žele vas u ovom gradu.

Kockar odmahnu rukom. Bio je to umoran pokret.

— Jahaću dalje, šerife. Sići ću iz sedla tek onda kada stignem u neki grad u kojem me niko ne poznaje.

Tako daleko ga nije mogao odneti ni rasni šarac koji je nestrpljivo kopao nogama.

— Mom ždrepcu se još više žuri nego vašem gradonačelniku, šerife — rekao je ironično i pomilovao životinju po vratu. — Hajdemo prijatelju, krenimo na put, možda ćemo naći grad u kome nema šerifa.

Holidej dodirnu sa dva prsta obod šešira, pa povuče uzde.

XII

Sunce je nemilosrdno pržilo preriju. Čak i klizeći prema zapadnom horizontu, nije bilo ništa blaže. Jara je lebdela nad tlom. Jahač u teksaškom sedlu je prevaleo pedeset milja, što se na njemu odmah videlo. Tamno odelo mu je bilo pokriveno debelim slojem prašine.

Dok Holidej je gledao na grad u daljini, čije bledosmeđe drvene kuće kao da su izranjale iz udoljice.

Rasel. Majušno naselje, koje i nije zasluživalo da ga nazivaju gradom. Za jahača, međutim, to je bila iskra nade. Možda tamo ne znaju njegovo ime.

Šerifa je bilo svuda, pa i u Raselu. Tu je čuvar zakona bio star čoveh, po imenu Daglas. Kosa na slepoočnicama mu je sasvim osedela. Već punih dvadeset godina nosio je zvezdu. U Raselu je bilo mirno. Već godinama kroz ovo naselje nisu terali stoku. Primamljivi su bili veliki stočarski gradovi kao Dodž Siti i Vičita.

Kada je u njegovu kancelariju stupila žena vitkog stasa, riđe kose i čudnih zelenih očiju, stari šerif Daglas je instinktivno osetio da je sa mirom u Raselu gotovo.

— Ako se ne varam, sutra će Dok Holidej stići u vaš grad — rekla mu je.

— Zbog čega mi to pričate? — interesovao se čuvar zakona.

— Zbog toga što je ubio mogao oca.

Stari čuvar zakona je poverovao devojci, kao što su joj poverovali i mnogi drugi.

— Ako se taj ubica drzne da dođe u naš grad, ja ću ga uhapsiti.

*

Bob Larkin je zamišljeno premeštao ugašeni opušak cigarete s kraja na kraj usana.

— Nećemo dalje jahati, Ede — rekao je Raskiju, koji se nalazio samo korak iza njega.

— Ja mislim da moj konj rado prihvata taj predlog — uzvratio je Raski žustro. Kauboju je grlo bilo suvo od nepodnošljive žege i prašine, koju su već puna dva dana gutali. Prethodne noći bili su u Salini i tako saznali šta se dogodilo sa Virdžom Ovenom.

— Tako nije trebalo da umre — rekao je Bob Larkin i predložio prijatelju da nastave put još u toku noći. — Iako o smrti svoga prijatelja u toku puta nisu govorili, bili su gnevni na Džordžijanca.

— Nije trebalo da posluša onu đavolsku ženu — promrmsio je Ed Raski kroz zube. — Ako je samo još jednom vidim, ja ću...

Nije izgovorio rečenicu do kraja, niti rekao šta namerava da joj učini. Međutim, po izrazu njegovog lica se moglo zaključiti da to ne bi bilo ništa prijatno.

— Mi smo ga upozorili — podsetio je Larkin.

— Slušaj, Bobe, trebalo je da mu razbijemo glavu samo da bismo ga sprečili da krene s njom.

— Ne vredi o tome govoriti. Prekasno je.

— Nebesa, u pravu si. Trava je već počela da niče na njegovom grobu.

Nastavili su put ćutke.

*

Ugledali su Holideja u trenutku kada je napuštao konjušnicu. Krenuo je preko ulice, kada ga na mestu priкова nečiji glas iza leđa.

— Vi ste Dok Holidej?

Pitajući to, čuvar zakona je držao ruku na dršci „kolta“.

Kockar zastade, ali se nije okrenuo.

— A vi ste sigurno šerif.

— Da, jesam — uzvрати Daglas grubo, držeći i dalje ruku na oružju.

Odjednom se iza čuvara zakona pojaviše dvojica jahača.

— To je naš čovek, mister — promrси Bob Larkin, iza Daglasovih leđa.

Obojica se okrenuše: kockar i šerif.

— Ovoga puta smo mi na potezu! — zagrme Raski i poteže „kolt“.

— Ovde samo jedan poteže, a taj sam ja — naredi Daglas.

— Zaveži, stara budalo! — brećnu se na njega Raski. Ugleđao je Lauru Higin. Stajala je kao da je iznenada izrasla iz zemlje, tačno iza Džordžijanaca. Usta je razvukla u prezriv osmeh.

— Šta je, ovoga puta imate više hrabrosti, kauboji?

Raski je držao još uvek „kolt“ u ruci. Cev se, vođena neodlučnom rukom šetala, tamo-amo između Holideja i žene. Tako je bilo nekoliko trenutaka, a onda je vratio revolver u opasač i lagano kliznuo iz sedla. Pri tom ni za časak nije ispuštao ni kockara ni devojkicu, iz vida. Teškim koracima, vukući noge, uputio se prema Lauri.

— Vas oboje ga nosite na savesti — rekao je tiho tako da su ga jedva razumeli.

Šerif je stajao bespomoćno, ne znajući šta da počne.

Ni Holidej nije bio u stanju da spreči. Čuo je žestok udarac. Pogodio je Lauru Higin posred lica. Glava joj polete u stranu. Podigla je ruku da se brani. No, Ed Raski je zarnahnuo munjevito i po drugi put. Kao užareni žigovi, njegovi prsti su se otisnuli na lepom licu.

Kockar je hteo da pritekne u pomoć i umeša se, ali je Raski već uperio „kolt“ na njega.

— Ni koraka dalje, Dok. Rekao sam vam već da smo ovog puta mi na potezu.

U međuvremenu je i Larkin sišao s konja. Ukočenim koracima prišao je grupi. Zastao je pred Laurom Higin i žestoko pljunuo u prašinu.

— Trebalo je da vas pljunem u lice — rekao je ljutito i okrenuo se, obraćajući se kockaru. — Vi ste ustrelili Ovena. On je bio naš prijatelj, Dok Holideje. Zna li šta to za vas znači?

Larkin nije potegao oružje. Osećao se sigurnijim, jer je njegov prijatelj Raski držao „kolt“ u ruci.

Situacija se u magnovenju izmenila. Samo je Raski uspeo da vidi munjevit Holidejev pokret. Odmah je pucao.

Metak je okrznuo kockarev šir.

Holidej je skočio iza Larkina. Cev teškog „kolta“ naslonio je na kičmu između plečki kauboja iz Dakote.

— Slušaj me, burazeru, — rekao je Holidej tiho. — Ako ućiniš ma kakav pokret, napraviću ti rupu među rebrima.

Larkin je stajao ukočeno kao spomenik.

Ali, ne i Ed Raski.

Šerif Daglas je hteo da priđe kauboju i oduzme mu oružje. Uto Raski počini najveću grešku svoga života: pucao je na čoveka sa zvezdom. Čuvaru zakona izle-

te oružje iz ruku, a na zglobu ostade krvav trag.

Dok Holidej skoči ispred Larkina. Teški revolver u njegovoj desnici zagrne dva puta jedan za drugim.

Ed Raski nije više imao mogućnosti da povuče obarač. Oba metka su mu se zarila u desnu ruku.

To kao da je bio znak za Boba Larkina. „Kolt” mu se stvorio u ruci, ali, ne dovoljno brzo za fantoma strelca iz Džordžije. Već mu je držao cev „linkoln” revolve-
vera pod nosom.

— Gotovo je sa šalom, kauboj. Ruke uvis, brzo!

Larkin baci oružje u prašinu i podiže ruke od glave.

Šerif Daglas je trljao povređenu ruku. Ljutito se obratio dvojici kauboja.

— Ovu gužvu ćete gorko zažaliti.

Samo nekoliko minuta kasnije, teška gvozdена vrata čeli-
je zatvorile su se za dvojicom goniča krava. Daglas dobaci Larkinu zavoj i procedi kroz zube.

— Previj tom prijatelju mišicu.

Laura Higins je u međuvremenu nestala.

Dok Holidej je upravo prolazio kroz kapiju konjušnice, vodeći svoga šarca za uzde.

— Zar odlazite? — upitao je šerif nesigurno.

— Imate li nešto protiv, šerife?

Daglas nije odgovorio. Gledao je mimo Holideja u ždrepcu.

— Rasna životinja — promrsio je zbunjeno.

Kockar se nasmeja u sebi.

Ono što je šerif posle toga rekao, trebalo je da zvuči kao uteha.

— I ona žena takođe treba da napusti moj grad, Dok.

Džordžijanac klimnu glavom.

— Šta će biti sa dvojicom kauboja?

Lice čuvara postade tvrdo.

— Ta dvojica goniča krava su me napala oružjem. Prema tome, visiće!

— To nisu zaslužili — uzvratila Holidej. Hteli su samo mene da napadnu, to bar dobro znate.

Šerif pogleda Džordžijanca nevericom.

— Nećete valjda da se zauzimate za dvojicu lupeža, Dok?

— Prosto ne vidim da ih treba obesiti.

Daglas je zbunjeno odmahivao glavom.

— Prokletstvo, vi ste neobično stvorenje, Holideje. Ja sam vas zamišljao potpuno drugačije.

Nekadašnji zubni lekar iz Bostona je stavio nogu u uzengije.

— Tako je najčešće, šerife.

Stari čuvar zakona je neodlučno češao bradu i ispod oka odmerio Holideja.

— Vaš konj je umoran, Dok. Mogli biste sutra da nastavite put.

Crte na kockarevom licu kao da su omekšale.

— Hvala na ljubaznoj ponudi, šerife. Ne čine mi je baš često. No, ja sam već u sedlu. — Do-
dirnuo je obod šešira i povukao
uzde. Pošto je odmakao nekoliko

koraka, okrenuo se i dobacio ču-
varu zakona.

— Pošaljite ranjenom kauboju
lekara, šerife. Ruka mu se nalazi
u prilično lošem stanju.

Nastavio je put. Stari šerif je
još dugo gledao za njim. Tek ka-
da je Holidej zamakao za propa-
nak na jugu, vratio se u kancela-
riju.

K R A J

čitajte sledeći broj
DOKA HOLIDEJA

BROJ 113

izlazi 1. avgusta 1981.

IZDAJE I ŠTAMPA NIŠRO FORUM OOUR MARKETPRINT, 21000 NOVI SAD V. MIŠIĆA 1.